

10

11

תמצית דוחות כספיים 31.3.2016

מקבוצת הבינלאומי

12

תוכן עניינים

דו"ח הדירקטוריון וההנהלה:	
6	סקירה כלכלית, יעדים ואסטרטגיה
10	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
31	סקירת הסיכונים
49	מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים
50	הצהרת המנכ"ל
51	הצהרת החשבונאי הראשי
53	תמצית דוחות כספיים
ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים:	
119	ממשל תאגידי
123	פרטים נוספים
134	נספחים

רשימת לוחות - דוח הדירקטוריון והנהלה

7	נתונים עיקריים	1
11	שערי חליפין	2
12	שוקי ההון	3
14	הרכב ההכנסות מריבית	4
14	פרטים לגבי ההוצאה (ההכנסה) בגין הפסדי אשראי	5
14	פרטים לגבי ההוצאה (הכנסה) בגין הפסדי אשראי לפי ענפי משק עיקריים	6
15	הרכב הכנסות שאינן מריבית	7
16	פירוט העמלות וההכנסות האחרות	8
16	פירוט ההוצאות התפעוליות והאחרות	9
16	פירוט ההוצאות האחרות	10
17	התפתחות בסעיפי המאזן העיקריים	11
17	נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים	12
18	הרכב תיק ניירות הערך והתפלגותו לפי מגזרי ההצמדה השונים	13
18	התפלגות תיק פיקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים	14
19	פעילות חוץ-מאזנית	15
19	הון והלימות ההון	16
22	מגזרי פעילות	17
24	סך ההכנסות לפי מגזרי פעילות	18
24	רווח/הפסד לפי מגזרי פעילות	19
25	יתרות מאזניות ממוצעות לפי מגזרי פעילות	20
26	תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר אנשים פרטיים	21
26	נתוני הפעילות בכרטיסי אשראי כפי שהוצגו במגזרי הפעולות השונים	22
28	תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר המסחרי / עסקי	23
32	איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי	24
35	סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק	25
38	חשיפה למדינות זרות	26
39	תיאור חשיפת ההון הפנוי בפועל, בהשוואה למגבלות הדירקטוריון	27
39	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים	28
40	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית	29
44	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית	30
47	סך פיקדונות הציבור של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות	31
47	דיון בגורמי סיכון	32

דוח הדירקטוריון וההנהלה
סקירה כלכלית, יעדים ואסטרטגיה

6	תיאור פעילות הבנק
7	מידע כספי תמציתי עיקרי

דוח הדירקטוריון והנהלה לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2016

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 16 במאי 2016, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים של בנק מסד בע"מ לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2016. הדוחות ערוכים על פי המתכונת שקבע המפקח על הבנקים והנתונים מבוטאים בסכומים מדווחים.

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

בנק מסד בע"מ (להלן: "הבנק") נוסד בשנת 1977 על ידי בנק הפועלים ומרכז הסתדרות המורים בישראל והתאגד כחברה בע"מ לפי פקודת החברות. במועד הקמתו הועברו לבנק הנכסים וההתחייבויות של מסד חברה הדדית להלוואות וחסכונות בע"מ, חברה שהוקמה בשנת 1927 על ידי מרכז הסתדרות המורים בישראל כאגודה שיתופית והתאגדה כחברה בע"מ בשנת 1953. במועד הקמתו יועד הבנק לספק שירותים בנקאיים לציבור ייחודי של המורים והגננות בישראל. החל משנת 1988 פועל הבנק כתאגיד בנקאי בעל רישיון "בנק", לפי הוראות חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981. ביום 14 במאי 2008 הושלמה עסקת מכירת החזקותיו של בנק הפועלים (51%) בהון המניות המופק והנפרע של בנק מסד לבנק הבינלאומי הראשון לישראל. זאת בהתאם להסכם שנחתם בין בנק הפועלים לבין הבנק הבינלאומי הראשון לישראל ביום 25 בספטמבר 2007.

מערך הסינוף

מערך הסינוף כולל 15 סניפים ו-7 שלוחות הפרוסים ברחבי הארץ.

רווח ורווחיות

רווח נקי של הבנק הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2016 ב-10.2 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-10.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 3.8%.

להלן עיקרי השינויים בסעיפי הרווח והפסד בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2016, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

- גידול בהכנסות ריבית נטו בסך 4.2 מיליוני ש"ח.

- קיטון בהכנסות שאינן מריבית בסך 4.8 מיליוני ש"ח.

- גידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי בסך 0.9 מיליוני ש"ח.

- קיטון בהוצאות התפעוליות והאחרות בסך 2.0 מיליוני ש"ח.

- גידול בהפרשה למיסים על הרווח בסך 0.9 מיליוני ש"ח.

התשואה נטו על ההון הסתכמה בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2016 ב-7.8% בחישוב שנתי, בהשוואה ל-8.7% בתקופה המקבילה אשתקד ול-7.1% בכל שנת 2015.

רווח לפני מיסים הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2016 ב-18.0 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-17.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 2.9%.

ההון ליום 31 במרס 2016 הסתכם ב-549.4 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-537.6 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2015, גידול בשיעור של 2.2%.

יחס הון למאזן ליום 31 במרס 2016 הגיע ל-8.2% בהשוואה ל-8.4% ליום 31 בדצמבר 2015.

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 31 במרס 2016 הגיע ל-14.94% לעומת 15.01% ביום 31 בדצמבר 2015. מגבלת הדירקטוריון 13.5%, נדרש על פי הוראות בנק ישראל 12.5%

יחס הון רובד 1 ליום 31 במרס 2016 הגיע ל-13.76% בדומה ל-13.76% ביום 31 בדצמבר 2015. מגבלת הדירקטוריון 10.0%, נדרש על פי הוראות בנק ישראל 9.0%

יחס כיסוי הנזילות לרבעון הראשון של שנת 2016 הינו 354%, לעומת 340% ביום 31 בדצמבר 2015. נדרש על פי הוראות בנק ישראל 100%.

יחס המינוף ליום 31 בדצמבר 2016 הינו 7.44%, לעומת 7.59% ביום 31 בדצמבר 2015. נדרש על פי הוראות בנק ישראל 5% (החל מיום 1 בינואר 2018).

נתונים עיקריים

במיליוני ש"ח

רווח ורווחיות	לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
	2016	2015	שינוי ב-%	2015
הכנסות ריבית, נטו	45.4	41.2	10.2	156.3
הוצאות בגין הפסדי אשראי	1.1	0.2	450.0	4.5
הכנסות שאינן מריבית	19.7	24.5	(19.6)	86.7
הוצאות תפעוליות ואחרות	46.0	48.0	(4.2)	179.5
רווח לפני מיסים	18.0	17.5	2.9	59.0
רווח נקי	10.2	10.6	(3.8)	36.5

	השינוי ב-%				
	ליום 31 במרס 2016	ליום 31 במרס 2015	ליום 31 בדצמבר 2015	ליום 31 במרס 2015	ליום 31 בדצמבר 2015
סך כל המאזן	6,708.3	5,828.6	6,421.0	15.1	4.5
מזומנים ופיקדונות בבנקים	1,656.8	1,335.1	1,456.9	24.0	13.7
ניירות ערך	795.2	504.9	789.8	57.5	0.7
אשראי לציבור, נטו	3,556.3	3,279.1	3,475.0	8.5	2.3
אשראי לממשלה	618.0	618.0	618.0	-	-
פיקדונות הציבור	5,304.8	4,494.8	5,028.3	18.0	5.5
הון	549.4	512.8	537.6	7.1	2.2

31.12.2015	31.3.2015	31.3.2016	
באחוזים			יחסים פיננסיים עיקריים
8.4	8.8	8.2	הון לסך המאזן
15.01	15.58	14.94	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
13.76	14.41	13.76	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
340	-	354	יחס כיסוי נזילות (1)
7.59	-	7.44	יחס המינוף (1)
54.1	56.3	53.0	אשראי לציבור נטו לסך המאזן
78.3	77.1	79.1	פיקדונות הציבור לסך המאזן
144.7	137.1	149.2	פיקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו
48.3	51.0	42.8	הכנסות שאינן מריבית להוצאות תפעוליות
73.9	73.1	70.7	הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות
0.09	0.02	0.08	הוצאות בגין הפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור (מאזני וחוך-מאזני)
38.1	39.4	43.3	שיעור הפרשה למס
7.1	8.7	7.8	תשואת הרווח הנקי להון

(1) בהתאם להוראות בנק ישראל יחס המינוף ויחס כיסוי הנזילות חושבו החל מהרבעון השני של שנת 2015. לפיכך לא מוצגים נתוני השוואה.

התכנית האסטרטגית

בנק מסד עובד על פי תכנית אסטרטגית שגובשה ומבוצעת לשנים 2012-2016, שעיקרה מיקוד הבנק במגזר הקמעונאי וההתמחות בעובדי הוראה וחינוך ובנקאות מסחרית, עסקים קטנים ובינוניים. מידי שנה עוקב הבנק אחר התאמתה וביצועה של התכנית.

עיקרי התכנית האסטרטגית -

1. בנק מסד כבנק קמעונאי ממקד את עיקר פעילותו באוכלוסיית המורים, עובדי ההוראה ובני משפחותיהם.
2. המיקוד העסקי של הבנק בתחום הבנקאות הקמעונאית מבוסס על מנועי צמיחה:
  - מורים ותומכי הוראה בבתי הספר בכל מגזרי האוכלוסייה בארץ (בתוספת בני זוג/משפחה/גימלאים)
  - סגל אקדמי ועובדי הוראה במכללות לחינוך
  - סטודנטים להוראה
3. הגדלת חלק הבנק במגזר עובדי ההוראה בכלל ובמגזר הערבי בפרט, ויעדים לשיעורי חדירה בקרב המורים.
4. הרחבת הפריסה של מערך הסניפים קרוב לקהל היעד, באמצעות הפעלת סניפים ארעיים.
5. הרחבת הפעילות במגזר הבנקאות הפרטית בקרב המורים ועובדי ההוראה תוך מינוף היתרון הקיים למורים בבנק.
6. המשך פיתוח והרחבת סל מוצרי אשראי ופיקדונות יחודיים למורים ועובדי הוראה והתאמת חבילות לניהול חשבון בתנאים מועדפים.
7. המשך תהליכי ההתייעלות, ביניהם, שיפור של תהליכים תפעוליים, הרחבת בנקאות בערוצים ישירים, ניהול שטחים בסניפים ושיפור יחס הכיסוי התפעולי.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות הסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה והוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות ובעיקר התפתחות המשבר הכלכלי העולמי והשפעתו על מצב הנזילות והיציבות בשוקי ההון בחברות עסקיות בארץ ובעולם, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים בריבית, שערי חליפין ואינפלציה, שערי מניות, מחירי איגרות חוב, התנהגות המתחרים ושינוי בתנאי התחרות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "יתכן", "יהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק טבלת גורמי סיכון דלהלן.

המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל, וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים.

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

10	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
13	התפתחות ההכנסות וההוצאות
17	המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
22	מגזרי פעילות

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

התפתחויות ריאליות

האינדיקטורים לפעילות הריאלית שפורסמו עד כה מעידים כי המשק מוסיף לצמוח גם ברבעון הנוכחי בקצב המתון שאפיין אותו בשנים האחרונות. ברבעון הראשון של 2016 הנתונים החלקיים שפורסמו מצביעים על צמיחה מתונה הנשענת בעיקר על גידול בצריכה הפרטית כשהייצוא ממשיך לרדת (ירידה בשיעור חד של 4.6%). על פי האומדן האחרון הרשמי שפורסם על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - "הלמ"ס") במהלך חודש אפריל 2016, במחצית השנייה של שנת 2015 צמח המשק ב-2.2% במונחים שנתיים, לאחר עלייה של 2.7% במחצית הראשונה של השנה ועלייה של 2.6% במחצית השנייה של שנת 2014. המדד המשולב של בנק ישראל גם הוא מצביע על האטה מסוימת כך שברבעון הראשון של שנת 2016 עלה במוצע ב-0.7%, לעומת עלייה של 0.9% ברבעון הרביעי של 2015 ושל 0.8% ברבעון הראשון של 2015. חטיבת המחקר של בנק ישראל הותירה בחודש מרץ 2016 את תחזית צמיחת התוצר לשנת 2016 על 2.8%, קצב דומה לזה שנרשם במהלך השנתיים האחרונות והורידה את תחזית הצמיחה לשנת 2017 ל-3.0% לעומת תחזית של 3.1% בתחזית הקודמת בחודש דצמבר 2015, בעיקר עקב הפחתת התחזיות לגבי היצוא למדינות ה-OECD המהוות יעד עיקרי של השוק הישראלי.

במהלך חודש אפריל חברת דירוג Fitch העלתה את תחזיות דירוג האשראי של מדינת ישראל על החוב במטבע חוץ לחיוביות ואישררה אותו ברמה של A. עידכון התחזית כלפי מעלה נובע מהתחזקות נוספת בחשבונות החיצוניים של ישראל (עודף בחשבון השוטף שהתרחב ועלייה ביתרות המט"ח של בנק ישראל) והשיפור בהפחתת יחס החוב הציבורי לתוצר.

תקציב המדינה

גידול בעודף הפעילות התקציבית של הממשלה ברבעון הראשון של השנה שהסתכם בכ-1 מיליארד ש"ח, לעומת עודף בסך 0.5 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגירעון המתוכנן לכל שנת 2016 עומד על 35 מיליארד ש"ח, שהם 2.9% מהתמ"ג, כאשר ב-12 החודשים האחרונים (אפריל 2015 - מרס 2016) עמד הגירעון בתקציב המדינה על 2.1% מהתמ"ג בלבד. הוצאות המשרדים האזרחיים עלו ב-10.6% והוצאות מערכת הביטחון עלו ב-2.2%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד על רקע העובדה שבתחילת 2015 פעלה הממשלה ללא תקציב מאושר. גביית המיסים בחודשים ינואר-מרץ 2016 הסתכמה ב-72.6 מיליארד ש"ח, עלייה נומינלית של 4.6% לעומת התקופה המקבילה אשתקד ועלייה גבוהה ריאלית בכ-7% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. השיפור בגביית המיסים הינו למרות שבתחילת חודש ינואר 2016 הוחלט על הפחתת שיעור מס החברות החל משנת 2016 ואילך בשיעור של 1.5% כך שיעמוד על 25%.

אינפלציה

סביבת האינפלציה במשק ממשיכה להיות נמוכה יחסית. מדד המחירים לצרכן ירד ברבעון הראשון של שנת 2016 ב-1%, כשעיקר הירידה נרשמה בסעיפי הלבשה והנעלה - 9.7%, ירקות ופירות - 5.7% ותחבורה ותקשורת - 2.6%. ב-12 החודשים האחרונים נרשמה אינפלציה שלילית בשיעור של 0.7%, על רקע הירידה החדה במחירי האנרגיה והפחתות המחירים היזומות (מחירי המים, התחבורה הציבורית ותעריפי ביטוח החובה לרכב). ללא השפעות אלו, נרשמה אינפלציה חיובית של 0.7%, עדיין נמוך מהרף התחתון של יעד האינפלציה השנתי שנקבע על ידי בנק ישראל. חטיבת המחקר של בנק ישראל העריכה בחודש מרץ 2016, כי בשנת 2016 האינפלציה תעמוד על שיעור נמוך של 0.2%, בעיקר על רקע השפעתן של ירידות המחירים בעולם (במיוחד מחירי האנרגיה) והוזלות המחירים החד-פעמיות, כאמור וכן סביבת מחירי יבוא נמוכה. בשנת 2017 האינפלציה צפויה לעלות בהדרגה עד לרמה שנתית של 1.4% (תחום היעד) בעיקר

על רקע דעיכתה של ההשפעה הממתנת של הירידה שנרשמה המחירי האנרגיה, עלייה הדרגתית של האינפלציה הצפויה בעולם, חוסן בשוק העבודה ושיפור בפעילות הריאלית. ציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון ל-12 החודשים הקרובים עדיין נמוכות ועומדות על שיעור של 0.1%.

שוק הדיור

על פי אומדן מדד מחירי הדירות של הלמ"ס, נרשמה יציבות במחירי הדירות בחודשים ינואר - פברואר 2016. מחירי הדירות בחודשים אלו עלו ב-0.1% וב-12 החודשים שהסתיימו בחודש פברואר עלו המחירים ב-7.2%. בשנת 2015 הוחל בבנייתן של 47,750 דירות חדשות (עלייה של כ-3.9% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד) ונסתיימה בנייתן של 43,400 דירות (ירידה של כ-2.8% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד). היקף התחלות הבנייה הגבוה יחסית מלמד כי גמר הבנייה צפוי להישאר ברמה גבוהה יחסית גם ברבעונים הבאים. בביקוש לדירות, בחודשים ינואר - פברואר 2016 נרשמה יציבות בביקוש לדירות ונמכרו כ-5,340 דירות חדשות, עלייה של כ-0.4% בלבד בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. בחודש מרץ 2016 נטל הציבור משכנתאות בהיקף של כ-5.3 מיליארד ש"ח, בהמשך לכ-4.9 מיליארד ש"ח שניטלו בחודש בפברואר וכ-4.75 מיליארד ש"ח בחודש ינואר. זרם המשכנתאות ב-12 החודשים האחרונים מוסיף להיות גבוה - כ-65 מיליארדי ש"ח, היקף חודשי ממוצע של כ-5.4 מיליארד ש"ח.

שוק העבודה

תנוגי האבטלה ממשיכים להיות חיוביים ויציבים. שיעור האבטלה בחודש מרץ 2016 (בקרוב גילאי 15 ומעלה) עמד על 5.3%, בדומה לרבעון הרביעי והשלישי של שנת 2015. במקביל, בקרב גילאי העבודה העיקריים (גילאי 64-25) נרשמה יציבות בשיעור הבלתי מועסקים שנותר נמוך יחסית ועמד ברבעון הראשון של שנת 2016 על 4.5%, בדומה לרבעון הרביעי של שנת 2015.

שער החליפין

ברבעון הראשון של 2016 נחלש שער החליפין של השקל מול הדולר בשיעור של 3.5%, לעומתו שער החליפין של השקל מול האירו התחזק בשיעור של 0.9%. במהלך הרבעון הראשון של 2016 רכש בנק ישראל כ-1 מיליארד דולר (מזה כ-0.6 מיליארד דולר רכישות שנועדו לקזז את ההשפעה מהפקת גז בישראל על שער החליפין). בחודש נובמבר 2015 הודיע בנק ישראל שבמסגרת התוכנית לקיזוז השפעת הפקת הגז בישראל על שער החליפין, ירכוש הבנק 1.8 מיליארד דולר בשנת 2016.

שיעור השינוי		שער החליפין ליום			
רבעון ראשון 2015	רבעון ראשון 2016	31.3.15	31.12.15	31.3.16	
2.3%	(3.5%)	3.98	3.90	3.77	דולר
(9.5%)	0.9%	4.27	4.25	4.29	יורו

ריבית בנק ישראל

בחודש פברואר 2015 החליטה הוועדה המוניתרית של בנק ישראל על הפחתת שיעור הרבית לחודש מרץ, לרמה של 0.1%. ההחלטה היתה על רקע התגברות קצב הייסוף בשקל והשפעותיו האפשריות על הפעילות במשק והאינפלציה ונועדה, בין היתר, להחזיר את האינפלציה אל תוך מרכז היעד. מאז הריבית נותרה יציבה, זאת על רקע האינפלציה הנמוכה, התמתנות בפעילות ולחץ לייסוף בשקל. הוועדה המוניתרית העריכה כי המדיניות המוניתרית תיוותר מרחיבה למשך זמן רב. חטיבת המחקר של בנק ישראל העריכה כי רבית בנק ישראל צפויה להיוותר ברמתה הנוכחית בכל שנת 2016 ולעלות בהדרגה רק החל מהרבעון השני של 2017.

הסביבה הגלובלית

מגמת ההתמתנות בפעילות הכלכלית העולמית נמשכת, במיוחד במדינות המתפתחות וביפן. במקביל, המדינות המוניטריות של הבנקים המרכזיים העיקריים ממשיכה להיות מרחיבה.

תחזית הצמיחה הגלובלית החזויה של קרן המטבע הבינלאומית לשנת 2016, עודכנה בחודש אפריל 2016 כלפי מטה מ-3.4% ל-3.2%. הירידה בתחזית הצמיחה העולמית נובעת בעיקר בשל חולשה בכלכלה העולמית, ירידה בהיקפי הסחר ומחירי הנפט הנמוכים. גם לשנת 2017 הופחתה תחזית הצמיחה הגלובלית של קרן המטבע הבינלאומית מ-3.6% ל-3.5%. קרן המטבע צופה, שההתאוששות הגלובלית תימשך גם בשנת 2017 ובשנים שאחריה, ושמונע הצמיחה העיקרי יהיו השווקים המתעוררים והמדינות המתפתחות.

בארה"ב מסתמנת האטה משמעותית בקצב הצמיחה של הצריכה הפרטית ברבעון הראשון - אומדן השינוי הצפוי בתמ"ג ברבעון הראשון עודכן כלפי מטה בחדות על רקע נתוני מקרו מאכזבים, וכעת הוא עומד על 0.3% בלבד. המדדים המקדימים (בין היתר, נתוני דוח התעסוקה, שיעור האבטלה) שפורסמו מאותתים על שיפור לקראת הרבעון השני. באירופה נתוני הפעילות ממשיכים להעיד על צמיחה מתונה שנשמכת בעיקר על הצריכה הפרטית כאשר הסביבה האינפלציונית נותרה נמוכה והאירו ממשיך להתחזק על אף צעדי ההרחבה האגרסיביים של הבנק המרכזי. קצב הצמיחה בסין ממשיך להיות נמוך יחסית.

בחודש דצמבר 2015 הודיע הפד בארה"ב לראשונה, לאחר שבע שנים בהן היתה סביבת רבית אפסית, כי הוא מעלה את הרבית ב-0.25%. נוכח נתוני המאקרו החלשים, עודכנה תחזית העלאות הריבית של חברי הפד בחודש מרס ל-2 העלאות ריבית במהלך שנת 2016, לעומת תחזית קודמת של 4 העלאות במהלך 2016. באירופה ה-ECB הוריד בחודש מרס 2016 את הריבית בשיעור של 0.1% לרמה של מינוס 0.4%, במקביל הודיע ה-ECB על העלאת היקף רכישות האג"ח החודשיות ב-20 מיליארד אירו, להיקף כולל של 80 מיליארד אירו מידי חודש.

שוקי ההון

בשוק ההון המקומי, ברבעון הראשון של שנת 2016 ירד מדד ת"א 100 בכ-4.9% ומדד ת"א 25 ירד בכ-5.1%. מדד האג"ח הממשלתי הכולל עלה בשיעור של 1.4%.

מחזורי המסחר של המניות והמירים ירדו ברבעון הראשון של שנת 2016 בשיעור של כ-4.9% לעומת התקופה המקבילה אשתקד, במקביל לירידה במחזורי המסחר של אגרות החוב בשיעור של כ-10.3%.

מחזורי מסחר יומיים ממוצעים		שיעור השינוי		
במיליוני ש"ח		ב-%		
רבעון ראשון 2015	רבעון ראשון 2016	רבעון ראשון 2015	רבעון ראשון 2016	
687	722	10.97%	(5.12%)	מדד ת"א 25
884	924	9.96%	(4.93%)	מדד ת"א 100
4,784	4,289	3.65%	1.43%	מדד אג"ח כללי

בסך גיוסי ההון (מניות ואג"ח) במהלך הרבעון הראשון של שנת 2016 חלה עלייה של כ-19%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, הגידול נרשם הן במניות והמירים, הן באג"ח הממשלתי והן באג"ח הקונצרני.

היקף גיוסי ההון			
במיליוני ש"ח			
שיעור השינוי	רבעון ראשון 2015	רבעון ראשון 2016	
21.4%	2,098	2,546	מניות והמירים
35.0%	10,355	13,984	אג"ח ממשלתי
10.2%	18,073	19,912	אג"ח קונצרני (כולל מוסדי)
19.4%	30,526	36,442	סה"כ

מדד ה-S&P-50 עלה בכ-0.8% במהלך הרבעון הראשון של שנת 2016. באירופה ירד מדד היורוסטוק-600 בכ-7.7% ומדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EM-MSCI) עלה בכ-5.4%.

התפתחות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

הכנסות ריבית על נכסים הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2016 ב-40.4 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-32.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 24.7%.

- להלן הגורמים העיקריים שהשפיעו על הכנסות הריבית בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2016:
  - הכנסות ריבית מאשראי לציבור הסתכמו ב-39.5 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-35.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 12.9%. הגידול נבע בעיקר מעליה בהיקף האשראי לציבור.
  - הכנסות מאשראי לממשלה- בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2016 לא היו הכנסות, בהשוואה להוצאות בסך 2.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. זאת בעיקר עקב ירידת המדד עד לגובה הקרן.
  - הכנסות מפיקדונות בבנק ישראל ומזומנים הסתכמו ב-0.2 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-0.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 33.3% הנובע בעיקר מירידה בריבית המוניטרית בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.
  - הכנסות מפיקדונות בבנקים הסתכמו ב-1.1 מיליוני ש"ח בהשוואה להוצאות בסך-0.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. זאת בעיקר עקב גידול משמעותי ביתרות הממוצעות של הפיקדונות וכן עקב שינוי בתמהיל ההשקעות שלהם.
  - הכנסות מאיגרות חוב היו שליליות והסתכמו ב-0.4 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-0.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 300.0%. זאת בעיקר עקב ירידה במדד המחירים לצרכן ועליה בהיקף אגרות חוב צמודות בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות ריבית על התחייבויות הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2016 בהכנסות בסך 5.0 מיליוני ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך-8.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 43.2%. הקיטון נובע בעיקר מירידה בהוצאות הריבית בגין פיקדונות הציבור שנבעה בעיקר מירידה במדד המחירים לצרכן השלילי ומירידה בריבית המוניטרית.

פער הריבית הכולל - ללא השפעה של הכנסות או הוצאות מפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים, עומד בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2016 על שיעור של 3.38% בהשוואה ל-3.69% בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה בפער הריבית נובעת בעיקר מירידה בריבית המוניטרית.

להלן תרומת מגזרי ההצמדה השונים להכנסות מריבית נטו:

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			
השינוי	2015	2016	
%	מיליוני ש"ח		
			מטבע ישראלי:
11.2	36.6	40.7	לא צמוד
-	4.2	4.2	צמוד למדד
25.0	0.4	0.5	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
10.2	41.2	45.4	סך הכל

להלן התפתחות ההכנסות מריבית, נטו לפי מגזרי פעילות עיקריים (במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			
השינוי	2015	2016	
%	מיליוני ש"ח		
12.8	29.8	33.6	אנשים פרטיים
20.3	6.9	8.3	מסחרי/עסקי
(22.2)	4.5	3.5	ניהול פיננסי
10.2	41.2	45.4	סך הכל

הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2016 ב- 1.1 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 0.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן התפתחות ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי לפי מגזרי פעילות עיקריים (במיליוני ש"ח):

השינוי	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ב-31 במרס		
	2015	2016	
%	מיליוני ש"ח		
(20.0)	1.0	0.8	אנשים פרטיים
-	(0.8)	0.3	מסחרי/עסקי
450.0	0.2	1.1	סך הכל
			שיעור ההפרשה להפסדי אשראי:
	0.16%	0.12%	אנשים פרטיים
	(0.39%)	0.14%	עסקיים

להלן ההתפתחות השנתית בהוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי (במיליוני ש"ח):

2015		2016			
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	
(1.5)	(0.7)	(0.4)	1.4	0.3	הפרשה להפסדי אשראי פרטנית
1.7	1.7	1.3	1.0	0.8	הפרשה להפסדי אשראי קבוצתית
0.2	1.0	0.9	2.4	1.1	סך הכל
					שיעור ההפרשה להפסדי אשראי:
0.02%	0.12%	0.10%	0.27%	0.12%	מאזני*
0.02%	0.08%	0.07%	0.18%	0.08%	מאזני וחוץ מאזני*

* על בסיס שנתי.

הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2016 הסתכמו ב- 44.3 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-41.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 8.0%.

הכנסות שאינן מריבית

להלן התפתחות ההכנסות שאינן מריבית לפי מגזרי פעילות עיקריים (במיליוני ש"ח):

השינוי	לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2015	2016	
%	מיליוני ש"ח		
(6%)	16.0	15.0	אנשים פרטיים
-	4.0	4.0	מסחרי/עסקי
(84%)	4.5	0.7	ניהול פיננסי
(20%)	24.5	19.7	סך הכל

הכנסות מימון שאינן מריבית הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2016 ב- 0.7 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 4.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הכנסות אלה כוללות הכנסות ממימוש ניירות ערך, הכנסות מנגזרים, נטו, הפרשי שער והכנסות שאינן מריבית בגין פעילות למסחר.

להלן הגורמים העיקריים שהשפיעו על הכנסות המימון שאינן מריבית בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2016:

- קיטון בהכנסות ממימוש ניירות ערך זמינים למכירה והתאמה לשווי הוגן שנזקפו לדוח רווח והפסד אשר הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2016 ב- 1.6 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 4.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
- מכשירים פיננסיים נגזרים, נטו, הכוללים את התוצאות נטו מפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים, אשר לא הוגדרו כפעילות גידור, בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2016 נרשם הפסד בסך 0.8 מיליוני ש"ח, בהשוואה להפסד בסכום הנמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

עמלות הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2016 ב- 18.9 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 20.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן הגורמים העיקריים שהשפיעו על ההכנסות מעמלות בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2016:

- עמלות מטיפול באשראי הסתכמו ב- 1.8 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 1.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 12.5%.
- הכנסות מפעילות בניירות ערך ובמכשירים נגזרים ומעמלות הפצה הסתכמו ב- 5.7 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 6.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 13.6%.
- הכנסות מכרטיסי אשראי הסתכמו ב- 3.2 מיליוני ש"ח, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות אחרות הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2016 ב- 0.1 מיליוני ש"ח, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות תפעוליות ואחרות בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2016 הסתכמו ב- 46.0 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 48.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 4.2%.

- להלן הגורמים העיקריים שהשפיעו על ההוצאות התפעוליות והאחרות בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2016:
- הוצאות שכר הסתכמו ב- 23.2 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 24.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 3.3%.
  - אחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו ב- 8.4 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 8.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
  - הוצאות אחרות הסתכמו ב- 14.4 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 15.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 6.5%.

להלן הגורמים העיקריים שהשפיעו על ההוצאות האחרות בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2016:

- הוצאות מחשב הסתכמו ב- 7.8 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 8.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
- הוצאות שיווק ופרסום הסתכמו ב- 1.6 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 2.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
- הוצאות שירותים מקצועיים הסתכמו בסך 1.2 מיליוני ש"ח, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

שיעור כיסוי ההוצאות התפעוליות והאחרות על ידי ההכנסות התפעוליות והאחרות בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2016 הגיע ל- 43% בהשוואה ל- 51% בתקופה המקבילה אשתקד.

הפרשה למיסים על הרווח בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2016 הסתכמה ב- 7.8 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 6.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהפרשה למיסים נובע בעיקר משינוי בשיעור המס ומגידול ברווח לפני מיסים. שיעור המס האפקטיבי מהרווח מפעולות רגילות לפני מיסים הגיע ל- 43.33% בהשוואה לשיעור המס הסטטוטורי שהינו 35.90%. הפער נובע בעיקרו משינוי בשיעור המס, מהוצאות לא מוכרות והפרשים קבועים.

סך הרווח הכולל בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2016 הסתכמו ב- 11.8 מיליוני ש"ח. סכום זה הושפע מהרווח הנקי בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2016 בסך 10.2 מיליוני ש"ח, מהתאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי שוק בסך של 2.0 מיליוני ש"ח ומהטבות לעובדים בסך שלילי של 0.4 מיליוני ש"ח. השינוי ברווח הכולל הנובע מהטבות לעובדים משקף שינוי אקטוארי בסך שלילי של 0.4 מיליוני ש"ח הנובע בעיקר משינוי ההנחות האקטואריות בחישוב עתודות להטבות לאחר פרישה.

התפתחויות בסעיפי המאזן המאוחד

להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים (במיליוני ש"ח):

שינוי לעומת (באחוזים)						
31 בדצמבר 2015	31 במרס 2015	ליום 31 בדצמבר 2015	ליום 31 במרס 2015	ליום 31 במרס 2016		
	4.5	15.1	6,421.0	5,828.6	6,708.3	סך כל המאזן
	13.7	24.1	1,456.9	1,335.1	1,656.8	מזומנים ופיקדונות בבנקים
	0.7	57.5	789.8	504.9	795.2	ניירות ערך
	2.3	8.5	3,475.0	3,279.1	3,556.3	אשראי לציבור, נטו
	-	-	618.0	618.0	618.0	אשראי לממשלה
	5.5	18.0	5,028.3	4,494.8	5,304.8	פיקדונות הציבור
	2.2	7.1	537.6	512.8	549.4	הון

אשראי לציבור, נטו ליום 31 במרס 2016 הסתכם ב-3,556.3 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-3,475.0 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2015, גידול בשיעור של 2.3%. על פי הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, האשראי לציבור כולל יתרות בגין פעילות בכרטיסי אשראי אשר הסתכמו ליום 31 במרס 2016 ב-414.6 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-423.1 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2015.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך האשראי לציבור ליום 31 במרס			יתרה ליום 31 במרס			
2015	2016	השינוי	2015	2016		
%	%	%	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח		
					מטבע ישראלי:	
94.5	95.6	9.7	300.7	3,098.6	לא צמוד	
5.2	4.0	(0.2)	(29.4)	170.4	141.0	צמוד למדד
0.3	0.4	22.8	2.3	10.1	12.4	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
100.0	100.0	8.5	277.2	3,279.1	3,556.3	סך הכל

ההשקעות בניירות הערך הסתכמו ביום 31 במרס 2016 ב-795.2 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-789.8 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2015. בתקופה זאת חלה עליה בשווי ההוגן של תיק ניירות הערך הזמינים למכירה בסך 9.2 מיליוני ש"ח שנזקפה להון. כמו כן נזקף לרווח והפסד רווח בסך של 6.1 מיליוני ש"ח בגין ניירות ערך שמומשו מהתיק הזמין למכירה.

להלן הרכב התיק:

חלק מסך ניירות הערך		יתרה ליום		
31.12.15	31.03.16	31.12.15	31.03.16	
ב- %		במיליוני ש"ח		
94.6	94.7	747.0	753.1	איגרות חוב של ממשלת ישראל
0.5	0.5	3.9	3.8	איגרות חוב של ממשלות זרות
3.3	3.3	26.4	26.4	איגרות חוב של בנקים בישראל
1.6	1.5	12.5	11.9	איגרות חוב של אחרים בישראל
100.0	100.0	789.8	795.2	סך הכל

התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך ניירות הערך		יתרה ליום		
31.12.15	31.03.16	שינוי	31.12.15	31.03.16
%		מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח
				מטבע ישראלי:
83.7	81.5	(1.9)	(12.7)	לא צמוד
13.2	14.4	9.9	10.3	צמוד למדד
3.1	4.1	31.7	7.8	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
100.0	100.0	0.7	5.4	789.8
				795.2
				סך הכל

בניינים וציוד - העלות המופחתת ליום 31 במרס 2016 הסתכמה ב- 42.2 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-43.2 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2015.

פיקדונות הציבור ליום 31 במרס 2016 הסתכמו ב-5,304.8 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-5,028.3 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2015, גידול בשיעור של 5.5%.

להלן התפלגות תיק פיקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך פיקדונות הציבור ליום		יתרה ליום		
31.12.15	31.03.16	שינוי	31.12.15	31.03.16
%		מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח
				מטבע ישראלי:
81.5	82.4	6.6	271.4	4,097.9
				לא צמוד*
12.3	11.5	(1.0)	(6.0)	617.2
				צמוד למדד**
6.2	6.1	3.5	11.1	313.2
				מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
100.0	100.0	5.5	276.5	5,028.3
				5,304.8
				סך הכל

* כולל יתרות פיקדונות ברירה שקל/מדד ליום 31 במרס 2016 בסך 57.7 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2015 - 57.4) המוצגים לפי המסלול הגובר.

** ליום 31 במרס 2016 לא קיימות יתרות פיקדונות ברירה שקל/מדד (31 בדצמבר 2015 - 2.2 מיליוני ש"ח) המוצגים לפי המסלול הגובר.

פיקדונות של גופים מוסדיים שגויסו בישראל ליום 31 במרס 2016 שנכללו בפיקדונות הציבור הסתכמו לסך של 31.6 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-53.8 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2015.

ההון ליום 31 במרס 2016 הסתכם ב-549.4 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-537.6 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015, גידול בשיעור של 2.2%. הגידול בהון נבע בעיקרו מרווח בסך 10.2 מיליון ש"ח, מגידול בסך של 2.0 מיליון ש"ח ביתרת ההתאמות מהצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו ומנגד מקיטון בסך של 0.4 מיליון ש"ח ביתרת ההתאמות של התחייבויות בגין הטבות עובדים.

פעילות חוץ-מאזנית

להלן ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות הבנק (במיליון ש"ח):

31.12.15	31.03.16	
3,414	3,316	בתיקי ניירות ערך

תפעול קופות גמל - שירותי התפעול של קופות הגמל גל, כלנית והגומל (להלן: "קופות הגמל") ניתנים החל מהרבעון השני של שנת 2010 באמצעות חברת האם. ביום 23 ביולי 2014 נחתם הסכם לתפעול קופות הגמל גל וכלנית וביום 29 ביולי 2014 נחתם הסכם תפעול לקופת הגמל הגומל. לפי ההסכמים, חברת האם תעניק לקופות הגמל שירותי תפעול והטיפול בהפקדות ובמשיכות כספי העמיתים יכול שיעשה בסניפי הבנק. תמורת שירותים אלה רשם הבנק הכנסה נטו בסך 0.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל-0.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הלימות ההון

יחסי הון מינימליים

ביום 30 במאי 2013 פירסם בנק ישראל תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין 2015-201, 208, 211 ו-299 בנושא "מדידה והלימות ההון", אשר מאמצות את הוראות באזל. מועד יישומן לראשונה נקבע ליום 1 בינואר 2014, כאשר היישום יהיה באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". לפי הוראות אלו יעדי ההון המזעריים יהיו כדלקמן:

1. יחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יידרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו אינה חלה על הבנק.

2. יחס הון כולל לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-12.5%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יידרש לעמוד ביחס הון כולל מינימלי בשיעור של 13.5%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו אינה חלה על הבנק.

ביום 28 בספטמבר 2014 פרסם המפקח על הבנקים הוראה נוספת. בהתאם להוראה זו ולהוראות המעבר לשנת 2014, החל מיום 1 בינואר 2015 מתווספת ליחסי ההון המזעריים דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיר למועד הדיווח. דרישה זו מיושמת בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו אינה חלה על הבנק.

בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי ינוכו מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. נכון ליום 1 בינואר 2016 שיעור הניכויים מההון הרגולטורי עומד על 60% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 60%.

במסגרת תהליך ה-ICAAP לנתוני ה-30.6.14 נקבעו יעדי ההון המינימאליים כדלקמן:
 במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 נקבע הדרגתית והוא לא יפחת מ- 10.5% עד ליום 30.6.17, ויחס ההון הכולל נקבע הדרגתית והוא לא יפחת מ-13.85% עד ליום 30.6.17.
 במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-7.5% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-11%.

יישום ההוראות

הנדבך הראשון - כאמור לעיל, לפי הוראות בנק ישראל, הבנק החל ליישם את הוראת באזל 3, החל מיום 1 בינואר 2014. סיכוני אשראי, שוק ותפעולי - הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל. הנדבך השני - הבנק נדרש לקיים תהליך פנימי להערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP). תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק. מסמך ה-ICAAP לנתוני 30 ביוני 2014 אושר בדירקטוריון הבנק ביום 24 בדצמבר 2014. הבנק צפוי לסיים את תהליך ה-ICAAP לנתוני 31 דצמבר 2015 עד סוף הרבעון השני של שנת 2016.

31 בדצמבר 2015	31 במרס 2015	31 במרס 2016
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
במיליוני ש"ח		
525.4	502.3	538.2
47.6	40.7	46.1
573.0	543.0	584.3
3,423.2	3,085.5	3,494.5
13.5	8.5	24.8
381.2	391.5	390.6
3,817.9	3,485.5	3,909.9
13.76%	14.41%	13.76%
15.01%	15.58%	14.94%
9.0%	9.0%	9.0%
12.5%	12.5%	12.5%

1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים:

הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
 הון רובד 2

סך הכל ההון הכולל

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

סיכון אשראי

סיכוני שוק

סיכון תפעולי

סה"כ יתרות משוקללות של נכסי סיכון

3. יחס ההון לרכיבי סיכון:

יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

יחס הון עצמי רובד 1 ליום 31 במרס 2016 עמד על 13.76%, בהשוואה ל-13.76% ליום 31 בדצמבר 2015. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 31 במרס 2016 עמד על 14.94%, בהשוואה ל-15.01% ליום 31 בדצמבר 2015. ההון הכולל ליום 31 במרס 2016 הסתכם ב-584.3 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-573.0 מיליוני ש"ח ב-31 בדצמבר 2015. הגידול בבסיס ההון נבע בעיקר מהרווח לשלושת החודשים הראשונים של שנת 2016 בסך של 10.2 מיליוני ש"ח. נכסי הסיכון ליום 31 במרס 2016 הסתכמו ב-3,909.9 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-3,817.9 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2015. העלייה בנכסי הסיכון נובעת בעיקר מגידול באשראי לציבור.

יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים - ביום 28 באפריל 2015 פרסם המפקח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף. יחס המינוף מבוטא באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון עצמי רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שיידרש מהבנק הוא 5%. תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס המינוף המזערי החל מיום 1 בינואר 2018. יחס המינוף ליום 31 במרס 2016 עומד על 7.44%.

תאור עסקי הפעילות של הבנק

מגזרי פעילות פיקוחיים

א. כללי

כאמור לעיל, בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 7 בנובמבר 2014, החל מהדוח הכספי לשנת 2015, הדיווח על מגזרי פעילות פיקוחיים מתבצע בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים.

ב. הגדרות

- אנשים פרטיים - יחידים, לרבות יחידים המנהלים חשבון משותף, אשר למועד הדיווח אין להם חבות לבנק, או שהחבות שלהם סווגה בענף משק "אנשים פרטיים - הלוואות לדירור ואחר".
- מגזר בנקאות פרטית - אנשים פרטיים אשר היתרה של תיק הנכסים הפיננסיים שיש להם בבנק על בסיס מאוחד (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) עולה על 3 מיליוני ש"ח.
- משקי בית - אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.
- עסק - לקוח שאינו נכלל בהגדרת "אנשים פרטיים" ואינו גוף מוסדי או תאגיד בנקאי.
- מחזור פעילות - מחזור מכירות שנתי או היקף הכנסות שנתי.
- עסק זעיר - עסק שמחזור פעילותו קטן מ- 10 מיליוני ש"ח.
- עסק קטן - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 10 מיליוני ש"ח וקטן מ- 50 מיליוני ש"ח.
- עסק בינוני - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 50 מיליוני ש"ח וקטן מ- 250 מיליוני ש"ח.
- עסק גדול - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 250 מיליוני ש"ח.
- מגזר ניהול פיננסי - יכלול את הפעילויות הבאות: פעילות למסחר - השקעה בניירות ערך למסחר, פעילות עשיית שוק בניירות ערך ובמכשירים נגזרים, פעילות במכשירים נגזרים שאינם מיועדים לגידור ואינם חלק מניהול הנכסים וההתייבויות של התאגיד הבנקאי, עסקות רכש חוזר ושאלה של ניירות ערך למסחר, מכירה בחסר של ניירות ערך, שירותי חיתום של ניירות ערך; פעילות ניהול נכסים והתייבויות - לרבות השקעה באגרות חוב זמינות למכירה ובאגרות חוב המוחזקות לפדיון, שלא שויכו למגזרי פעילות אחרים (כאשר ללווה אין חבות לבנק מלבד ניירות ערך), מכשירים נגזרים מגזרים ומכשירים נגזרים שהם חלק מניהול נכסים והתייבויות, פיקדונות בבנקים ומבנקים בארץ ובעולם, גידור או הגנה על הפרשי שער של השקעות בשלוחות בחו"ל, פיקדונות בממשלות ושל ממשלות; פעילות השקעה ריאלית - השקעה במניות זמינות למכירה והשקעות בחברות כלולות של עסקים; אחר - שירותי ניהול, תפעול, נאמנות ומשמורת לבנקים, שירותי ייעוץ, פעילויות מכירה וניהול תיקי אשראי, פעילויות פיתוח מוצרים פיננסיים.
- נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות גמל, קרנות נאמנות, קרנות השתלמות, ניירות ערך של לקוחות, הלוואות בניהול הבנק ונכסים הנובעים מפעילות לפי מידת גבייה.

העקרונות בחלוקת תוצאות הפעילות בין מגזרי הפעילות השונים:

- הכנסות רבית נטו - כוללות את:
- המרווח הפיננסי, הן בצד האשראי והן בצד הפקדונות, המחושב כפער בין הרבית המתקבלת או המשולמת לבין ממוצע מחירי הכסף של הבנק, הנגזרים ממשך החיים התואם את תנאי האשראי או הפקדון במגזרי ההצמדה הרלוונטיים.
- רבית על ההון המשוקלל המיוחס למגזר (על בסיס נכסי הסיכון המשוייכים לכל מגזר).
- מגזרי הלקוחות מחויבים בעלויות המימון העודפות (מעבר לעלות גיוס המקורות) של שטרי ההון המיוחסים למגזר.
- הוצאות בגין הפסדי אשראי - לכל מגזר פעילות מיוחסות ההוצאות בגין הפסדי אשראי שנרשמו בגין לקוחותיו.
- הכנסות שאינן מרבית - לכל מגזר פעילות נזקפות ההכנסות מעמלות, הכנסות מימון שאינן מרבית וההכנסות האחרות, הנובעות מפעילות לקוחותיו.

- הוצאות תפעוליות - לכל מגזר פעילות מיוחסות ההוצאות הישירות בסניפי הבנק ובהנהלה המרכזית, הנובעות ממתן שירותים ללקוחות המגזר, וזאת, בהתבסס על תקן "מדד פעולה", המתרגם את הפעילות עם הלקוח לתשומות עבודה ולעלויות ישירות אחרות. יתר ההוצאות הישירות במטה, מועמסות על המגזר על בסיס פרמטרים ומפתחות העמסה המזוהים עם פעילות היחידה העסקית. ההוצאות העקיפות מועמסות על בסיס מפתחות העמסה קבועים.
- מסים על ההכנסה - ההפרשה למס על הרווח של כל מגזר, חושבה על פי שיעור המס הסטטוטורי, תוך ביצוע התאמות מסוימות הנובעות מהוצאות לא מוכרות וכיו"ב.
- רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנה שליטה - זקיפת חלק ברווח המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה במגזרי הפעילות השונים, הוקצה על פי יחס הרווח נטו של חברות הבת בהן יש זכויות שאינן מקנות שליטה, כפי שרווח זה שויך למגזרי הפעילות השונים.
- תשואה להון - מבטאת את היחס שבין הרווח הנקי של כל אחד מהמגזרים לבין ההון המוקצה למגזר. ההון המוקצה למגזר כולל את ההון הנדרש בגין סיכוני אשראי ובגין הסיכון התפעולי.

להלן תמצית התפתחות תוצאות הפעילות לפי מגזרים:

חלק המגזר מסך ההכנסות		לשלושת החודשים שהסתיימו ביום			א. סך הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית
31.3.15	31.3.16	השינוי	31.3.15	31.3.16	
ב- %		במיליוני ש"ח			
0.8	0.8	-	0.5	0.5	מגזר עסקים גדולים
2.7	3.2	16.7	1.8	2.1	מגזר עסקים בינוניים
13.1	14.9	12.8	8.6	9.7	מגזר עסקים קטנים וזעירים
69.4	74.2	5.9	45.6	48.3	מגזר משקי בית
0.3	0.5	50.0	0.2	0.3	מגזר בנקאות פרטית
-	-	-	-	-	גופים מוסדיים
13.7	6.5	(53.3)	9.0	4.2	מגזר ניהול פיננסי
100.0	100.0	(0.9)	65.7	65.1	סך הכל

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום		ב. רווח נקי
31.3.15	31.3.16	
במיליוני ש"ח		
0.1	0.1	מגזר עסקים גדולים
0.7	0.4	מגזר עסקים בינוניים
1.4	1.7	מגזר עסקים קטנים וזעירים
3.6	6.0	מגזר משקי בית
-	0.1	מגזר בנקאות פרטית
-	-	גופים מוסדיים
4.8	1.9	מגזר ניהול פיננסי
10.6	10.2	סך הכל

ג. יתרות מאזניות ממוצעות*

סך כל הנכסים					
% מסך כל הנכסים		לשלושת החודשים שהסתיימו ביום			
31.3.15	31.3.16	השינוי	31.3.15	31.3.16	
ב- %	ב- %	ב- %	במיליוני ש"ח		
1.9	1.3	(21.1)	108.7	85.8	מגזר עסקים גדולים
3.1	3.1	14.5	174.3	199.6	מגזר עסקים בינוניים
9.2	8.9	11.0	521.8	579.4	מגזר עסקים קטנים וזעירים
42.9	41.1	9.7	2,439.8	2,677.4	מגזר משקי בית
-	-	(33.3)	0.6	0.4	מגזר בנקאות פרטית
0.1	-	(21.1)	3.8	3.0	גופים מוסדיים
42.9	45.6	21.5	2,442.6	2,968.4	מגזר ניהול פיננסי
100.0	100.0	14.4	5,691.6	6,514.0	סך הכל

סך כל ההתחייבויות					
% מסך כל ההתחייבויות		לשלושת החודשים שהסתיימו ביום			
31.3.15	31.3.16	השינוי	31.3.15	31.3.16	
ב- %	ב- %	ב- %	במיליוני ש"ח		
2.3	2.5	24.1	119.6	148.4	מגזר עסקים גדולים
2.2	1.6	(14.8)	112.7	96.1	מגזר עסקים בינוניים
10.6	10.8	16.5	552.0	642.9	מגזר עסקים קטנים וזעירים
68.2	69.8	17.7	3,540.4	4,167.1	מגזר משקי בית
0.7	1.2	88.7	38.2	72.1	מגזר בנקאות פרטית
0.7	0.5	(9.4)	35.5	32.2	גופים מוסדיים
15.2	13.6	3.1	789.7	813.8	מגזר ניהול פיננסי
100.0	100.0	15.1	5,188.2	5,972.6	סך הכל

* היתרה הממוצעת של הנכסים וההתחייבויות בכל אחד ממגזרי הלקוחות משקפת את היתרה הממוצעת של האשראי לציבור ופיקדונות הציבור, בהתאמה.

אנשים פרטיים- משקי בית ובנקאות פרטית- פעילות בישראל

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2016							
מגזר בנקאות פרטית				מגזר משקי בית			
סך הכל	סך הכל	אחר	כרטיסי אשראי	סך הכל	אחר	כרטיסי אשראי	
30.9	*-	*-	-	30.9	30.5	0.4	הכנסות ריבית מחיצוניים
2.7	0.1	0.1	-	2.6	2.6	*-	הוצאות ריבית מחיצוניים
33.6	0.1	0.1	-	33.5	33.1	0.4	סך הכנסות ריבית, נטו
15.0	0.2	0.2	-	14.8	11.6	3.2	הכנסות שאינן מריבית
48.6	0.3	0.3	-	48.3	44.7	3.6	סך הכנסות
0.8	-	-	-	0.8	0.8	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
37.1	0.1	0.1	-	37.0	34.2	2.8	הוצאות תפעוליות ואחרות
10.7	0.2	0.2	-	10.5	9.7	0.8	רווח לפני מיסים
4.6	0.1	0.1	-	4.5	4.1	0.4	הפרשה למסים על הרווח
6.1	0.1	0.1	-	6.0	5.6	0.4	רווח נקי
2,677.8	0.4	0.3	0.1	2,677.4	2,284.2	393.2	יתרה ממוצעת של נכסים*
2,677.8	0.4	0.3	0.1	2,677.4	2,284.2	393.2	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
2,717.2	0.4	0.3	0.1	2,716.8	2,317.8	399.0	יתרת אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
11.0	-	-	-	11.0	11.0	-	יתרת חובות פגומים
3.4	-	-	-	3.4	3.4	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
4,239.2	72.1	72.1	-	4,167.1	4,167.1	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות*
4,239.2	72.1	72.1	-	4,167.1	4,167.1	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
4,359.2	74.1	74.1	-	4,285.1	4,285.1	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
2,509.2	1.3	1.2	0.1	2,507.9	1,671.1	836.8	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
2,539.9	1.3	1.2	0.1	2,538.6	1,691.6	847.0	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
3,022.2	227.9	227.9	-	2,794.3	2,794.3	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
							פיצול הכנסות ריבית נטו:
30.9	*-	*-	-	30.9	30.5	0.4	מרווח מפעילות מתן אשראי
2.7	0.1	0.1	-	2.6	2.6	*-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
-	-	-	-	-	-	-	אחר
33.6	0.1	0.1	-	33.5	33.1	0.4	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(*) היתרה הממוצעת של הנכסים וההתחייבויות משקפת את היתרה הממוצעת של האשראי לציבור ופיקדונות הציבור בהתאמה.

לשלושה חודשים שנתיימו ביום 31 במרס 2015							
מגזר בנקאות פרטית				מגזר משקי בית			
סך הכל	סך הכל	אחר	כרטיסי אשראי	סך הכל	אחר	כרטיסי אשראי	
26.6	*-	*-	-	26.6	26.2	0.4	הכנסות ריבית מחיצוניים
3.2	*-	*-	-	3.2	3.2	*-	הוצאות ריבית מחיצוניים
29.8	-	-	-	29.8	29.4	0.4	סך הכנסות ריבית, נטו
16.0	0.2	0.2	-	15.8	12.6	3.2	הכנסות שאינן מריבית
45.8	0.2	0.2	-	45.6	42.0	3.6	סך הכנסות
1.0	-	-	-	1.0	1.0	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
38.8	0.2	0.2	-	38.6	35.5	3.1	הוצאות תפעוליות ואחרות
6.0	*-	*-	-	6.0	5.5	0.5	רווח לפני מיסים
2.4	*-	*-	-	2.4	2.2	0.2	הפרשה למסים על הרווח
3.6	-	-	-	3.6	3.3	0.3	רווח נקי
2,439.4	0.6	0.5	0.1	2,438.8	2,061.2	377.6	יתרה ממוצעת של נכסים*
2,439.4	0.6	0.5	0.1	2,438.8	2,061.2	377.6	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
2,496.0	0.6	0.5	0.1	2,495.4	2,109.0	386.4	יתרת אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
17.8	-	-	-	17.8	17.8	-	יתרת חובות פגומים
0.2	-	-	-	0.2	0.2	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
3,657.0	39.0	39.0	-	3,618.0	3,618.0	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות*
3,578.6	38.2	38.2	-	3,540.4	3,540.4	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
3,657.0	39.0	39.0	-	3,618.0	3,618.0	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
2,200.5	0.9	-	0.9	2,199.7	1,411.5	788.2	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
2,230.4	0.9	-	0.9	2,229.5	1,430.6	798.9	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
3,401.5	234.8	234.8	-	3,166.7	3,166.7	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
26.6	*-	*-	-	26.6	26.2	0.4	פיצול הכנסות ריבית נטו:
3.2	*-	*-	-	3.2	3.2	-	מרווח מפעילות מתן אשראי
-	-	-	-	-	-	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
29.8	*-	*-	-	29.8	29.4	0.4	אחר
							סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(*) היתרה הממוצעת של הנכסים וההתחייבויות משקפת את היתרה הממוצעת של האשראי לציבור ופיקדונות הציבור בהתאמה.

עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2016										
סך הכל	מגזר עסקים גדולים			מגזר עסקים בינוניים			מגזר עסקים קטנים וזעירים			
	סך הכל	אחר	בינוי נדל"ן	סך הכל	אחר	בינוי נדל"ן	סך הכל	אחר	בינוי נדל"ן	
8.1	0.4	0.4	*-	1.7	1.6	0.1	6.0	4.6	1.4	הכנסות ריבית מחיצוניים
0.2	-	-	-	*-	*-	*-	0.2	0.2	*-	הוצאות ריבית מחיצוניים
8.3	0.4	0.4	*-	1.7	1.6	0.1	6.2	4.8	1.4	סך הכנסות ריבית, נטו
4.0	0.1	0.1	-	0.4	0.2	0.2	3.5	3.1	0.4	הכנסות שאינן מריבית
12.3	0.5	0.5	*-	2.1	1.8	0.3	9.7	7.9	1.8	סך הכנסות
0.3	-	-	-	1.1	1.1	-	(0.8)	(1.0)	0.2	הוצאות בגין הפסדי אשראי
8.0	0.3	0.3	-	0.2	0.1	0.1	7.5	7.0	0.5	הוצאות תפעוליות ואחרות
4.0	0.2	0.2	-	0.8	0.6	0.2	3.0	1.9	1.1	רווח לפני מיסים
1.8	0.1	0.1	-	0.4	0.3	0.1	1.3	0.8	0.5	הפרשה למסים על הרווח
2.2	0.1	0.1	-	0.4	0.3	0.1	1.7	1.1	0.6	רווח נקי
864.8	85.8	84.0	1.8	199.6	183.6	16.0	579.4	385.5	193.9	יתרה ממוצעת של נכסים*
864.8	85.8	84.0	1.8	199.6	183.6	16.0	579.4	385.5	193.9	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
877.4	87.0	85.2	1.8	200.5	186.3	16.2	587.9	391.2	196.7	יתרת אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
12.4	-	-	-	4.9	4.9	-	7.5	3.2	4.3	יתרת חובות פגומים
0.5	-	-	-	-	-	-	0.5	0.5	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
887.4	148.4	148.4	-	96.1	75.3	20.8	642.9	579.3	63.6	יתרה ממוצעת של התחייבויות*
887.4	148.4	148.4	-	96.1	75.3	20.8	642.9	579.3	63.6	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
912.5	152.6	152.6	-	98.8	77.4	21.4	661.1	595.7	65.4	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
841.9	54.4	52.7	1.8	213.1	186.5	26.6	574.4	382.4	192.0	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
852.2	55.1	53.3	1.8	215.7	188.8	26.9	581.4	387.1	194.3	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
343.0	138.3	138.3	-	42.7	42.7	-	162.0	162.0	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
8.1	0.4	0.4	*-	1.7	1.6	0.1	6.0	4.6	1.4	פיצול הכנסות ריבית, נטו:
0.2	-	-	-	1.7	1.6	*-	0.2	0.2	*-	מרווח מפעילות מתן אשראי
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	אחר
8.3	0.4	0.4	*-	1.7	1.6	0.1	6.2	4.8	1.4	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(*) היתרה הממוצעת של הנכסים וההתחייבויות משקפת את היתרה הממוצעת של האשראי לציבור ופיקדונות הציבור בהתאמה.

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2015

סך הכל	מגזר עסקים גדולים			מגזר עסקים בינוניים			מגזר עסקים קטנים וזעירים			
	סך הכל	אחר	בינוי נדל"ן	סך הכל	אחר	בינוי נדל"ן	סך הכל	אחר	בינוי נדל"ן	
	6.5	0.4	0.4	*-	1.2	1.1	0.1	4.9	3.4	
0.4	-	*-	*-	0.1	0.1	*-	0.3	0.3	*-	הוצאות ריבית מחיצוניים
6.9	0.4	0.4	*-	1.3	1.2	0.1	5.2	3.7	1.5	סך הכנסות ריבית, נטו
4.0	0.1	0.1	-	0.5	0.4	0.1	3.4	2.9	0.5	הכנסות שאינן מריבית
10.9	0.5	0.5	-	1.8	1.6	0.2	8.6	6.6	2.0	סך הכנסות
(0.8)	-	-	-	-	-	-	(0.8)	(0.8)	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
8.0	0.3	0.3	-	0.7	0.6	0.1	7.0	6.2	0.8	הוצאות תפעוליות ואחרות
3.7	0.2	0.2	-	1.1	1.0	0.1	2.4	1.2	1.2	רווח לפני מיסים
1.5	0.1	0.1	-	0.4	0.4	*-	1.0	0.5	0.5	הפרשה למסים על הרווח
2.2	0.1	0.1	-	0.7	0.6	0.1	1.4	0.7	0.7	רווח נקי
805.9	108.8	106.4	2.4	174.5	165.7	8.8	522.6	302.7	219.9	יתרה ממוצעת של נכסים
805.9	108.8	106.4	2.4	174.5	165.7	8.8	522.6	302.7	219.9	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
824.6	111.4	108.9	2.5	178.5	169.5	9.0	534.7	309.7	225.0	יתרת אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
13.2	-	-	-	3.7	0.3	3.4	9.5	4.2	5.3	יתרת חובות פגומים
0.2	-	-	-	-	-	-	0.2	0.2	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
784.3	119.6	119.6	-	112.7	79.9	32.8	552.0	504.2	47.9	יתרה ממוצעת של התחייבויות
784.3	119.6	119.6	-	112.7	79.9	32.8	552.0	504.2	47.9	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
801.5	122.2	122.2	-	115.2	81.7	33.5	564.1	515.2	48.9	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
784.8	58.5	56.0	2.5	186.5	167.3	19.1	539.8	385.4	154.4	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
795.4	58.5	56.8	2.5	189.0	169.6	19.4	547.1	390.6	156.5	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
253.1	59.3	76.6	-	32.6	32.6	-	143.9	143.9	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
										פיצול הכנסות ריבית, נטו:
6.5	0.4	0.4	*-	1.2	1.1	0.1	4.9	3.4	1.5	מרווח מפעילות מתן אשראי
0.4	-	-	-	0.1	0.1	*-	0.3	0.3	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	אחר
6.9	0.4	0.4	*-	1.3	1.2	0.1	5.2	3.7	1.5	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(*) היתרה הממוצעת של הנכסים וההתחייבויות משקפת את היתרה הממוצעת של האשראי לציבור ופקדונות הציבור בהתאמה.

סקירת הסיכונים

31	תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
32	סיכון אשראי
38	סיכון שוק
46	סיכון נזילות ומימון
47	סיכון תפעולי
47	סיכון משפטי
47	סיכונים אחרים

סקירת הסיכונים

כללי

- א. פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים בהם הינם: סיכוני האשראי, סיכוני שוק, סיכוני נזילות, סיכונים תפעוליים וסיכון ציות והלבנת הון.
כל הסיכונים העיקריים מנוהלים על ידי חברי הנהלה ממונים ובאחריותם. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל. במסגרת תהליך ה-ICAAP (ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process) הבנק מבצע תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.
- ב. מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים והעסקיים שנקבעו - תוך טיפוח התמחויות בבנק, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.
- ג. תפישת הסיכון הכוללת של הבנק עולה בקנה אחד עם המסגרת שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של וועדת באזל, המושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחימת והגדרת היקף החשיפה, מעגלי בקרה וביקורת, מערכי דיווח ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על-פי אמות מידה מקובלות.
- ד. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בבנק באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות ניהול הסיכונים והבקרה הבלתי תלויות ומנהל הסיכונים הראשי וקו ההגנה השלישי שמקיים מערך הביקורת הפנימית והחיצונית.
- ה. מנהל הסיכונים הראשי האחראי על היחידה לניהול סיכונים הוא דורון סגל.
  - ו. האחראים על ניהול הסיכונים בבנק הינם:
מר יעקב שורי, מנכ"ל הבנק, משמש כמנהל סיכונים פיננסיים.
גברת רונית עוזיאל, סמנכ"ל, ראש אגף אשראי, משמשת כמנהלת סיכוני האשראי החל מיום 1 במרס 2016. (עד ליום 29 בפברואר 2016, שימש מר דוד פדרמן כראש אגף אשראי ומנהל סיכוני האשראי).
מר גבריאל טייטל, סמנכ"ל, ראש אגף בנקאות ונכסי לקוחות, משמש כמנהל סיכון אסטרטגי ומוניטין.
מר דורון סגל, מנהל הסיכונים הראשי של הבנק, משמש כמנהל סיכונים תפעוליים והמשכיות עסקית.
עו"ד חוה אלקוני-נוימן, היועצת המשפטית של הבנק, משמשת כמנהלת הסיכונים המשפטיים.
מר חנן כץ, קצין הציות, אחראי על איסור הלבנת הון והממונה על אכיפה מנהלית. (החל מיום 1 באפריל 2016 גברת לימור אזולאי משמשת כקצין הציות, אחראית על הלבנת הון והממונה על אכיפה מנהלית).
מר אמנון בק, מנכ"ל חתף - מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ, משמש כמנהל סיכוני ID.
  - ז. סיכונים נוספים כדוגמת סיכוני רגולציה וחקיקה מנוהלים ומפוקחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל ועל ידי חברי הנהלה בתחומים הנתונים לאחריותם.
  - ח. ניהול הסיכונים מתבצע על פי מדיניות שנקבעה בדירקטוריון המתבססת על מדיניות הקבוצה ועל בסיס מתודולוגיית סיכון קבוצתית תוך שימת לב לאופי המיוחד של הפעילות בבנק. בהתאם להוראת המפקח על הבנקים בנושא "מנהל סיכונים ראשי ופונקצית ניהול סיכונים" מונה בבנק מנהל סיכונים ראשי שכפוף למנכ"ל הבנק ומונחה מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי הקבוצתי.

ט. מידי רבעון נערך ונכתב מסמך סיכונים על ידי היחידה לניהול סיכונים, שהינה בלתי תלויה ביחידות נוטלות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק.

י. מסמך הסיכונים בוחן את כלל הסיכונים, שאליהם חשוף הבנק במסגרת פעולותיו, תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי. במסמך מוצגת סקירת מנהל הסיכונים הראשי על מצב ניהול הסיכונים בבנק ועל אפקטיביות ואיכות ניהול הסיכונים. כמו כן, נסקרות בו ההתפתחויות בסביבה העסקית ובשווקים הפיננסיים, עמידה בתיאבון הסיכון ביחס לסיכונים השונים והערכות דרגות הסיכון וכן טיפול היחידה בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ופעולות מיוחדות ככל שננקטו על ידי היחידה ברבעון הרלוונטי.

לתיאור תיאבון הסיכון והעקרונות לניהול הסיכונים, ראה התייחסות תחת הסיכונים העיקריים המופיעים להלן ובפרק סקירת הסיכונים בדוח הכספי השנתי של הבנק לשנת 2015.

למידע המפורט על סיכונים הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על סיכונים - ראה פרק משנה "גילויים פיקוחיים נוספים" בפרק "מידע כספי" באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון אשראי

בדוח הכספי השנתי לשנת 2015 (בעמודים 43-47) קיים פירוט נרחב של פרק זה. יש לקרוא פרק זה בהמשך לפירוט שבדוח השנתי.

איכות אשראי וסיכון אשראי בעייתי

סך סיכון האשראי הבעייתי למרכיביו השונים, הכולל רכיבים חוץ מאזניים, הסתכם ב- 64.9 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 61.2 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2015, גידול בשיעור של 6%.

יחס סיכון האשראי הבעייתי לסיכון האשראי הכולל בגין הציבור בבנק, עמד ב- 31 במרס 2016 על 1.2%, בהשוואה ל- 1.2% בשנת 2015. 2% מסיכון האשראי הבעייתי בבנק משוייכים לענף התעשייה, 9% לענף הנדל"ן, 43% לענף הלקוחות הפרטיים, 40% לענף המסחר ו- 2% לענף המידע והתקשורת. יחס סיכון האשראי הבעייתי המאזני לסך האשראי לציבור עומד על 1.2% בהשוואה ל- 1.1% בשנת 2015.

סיכון אשראי בעייתי
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

יתרה ליום 31 בדצמבר 2015			יתרה ליום 31 במרס 2016		
סיכון אשראי			סיכון אשראי		
כולל	חוץ מאזני	מאזני	כולל	חוץ מאזני	מאזני
17.6	0.1	17.5	23.5	0.1	23.4
3.7	-	3.7	3.8	-	3.8
39.9	0.3	39.6	37.6	0.2	37.4
61.2	0.4	60.8	64.9	0.3	64.6
3.7	-	3.7	3.9	-	3.9

1. סיכון אשראי בעייתי:

סיכון אשראי פגום
סיכון אשראי נחות
סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
סך הכל סיכון אשראי בעייתי
מזה: חובות שאינם פגומים, בפיגור של 90 ימים או יותר

יתרה ליום 31 בדצמבר 2015			יתרה ליום 31 במרס 2016		
15.2	0.1	15.1	21.1	0.1	21.0

2. נכסים שאינם מבצעים

חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית

שינויים בחובות הפגומים במהלך השנה:

2015 בדצמבר 31	2016 במרס 31	
35.7	17.6	יתרת חובות פגומים לתחילת שנה
13.6	7.7	סיווגים חדשים
(3.4)	(0.1)	ביטול סיווגים
(6.7)	(0.5)	גביית חובות פגומים
(21.6)	(1.2)	מחיקות חשבונאיות
17.6	23.5	יתרת חובות פגומים לסוף שנה

יתרה ליום 31 בדצמבר 2015	יתרה ליום 31 במרס 2016
0.43%	0.58%
0.11%	0.11%
257.62%	196.67%
0.13%	0.03%
0.37%	(0.04%)
1.11%	1.15%
222.29%	176.5%
30.19%	(2.97%)

4. מדדי סיכון

שיעור יתרת האשראי לציבור פגום מיתרת האשראי לציבור
שיעור יתרת האשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום ויותר
מיתרת האשראי לציבור
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת
אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית
שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של
אשראי לציבור
שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של
אשראי לציבור

5. הפרשה להפסדי אשראי

שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת
האשראי לציבור
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת
האשראי לציבור פגום
שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי
אשראי בגין אשראי לציבור

סיכון אשראי לפי ענפי משק על בסיס מאוחד
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 במרס 2016							סיכון אשראי כולל (1)			פעילות לווים בישראל ציבור-מסחרי
חובות(2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים)(3)				* מזה:			דירוג ביצוע			
הפסדי אשראי(4)			פגום			סך הכל*	בעייתי(6)	אשראי(5)	סך הכל	
יתרת ההפרשה	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי(6)	חובות(2)	סך הכל*	בעייתי(6)	אשראי(5)	סך הכל	
0.1	**-	**-	**-	**-	13.3	15.6	**-	15.6	15.6	חקלאות
**-	-	**-	-	-	2.0	2.9	-	2.9	2.9	כריה וחציבה
1.2	(0.3)	(0.5)	0.9	1.1	95.3	110.5	1.1	108.3	110.5	תעשייה
0.9	0.2	(0.3)	3.0	3.0	160.6	274.4	4.4	271.3	275.9	בניה ונדל"ן - בינוי
0.3	(0.1)	(0.3)	1.4	1.4	54.1	59.7	1.4	58.3	59.7	בניה ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
**-	-	-	-	-	2.4	3.0	**-	13.5	13.5	אספקת חשמל ומים
5.0	0.1	1.3	4.9	26.1	187.2	205.3	26.2	178.5	205.3	מסחר
0.2	0.1	0.1	0.1	0.5	12.1	15.8	0.5	15.2	15.8	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
0.4	0.3	0.2	**-	0.1	39.6	48.0	0.1	47.7	48.0	תחבורה ואחסנה
0.6	(0.7)	(0.1)	1.5	1.5	7.5	9.9	1.5	8.4	9.9	מידע ותקשורת
0.2	**-	**-	0.1	0.1	55.9	59.6	0.1	59.4	59.6	שירותים פיננסיים
0.5	**-	**-	0.4	0.9	63.3	85.3	0.9	84.0	85.4	שירותים עסקיים אחרים
0.5	**-	(0.1)	0.2	0.6	187.1	220.8	0.6	218.6	220.8	שירותים ציבוריים וקהילתיים
9.9	(0.4)	0.3	12.5	35.3	880.4	1,110.8	36.8	1,081.7	1,122.9	סך הכל מסחרי
33.9	(0.9)	0.8	11.0	28.1	2,717.2	4,231.5	28.1	4,077.7	4,231.5	אנשים פרטיים
43.8	(1.3)	1.1	23.5	63.4	3,597.6	5,342.3	64.9	5,159.4	5,354.4	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	560.1	560.1	-	587.9	587.9	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	618.0	618.0	-	1,371.0	1,371.0	ממשלת ישראל
43.8	(1.3)	1.1	23.5	63.4	4,775.7	6,520.4	64.9	7,118.3	7,313.3	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	3.8	3.8	פעילות לווים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
43.8	(1.3)	1.1	23.5	63.4	4,775.7	6,520.4	64.9	7,122.1	7,317.1	סך הכל

** נמוך מ-50 אלפי ש"ח.

- (1) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (2), אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 4,775.7 מיליוני ש"ח, 795.2 מיליוני ש"ח, 1.5 מיליוני ש"ח ו-1,744.7 מיליוני ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

סיכון אשראי לפי ענפי משק על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 במרס 2015										
חובות(2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים)(3)							סיכון אשראי כולל (1)			פעילות לווים בישראל ציבור-מסחרי
הפסדי אשראי(4)			* מזה:				דירוג ביצוע		סך הכל	
יתרת ההפרשה	הוצאות בגין הפסדי חשבונאיות נטו	פגום	בעייתי (6)	חובות (2)	סך הכל*	בעייתי (6)	אשראי (5)			
**-	**-	**-	0.1	0.1	8.0	10.3	0.1	9.3	10.3	חקלאות
**-	-	**-	-	-	2.7	3.6	-	3.6	3.6	כריה וחציבה
2.8	0.2	0.1	2.3	2.6	69.4	82.8	2.6	75.6	82.8	תעשייה
5.7	0.2	(1.2)	7.4	7.7	141.7	238.9	9.5	223.2	240.7	בניה ונדל"ן - בינוי
0.4	**-	**-	1.3	1.3	94.8	97.0	1.3	92.5	97.0	בניה ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
**-	(0.1)	(0.1)	-	-	1.8	2.5	-	16.0	16.2	אספקת חשמל ומים
1.4	0.5	0.6	0.6	2.5	164.0	183.4	2.5	175.0	183.4	מסחר
0.2	**-	(0.3)	0.2	0.2	11.0	13.2	0.2	11.8	13.2	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
1.2	**-	0.8	**-	0.4	46.6	54.7	0.4	50.6	54.7	תחבורה ואחסנה
0.2	**-	0.1	0.7	0.9	5.8	8.5	0.9	7.4	8.5	מידע ותקשורת
0.1	**-	**-	0.2	0.1	56.1	59.2	0.1	58.2	59.2	שירותים פיננסיים
0.4	0.2	(0.7)	0.3	0.7	60.9	88.2	0.7	82.8	88.3	שירותים עסקיים אחרים
0.6	**-	(0.1)	0.1	0.3	165.6	182.2	0.3	172.4	182.3	שירותים ציבוריים וקהילתיים
13.0	1.0	(0.8)	13.2	16.8	828.4	1,024.5	18.6	978.4	1,040.2	סך הכל מסחרי
34.2	1.4	1.0	17.8	32.8	2,496.0	3,873.0	32.8	3,405.3	3,873.0	אנשים פרטיים
47.2	2.4	0.2	31.0	49.6	3,324.4	4,897.5	51.4	4,383.7	4,913.2	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	364.3	364.3	-	375.9	375.9	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	618.0	618.0	-	1,096.1	1,096.1	ממשלת ישראל
47.2	2.4	0.2	31.0	49.6	4,306.7	5,879.8	51.4	5,855.7	6,385.2	סך הכל פעילות בישראל

** נמוך מ-50 אלפי ש"ח.

(1) סיכון אשראי מאזני חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (2), אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 4,306.7 מיליוני ש"ח, 504.9 מיליוני ש"ח, 0.5 מיליוני ש"ח ו-1,573.1 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(6) סיכון אשראי מאזני חוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

סיכון אשראי לפי ענפי משק על בסיס מאוחד (המשך)
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2015										
חובות(2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים)(3)							סיכון אשראי כולל (1)			
הפסדי אשראי(4)			* מזה:							
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	חובות בעייתי (6) פגום		חובות (2)	סך הכל* (2)	דירוג ביצוע אשראי (5)	בעייתי (6)	סך הכל (6)	
**-	**-	**-	**-	**-	10.3	12.3	**-	12.3	12.3	חקלאות
**-	-	**-	-	-	2.2	3.1	-	3.1	3.1	כריה וחציבה
1.4	1.6	**-	0.6	1.0	90.2	104.4	1.0	102.6	104.5	תעשייה
1.5	3.8	(1.8)	3.2	3.2	121.5	238.7	4.8	235.0	240.2	בניה ונדל"ן - בינוי
0.5	(0.1)	0.1	1.3	1.3	115.0	120.4	1.3	119.1	120.4	בניה ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
**-	(0.1)	(0.1)	-	-	1.6	2.2	-	13.1	13.1	אספקת חשמל ומים
3.8	0.5	3.0	0.6	24.2	165.3	183.1	24.2	158.1	183.1	מסחר
0.2	**-	(0.2)	0.1	0.5	10.2	13.5	0.5	13.0	13.5	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
0.6	**-	**-	0.1	0.2	42.4	50.5	0.2	46.8	50.5	תחבורה ואחסנה
**-	(0.1)	(0.1)	0.9	1.0	6.2	8.9	1.0	7.9	8.9	מידע ותקשורת
0.2	(0.1)	**-	0.1	0.1	47.7	51.2	0.1	51.1	51.2	שירותים פיננסיים
0.4	0.3	(0.6)	0.5	0.9	62.0	80.9	0.9	79.5	81.0	שירותים עסקיים אחרים
0.6	**-	(0.1)	0.2	0.5	168.8	201.2	0.5	200.0	201.3	שירותים ציבוריים וקהילתיים
9.2	5.8	0.2	7.6	32.9	843.4	1,070.4	34.5	1,041.6	1,083.1	סך הכל מסחרי
32.2	6.7	4.3	10.0	26.7	2,670.5	4,144.8	26.7	3,978.5	4,144.8	אנשים פרטיים
41.4	12.5	4.5	17.6	59.6	3,513.9	5,215.2	61.2	5,020.1	5,227.9	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	559.8	559.8	-	586.5	586.5	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	618.0	618.0	-	1,365.0	1,365.0	ממשלת ישראל
41.4	12.5	4.5	17.6	59.6	4,691.7	6,393.0	61.2	6,971.6	7,179.4	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	3.9	3.9	פעילות לווים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
41.4	12.5	4.5	17.6	59.6	4,691.7	6,393.0	61.2	6,975.5	7,183.3	סך הכל

** נמוך מ-50 אלפי ש"ח.

- (1) סיכון אשראי מאזני חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (2), אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 4,691.7 מיליוני ש"ח, 789.8 מיליוני ש"ח, 0.5 מיליוני ש"ח ו-1,701.3 מיליוני ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני חוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

למידע המפורט האיכותי והכמותי על סיכוני אשראי הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על סיכונים - ראה פרק משנה "גילויים פיקוחיים נוספים" בפרק "מידע כספי" באתר האינטרנט של הבנק.

חשיפות למדינות זרות

במהלך הרבעון השני של שנת 2015 רכש הבנק איגרת חוב ממשלתית של ממשלת ארה"ב לתקופה של שנתיים בסך 3.8 מיליוני ש"ח. שווי איגרת החוב ליום 31 במרס 2016 הינו כ- 3.8 מיליוני ש"ח והיא מוצגת בדוחות הכספיים במסגרת ניירות ערך זמינים למכירה.

סיכון שוק

דוח הכספי השנתי לשנת 2015 (בעמודים 59-51) קיים פירוט נרחב של פרק זה. יש לקרוא פרק זה בהמשך לפירוט שבדוח השנתי.

א. המתודולוגיה לאמידת החשיפה לסיכוני השוק

הבנק נעזר במערכות חברת האם לצורך מדידה לפי השווי ההוגן ולהפקת הדוחות הבאים:

1. דוחות שווי הוגן של הנכסים וההתחייבויות
2. חשיפות ריבית במגזרים השונים
3. דוחות VAR על נכסי הבנק
4. דוחות נזילות ותזרים
5. תרחישי קיצון

התיאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע כי סך החשיפה לסיכוני שוק כפי שמוצאת את ביטוייה בערך בסיכון (ערך ה-VAR על כלל התיק) לא תעלה על 2.5% מסך כל הון, לפי אופק של 21 ימים בשיטה ההיסטורית. ליום 31 במרס 2016 עמד ערך ה-VAR של הבנק על כ-11.5 מיליון ש"ח, בהשוואה לכ-3.4 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2015. משקלו של ה-VAR ביחס להון הבנק ליום 31 במרס 2016 עומד על 2.1% בהשוואה ל-0.6% ליום 31 בדצמבר 2015, ולמגבלת דירקטוריון של 2.5%. במהלך שלושת החודשים הראשונים של שנת 2016 עמד הבנק במגבלת ה-VAR הכוללת. הגידול בערך ה-VAR נובע מהחלטה לפרוס את סכום העו"ש היציב למספר שנים.

ב. חשיפת הבסיס

החשיפה בפועל ליום הדוח

להלן פירוט עודף הנכסים הפיננסיים על ההתחייבויות הפיננסיות לפי מגזרי הצמדה לרבות מכשירים פיננסיים נגזרים (סכומים מדווחים במיליוני ש"ח):

מגזר שקלי לא צמוד	מגזר שקלי צמוד למדד	מגזר מט"ח כולל צמוד מט"ח	סך הכל	
31 במרס 2016				
5,424.6	903.5	337.6	6,665.7	נכסים
4,923.5	908.1	327.2	6,158.8	התחייבויות
(15.1)	-	15.1	-	מכשירים נגזרים
486.0	(4.6)	25.5	506.9	הון פיננסי
95.88%	(0.91%)	5.03%	100%	אחוז מההון הפיננסי
31 בדצמבר 2015				
5,145.9	901.1	330.5	6,377.5	נכסים
4,650.7	916.8	315.7	5,883.2	התחייבויות
495.2	(15.7)	14.8	494.3	הון פיננסי
100.18%	(3.18%)	3.00%	100%	אחוז מההון הפיננסי

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים במדד (במיליוני ש"ח):

31.12.2015	31.03.2016	תרחיש - שינוי של 1% במדד	נכון ליום
(0.4)	(0.2)		

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים (במיליוני ש"ח):

31.12.2015	דולר	אירו	31.03.2016	דולר	אירו	אחוז שינוי בשער החליפין (2)
(0.2)	(0.4)	-	(1.1)	(1.1)	-	ירידה של 5%
(0.4)	(0.8)	-	(2.2)	(2.2)	-	ירידה של 10%
0.2	0.4	-	1.1	1.1	-	עליה של 5% (1)
0.4	0.8	-	2.2	2.2	-	עליה של 10% (1)

הערות:

(1) תרחיש עליה פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל.

(2) הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין על השווי ההוגן לאחר השפעת המס.

דרישות ההון בגין סיכוני בסיס

במסגרת יישום הוראות באזל וו מיישם הבנק את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני שוק. במסגרת זאת, נדרש הבנק להלימות ההון הרגולטורית בגין סיכוני בסיס הנגזרים מסיכוני בסיס במט"ח ובצמוד מט"ח בלבד. הבנק מבצע הקצאת הון משלימה בגין סיכוני בסיס הנגזרים מחשיפה לסיכוני בסיס במגזר המדד (סיכוני אינפלציה) במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל וו.

ג. החשיפה בריבית

התיאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על החשיפה הכוללת לסיכונים הריבית באמצעות תחומת החשיפה המכסימלית לשחיקת השווי ההוגן של ההון עם שינוי מקביל של 1% בעקום הריבית במגזר הצמוד, במגזר השקלי ובמגזר מט"ח. על-פי המגבלות שקבע דירקטוריון הבנק, במגזר הצמוד למדד החשיפה המכסימלית המותרת לשחיקת השווי ההוגן של ההון הינה בשיעור של 4.0%, במגזר שקלי הלא צמוד בשיעור של 3.5% ובמגזר מט"ח בשיעור של 1.0%. בנוסף לכך קיימת מגבלה על סך החשיפה בשיעור של 5.0%.

להלן נתונים עיקריים מתוך לוח החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית:

31 בדצמבר 2015			31 במרס 2016			
מגזר שקלי לא צמוד	מגזר שקלי צמוד מדד	מגזר מט"ח כולל צמוד מט"ח	מגזר שקלי לא צמוד	מגזר שקלי צמוד מדד	מגזר מט"ח כולל צמוד מט"ח	
0.48	3.10	0.57	0.40	2.94	0.71	מח"מ נכסים
*0.56	4.17	0.45	0.56	4.13	0.58	מח"מ התחייבויות
(0.08)	(1.07)	0.12	(0.16)	(1.19)	0.13	פער (בשנים)
1.45	1.10	1.76	1.21	0.82	1.67	תשואת נכסים
0.29	1.05	0.89	0.27	0.87	0.97	תשואת התחייבויות
1.16	0.05	0.87	0.94	(0.05)	0.70	פער תשואה (באחוזים)

החשיפה בפועל ליום הדוח

סיכון הריבית נמדד ומנוהל על בסיס הנחות שונות באשר לזמני הפירעון של הנכסים וההתחייבויות. ביתרות חשבונות העובר ושב שאינן נושאות ריבית קיימות יתרות זכות בסכום יציב לאורך זמן. תקופת הפירעון של יתרת העו"ש המשמשת בחישוב החשיפה לריבית נקבעה למשך שנה אחת.

דירקטוריון הבנק קבע מגבלה לחשיפה ברגישות השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות לתזוזה של 1% בעקום הריבית על שחיקה של ההון, כדלקמן:

מגזר	מגבלה	ליום 31 במרס 2016	ליום 31 בדצמבר 2015
לא צמוד	3.5%	*4.11%	0.11%
צמוד מדד	4.0%	2.41%	2.31%
מט"ח וצמוד מט"ח	1.0%	0.16%	0.11%

* במהלך הרבעון הייתה חריגה במגבלה הנובעת מהחלטה לפרוס את סכום העו"ש היציב למספר שנים. המגבלה תעודכן ברבעון הבא.

עליה מקבילה של 1% בעקומי הריבית בכל מגזרי ההצמדה תביא לגידול של כ- 31.6 מיליוני ש"ח בשווי הכלכלי של התיק הבנקאי. ירידה מקבילה של 1% בעקומי הריבית בכל מגזרי ההצמדה תביא לקיטון של כ- 35.0 מיליוני ש"ח בשווי הכלכלי של התיק הבנקאי כמפורט להלן (במיליוני ש"ח):

שינוי בשווי הכלכלי ליום 31 בדצמבר 2015		שינוי בשווי הכלכלי ליום 31 במרס 2016		
ירידה בשיעור של 1%	עלייה בשיעור של 1%	ירידה בשיעור של 1%	עלייה בשיעור של 1%	תרחיש
(12.4)	10.7	(13.3)	11.4	תזוזה בריבית צמודה למדד
(0.6)	1.2	(22.6)	21.1	תזוזה בריבית לא צמודה
0.6	(0.6)	0.9	(0.9)	תזוזה בריביות במט"ח

סיכון הריבית בתיק הבנקאי

בניהול החשיפות לסיכוני שוק מבחין הבנק בין החשיפות הנוצרות כחלק מהניהול השוטף של הנכסים וההתחייבויות של הבנק (התיק הבנקאי) לבין החשיפות בתיק למסחר, זאת בהתבסס על מדיניות מפורטת שאישר דירקטוריון הבנק להגדרת התיק הבנקאי והתיק למסחר.

דרישות ההון בגין סיכוני ריבית

במסגרת יישום הוראות נדבך 1 של באזל, מיישם הבנק את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני שוק. במסגרת זאת, נדרש הבנק להלימות ההון הרגולטורית בגין סיכוני ריבית בתחומי המסחר בלבד. הבנק מבצע הקצאת הון משלימה במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל.

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים בריבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים
להלן מידע על נכסים והתחייבויות החשופים לשינויים בריבית על פי שווים ההוגן, כולל ניתוח רגישות לגבי השפעת שינויים תיאורטיים בשיעור הריבית על שווים ההוגן של המכשירים הפיננסיים.

להלן פרטים על השפעת שינויים בריבית על השווי ההוגן של עודף הנכסים במגזר:
 1. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית)
 ליום 31 במרס 2016 (במיליוני ש"ח):

סך הכל	מטבע חוץ**		מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד למדד	לא צמוד	
6,646.3	115.1	219.3	889.5	5,422.4	נכסים פיננסיים*
88.5	16.2	48.2	-	24.1	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים***
(6,121.0)	(113.5)	(212.4)	(914.1)	(4,881.0)	התחייבויות פיננסיות*
(89.5)	(17.0)	(33.3)	-	(39.2)	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים***
524.3	0.8	21.8	(24.6)	526.3	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית)
 ליום 31 בדצמבר 2015 (במיליוני ש"ח):

סך הכל	מטבע חוץ**		מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד למדד	לא צמוד	
6,353.2	113.4	214.6	880.7	5,144.5	נכסים פיננסיים*
22.7	13.0	7.9	-	1.8	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים***
(5,849.2)	(109.2)	(206.6)	(916.7)	(4,616.7)	התחייבויות פיננסיות*
(23.0)	(13.5)	(7.7)	-	(1.8)	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים***
503.7	3.7	8.2	(36.0)	527.8	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

2. השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים למעט פריטים לא כספיים ליום 31 במרס 2016 (במיליוני ש"ח):

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית****							
שינוי בשווי הוגן		מטבע חוץ**			מטבע ישראלי		
סך הכל	סך הכל	סך הכל	אחר	דולר	לא צמוד למדד	צמוד	
(0.53%)	(2.8)	521.5	5.0	16.8	(13.7)	513.4	גידול מידי מקביל של אחוז אחד
(0.04%)	(0.2)	524.1	5.1	17.4	(23.5)	525.1	גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז
(0.15%)	(0.8)	523.5	5.1	18.1	(37.2)	537.5	קיטון מידי מקביל של אחוז אחד

השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים למעט פריטים לא כספיים ליום 31 בדצמבר 2015 (במיליוני ש"ח):

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית****							
שינוי בשווי הוגן		מטבע חוץ**			מטבע ישראלי		
סך הכל	סך הכל	סך הכל	אחר	דולר	לא צמוד למדד	צמוד	
(1.39%)	(7.0)	496.7	4.5	7.7	(25.7)	510.2	גידול מידי מקביל של אחוז אחד
(0.12%)	(0.6)	503.1	4.5	8.1	(34.9)	525.4	גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז
1.49%	7.5	511.2	4.5	8.7	(47.9)	545.9	קיטון מידי מקביל של אחוז אחד

* כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.

** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

*** סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, כשהם מהווים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן.

**** שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל שינוי שצוין בכל שערי הריבית במגזר ההצמדה. סך כל שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים) בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית על בסיס מאוחד ליום 31 במרס 2016

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2015			31 במרס 2016													
משך חיים ממוצע אפקטיבי* *	שיעור תשואה פנימי	סך כל השווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי* *	שיעור תשואה פנימי	סך כל השווי הוגן	ללא תקופת פרעון	מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל 3 שנה עד 3 חודשים	מעל 3 חודש מעל 3 עד 3 חודשים	מעל דרישה עד 3 חודש	עם דרישה עד 3 חודש			
														בשנים	אחוזים	בשנים
0.48	1.45	5,144.5	0.40	1.21	5,422.4	36.8		3.9	10.9	334.9	313.2	211.3	367.1	4,144.3	מטבע ישראלי לא צמוד נכסים פיננסיים*	
0.12		1.8	0.02		24.1									24.1	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	
**0.48	1.45	5,146.3	**0.40	1.21	5,446.5	36.8		3.9	10.9	334.9	313.2	211.3	367.1	4,168.4	אופציות (במונחי נכס הבסיס) סה"כ שווי הוגן	
0.16	0.77	4,616.7	0.16	0.67	4,881.0					151.4	82.3	161.8	185.9	4,299.6	התחייבויות פיננסיים*	
0.12		1.8	0.08		39.2									39.2	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	
**0.16	0.77	4,618.5	**0.16	0.67	4,920.2					151.4	82.3	161.8	185.9	4,338.8	אופציות (במונחי נכס הבסיס) סה"כ שווי הוגן	
								3.9	10.9	183.5	230.9	49.5	181.2	(170.4)	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר	
								489.5	489.5	485.6	474.7	291.2	60.3	10.8	(170.4)	החשיפה המצטברת במגזר
3.10	1.10	880.7	2.94	0.82	889.5	1.1		1.1	54.3	652.1	80.2	79.7	13.4	7.6	מטבע ישראלי צמוד למדד נכסים פיננסיים*	
3.10	1.10	880.7	2.94	0.82	889.5	1.1		1.1	49.3	652.1	80.2	79.7	13.4	7.6	סה"כ שווי הוגן	
4.17	1.05	916.7	4.13	0.87	914.1			52.4	179.8	391.7	202.8	70.9	8.6	7.9	התחייבויות פיננסיים*	
4.17	1.05	916.7	4.13	0.87	914.1			52.4	179.8	391.7	202.8	70.9	8.6	7.9	סה"כ שווי הוגן	
								(51.3)	(125.5)	260.4	(122.6)	8.8	4.8	(0.3)	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר	
								(25.7)	(25.7)	25.6	151.1	(109.3)	13.3	4.5	(0.3)	החשיפה המצטברת במגזר

הערות בסוף הטבלאות.

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית על בסיס מאוחד ליום 31 במרס 2016 (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2015			31 במרס 2016													
משך חיים ממוצע אפקטיבי**	שיעור תשואה פנימי	סך כל השווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי*	שיעור תשואה פנימי	סך כל השווי הוגן	ללא תקופת פרעון	מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל חודש מעל 3 עד 3 חודשים	עם דרישה עד 3 חודשים	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר		
														החשיפה המצטברת במגזר	החשיפה לכוללת לשינויים בשיעורי הריבית	
בשנים	אחוזים		בשנים	אחוזים												
מט"ח וצמוד מט"ח***																
0.59	1.76	328.0	0.83	1.67	334.4			24.8	1.6	5.4	90.9	82.4	129.3	נכסים פיננסיים*		
0.19		20.9	0.08		64.4							14.3	50.1	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)		
			0.07											אופציות (במונחי נכס הבסיס)		
**0.57	1.76	348.9	**0.71	1.67	398.8			24.8	1.6	5.4	90.9	96.7	179.4	סה"כ שווי הוגן		
0.04	0.89	315.8	0.04	0.97	325.9					2.7	9.7	16.1	297.4	התחייבויות פיננסיות*		
6.47		21.2	4.05		50.3			25.5	0.7	0.7	0.3	0.1	23.0	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)		
			0.07											אופציות (במונחי נכס הבסיס)		
**0.45	0.89	337.0	**0.58	0.97	376.2			25.5	0.7	3.4	10.0	16.2	320.4	סה"כ שווי הוגן		
								(0.7)	0.9	2.0	80.9	80.5	(141.0)	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר		
							22.6	22.6	22.6	23.3	22.4	20.4	(60.5)	(141.0)	החשיפה המצטברת במגזר	
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית																
0.85	1.28	6,353.2	0.76	1.03	6,646.3	37.9	5.0	90.0	988.6	398.8	381.9	462.9	4,281.2	נכסים פיננסיים*		
0.18		22.6	0.07		88.5							14.3	74.2	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)		
		0.3	0.07		0.3	0.3								אופציות (במונחי נכס הבסיס)		
**0.85	1.28	6,376.1	**0.77	1.03	6,735.1	38.2	5.0	90.0	988.6	398.8	381.9	477.2	4,355.4	סה"כ שווי הוגן		
0.78	1.01	5,849.2	0.75	0.83	6,121.0		52.4	179.8	543.1	287.8	242.4	210.6	4,604.9	התחייבויות פיננסיות*		
5.97		23.0	2.31		89.5			25.5	0.7	0.7	0.3	0.1	62.2	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)		
		0.2	0.07		0.3	0.3								אופציות (במונחי נכס הבסיס)		
**0.80	1.01	5,872.4	**0.77	0.83	6,210.8	0.3	52.4	205.3	543.8	288.5	242.7	210.7	4,667.1	סה"כ שווי הוגן		
							(47.4)	(115.3)	444.8	110.3	139.2	266.5	(311.7)	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר		
							486.4	486.4	533.8	649.1	204.3	94.0	(45.2)	(311.7)	החשיפה המצטברת במגזר	

הערות בסוף הטבלאות.

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית על בסיס מאוחד ליום 31 במרס 2016 (המשך)

הערות:

1. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
2. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בביאור 15' א' בדוח הכספי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 15' א' בדוח הכספי.
3. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו בבאור 15' א' בדוח הכספי.
4. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שייגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

הערות ספציפיות:

- * למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים.
- ** ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- *** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

למידע המפורט האיכותי והכמותי על סיכון הריבית הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על סיכונים - ראה פרק משנה "גילויים פיקוחיים נוספים" בפרק "מידע כספי" באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון נזילות ומימון

סיכון נזילות

בדוח הכספי השנתי לשנת 2015 (בעמודים 61-59) קיים פירוט נרחב של פרק זה. יש לקרוא פרק זה בהמשך לפירוט שבדוח השנתי.

ליחס כיסוי הנזילות ראה ביאור 9 הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים.

מצב הנזילות והרכב הנכסים וההתחייבויות

עיקר הנכסים הנזילים בבנק, הכלולת מזומנים, פיקדונות בבנק ישראל (עו"ש ופיקדונות מוניטריים), פיקדונות בבנקים וניירות ערך נזילים, הסתכמה ליום 31 במרס 2016 ב-2.5 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-2.2 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2015. מזה, יתרת המזומנים, פיקדונות בבנק ישראל והפיקדונות בבנקים הסתכמה ב-1.7 מיליארד ש"ח, וכ-0.8 מיליארד ש"ח הושקעו בניירות ערך, בעיקר באגרות חוב של ממשלת ישראל.

יחס הפיקדונות לאשראי לציבור ליום 31 במרס 2016, עומד על 149.2%, בהשוואה ל-144.7% ב-31 בדצמבר 2015. בסוף מרס 2016 הסתכמו פיקדונות הציבור ואגרות החוב בכ-6.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-5.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2015.

הרכב הנכסים וההתחייבויות של הבנק מצביע על נזילות גבוהה. זאת כתוצאה ממדיניות לגיוס מקורות מגוונים ויצבים, תוך דגש על העדפת גיוס מקורות לטווחי זמן ארוכים, ממגוון של מגזרי לקוחות. הבנק מנטר את היקף וריכוזיות המקורות ע"פ קריטריונים שונים, כגון: לפי גודל ומח"מ באופן שוטף, ומציב יעדים ומגבלות להיקף הפיקדונות הגדולים ולתמהיל המקורות בכלל.

במהלך תקופת הדיווח בוצעו פעולות לעמידה ביחסי כיסוי גבוהים מהנדרש על פי הוראת נב"ת 221 ו-342. למידע בדבר פירוט נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופות פירעון - ראה באור 27 לדוחות הכספיים.

יתרת סך פיקדונות הציבור של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות:

ליום 31 בדצמבר 2015	ליום 31 במרס 2016	
60.9	85.2	1
30.8	48.9	2
31.3	44.8	3

סיכון מימון

בדוח הכספי השנתי לשנת 2015 (בעמודים 62) קיים פירוט נרחב של פרק זה. יש לקרוא פרק זה בהמשך לפירוט שבדוח השנתי.
למידע המפורט על סיכונים הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על סיכונים - ראה פרק משנה "גילויים פיקוחיים נוספים" בפרק "מידע כספי" באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון תפעולי

בדוח הכספי השנתי לשנת 2015 (בעמודים 66-62) קיים פירוט נרחב של פרק זה. יש לקרוא פרק זה בהמשך לפירוט שבדוח השנתי.
למידע המפורט האיכותי והכמותי על סיכון תפעולי הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על סיכונים - ראה פרק משנה "גילויים פיקוחיים נוספים" בפרק "מידע כספי" באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון משפטי

בדוח הכספי השנתי לשנת 2015 (בעמודים 67-66) קיים פירוט נרחב של פרק זה. יש לקרוא פרק זה בהמשך לפירוט שבדוח השנתי.

סיכונים אחרים

בדוח הכספי השנתי לשנת 2015 (בעמודים 69-67) קיים פירוט נרחב של פרק זה. יש לקרוא פרק זה בהמשך לפירוט שבדוח השנתי.

סיכון ציות

בדוח הכספי השנתי לשנת 2015 (בעמודים 71-69) קיים פירוט נרחב של פרק זה. יש לקרוא פרק זה בהמשך לפירוט שבדוח השנתי.

סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור

בדוח הכספי השנתי לשנת 2015 (בעמודים 73-71) קיים פירוט נרחב של פרק זה. יש לקרוא פרק זה בהמשך לפירוט שבדוח השנתי.

דיון בגורמי סיכון

לא חלו שינויים בטבלת גורמי הסיכון לעומת הטבלה שפורסמה בדוחות הכספיים לשנת 2015.

מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות
ונהלים

49	מדיניות חשבונאית ואומדנים בנושאים קריטיים
49	בקרות ונהלים

מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים

האומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית, נעשו על פי מיטב ידיעתם ושיקול דעתם של הגורמים המקצועיים שעסקו בהכנתם, והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של הבנק. סקירה של התחומים המהותיים שלדעת הנהלת הבנק בהם קיימת מדיניות חשבונאית קריטית, מפורטת בדוח הדירקטוריון לשנת 2015 ולא חל בה שינוי.

בקורות ונהלים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים זה מספר שנים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוחות הכספיים לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2008. ההוראות, שעניינן אחריות הנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם Sarbanes-Oxley Act שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר ע"י ה-PCAOB. לדוחות צורפו הצהרות של מנכ"ל הבנק וחשב הבנק - החשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי.

בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק, בשיתוף עם המנכ"ל וחשב הבנק - החשבונאי הראשי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק וחשב הבנק - החשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך הרבעון המסתיים ב-31 במרס 2016 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק.

יעקב שורי
מנהל כללי

אילן בצרי
יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 16 במאי 2016

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, יעקב שורי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מסד בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2016 (להלן: "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
  4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי. וכן:
    - (א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
    - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
    - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הראשון שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
  5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
    - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
    - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

יעקב שורי
מנהל כללי

תל אביב, 16 במאי 2016

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, אלון שפירא, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מסד בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2016 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן:
  - (א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הראשון שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

אלון שפירא
סגן מנהל כללי, חשב הבנק
חשבונאי ראשי

תל אביב, 16 במאי 2016

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק מסד בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק מסד בע"מ וחברת הבת שלו (להלן - "הבנק"), הכולל את המאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 31 במרס 2016 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון ישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזההים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

סומך חייקין
רואי חשבון

תל אביב, 16 במאי 2016

תמצית דוחות כספיים ביניים

54	תמצית דוח רווח והפסד
55	תמצית דוח על הרווח הכולל
56	תמצית מאזן
57	תמצית דוח על השינויים בהון
58	תמצית דוח על תזרימי המזומנים
60	באורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2016

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2015	2016	באור
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
158.2	32.4	40.4	(2)
1.9	(8.8)	(5.0)	(2)
156.3	41.2	45.4	
4.5	0.2	1.1	(13),(6)
151.8	41.0	44.3	
6.5	4.3	0.7	(3)
79.0	20.1	18.9	
1.2	0.1	0.1	
86.7	24.5	19.7	
89.9	24.0	23.2	
34.1	8.6	8.4	
55.5	15.4	14.4	
179.5	48.0	46.0	
59.0	17.5	18.0	
22.5	6.9	7.8	
36.5	10.6	10.2	
0.24	0.07	0.07	

א. שפירא
סגן מנהל כללי, חשב הבנק
חשבונאי ראשי

י. שורי
מנהל כללי

א. בצרי
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 16 במאי 2016

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2016

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2015 (מבוקר)	2015 (בלתי מבוקר)	
36.5	10.6	10.2	רווח נקי
			רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים:
			התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו
(3.5)	3.1	3.1	
2.4	(2.5)	(0.6)	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים*
(1.1)	0.6	2.5	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים
0.4	(0.2)	(0.9)	השפעת המס המתייחס
(0.7)	0.4	1.6	רווח (הפסד) כולל אחר, לאחר מיסים
35.8	11.0	11.8	הרווח הכולל

* בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף תקופה של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית מאזן מאוחד ליום 31 במרס 2016

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)	31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)	31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)	באור	
נכסים				
1,456.9	1,335.1	1,656.8		מזומנים ופיקדונות בבנקים
789.8	504.9	795.2	(5)	ניירות ערך (מזה: 784.9,500.0,790.4 בהתאמה, בשווי הוגן)
3,513.9	3,324.4	3,597.6	(13),(6)	אשראי לציבור
(38.9)	(45.3)	(41.3)	(13),(6)	הפרשה להפסדי אשראי
3,475.0	3,279.1	3,556.3		אשראי לציבור, נטו
618.0	618.0	618.0	(7)	אשראי לממשלה
43.2	50.3	42.2		בניינים וציוד
0.5	0.4	1.4	(11)	נכסים בגין מכשירים נגזרים
37.6	40.8	38.4		נכסים אחרים
6,421.0	5,828.6	6,708.3		סך כל הנכסים
התחייבויות והון				
5,028.3	4,494.8	5,304.8	(8)	פיקדונות הציבור
373.5	353.0	372.5		פיקדונות מבנקים
0.7	0.9	2.1	(11)	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
480.9	467.1	479.5		התחייבויות אחרות (מזה: 2.5, 1.9, 2.5 בהתאמה, הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים)
5,883.4	5,315.8	6,158.9		סך כל ההתחייבויות
537.6	512.8	549.4		הון
6,421.0	5,828.6	6,708.3		סך כל ההתחייבויות וההון

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2016

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. דוח על השינויים בהון לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס לשנת 2016 ו-2015 (בלתי מבוקר)

סך הכל	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	סה"כ הון המניות הנפרע וקרנות הון	קרן הון מהטבה שנתקבלה מבעל שליטה	פרמיה על התחייבויות המניות	הון המניות הנפרע	יתרה ליום 1 בינואר
537.6	507.5	2.8	27.3	0.7	2.7	9.6	14.3
10.2	10.2						2016
							רווח נקי בתקופה
							רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
1.6		1.6					
549.4	517.7	4.4	27.3	0.7	2.7	9.6	14.3
							2016
501.8	471.0	3.5	27.3	0.7	2.7	9.6	14.3
10.6	10.6						יתרה ליום 1 בינואר 2015
							רווח נקי בתקופה
							רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
0.4		0.4					
512.8	481.6	3.9	27.3	0.7	2.7	9.6	14.3
							יתרה ליום 31 במרס 2015

ב. דוח על השינויים בהון לשנת 2015 (מבוקר)

סך הכל	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	סה"כ הון המניות הנפרע וקרנות הון	קרן הון מהטבה שנתקבלה מבעל שליטה	פרמיה על התחייבויות המניות	הון המניות הנפרע	יתרה ליום 1 בינואר
501.8	471.0	3.5	27.3	0.7	2.7	9.6	14.3
36.5	36.5						2015
							רווח נקי בתקופה
							הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
(0.7)		(0.7)					
537.6	507.5	2.8	27.3	0.7	2.7	9.6	14.3
							2015
							יתרה ליום 31 בדצמבר

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2016

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ב-31 במרס		
	2015	2015	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת			
36.5	10.6	10.2	רווח נקי לתקופה
התאמות:			
6.5	1.5	1.3	פחת על בניינים וציוד
4.5	0.2	1.1	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(6.1)	(4.7)	(1.6)	רווח ממכירות ניירות ערך זמינים למכירה
0.1	(0.1)	-	הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות
(0.8)	-	-	לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
(0.5)	(1.4)	0.3	רווח ממימוש ציוד
(5.8)	(0.4)	3.6	מיסים נדחים, נטו
17.1	11.7	9.8	שינוי בהפרשות ובהתחייבויות לעובדים
			הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
שינוי נטו בנכסים שוטפים:			
(186.6)	(17.9)	(36.7)	פקדונות בבנקים
(265.8)	(91.9)	(90.9)	אשראי לציבור
2.6	2.6	-	אשראי לממשלה
(0.2)	*(0.1)	(0.9)	נכסים בגין מכשירים נגזרים
8.4	*8.6	-	ניירות ערך למסחר
(0.1)	(1.5)	(0.9)	נכסים אחרים
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:			
(3.8)	(24.3)	(1.0)	פקדונות מבנקים
660.8	127.3	276.5	פקדונות הציבור
(0.2)	-	1.4	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
5.6	6.3	1.8	התחייבויות אחרות
272.2	26.5	174.0	מזומנים נטו מפעילות שוטפת

*סווג מחדש

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח מאוחד על תזרימי מזומנים לשנה שהסתיימה ביום 31 במרס (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ב- 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ב- 31 במרס		
	2015	2015	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
			תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(598.1)	(182.9)	(141.5)	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
301.7	185.7	130.9	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
7.2	0.1	0.1	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
(1.7)	(0.4)	(0.3)	רכישת בניינים וציוד
4.2	-	-	תמורה ממימוש בניינים וציוד
(286.7)	2.5	(10.8)	מזומנים נטו מפעילות השקעה
(14.5)	29.0	163.2	גידול (קיטון) במזומנים
1,197.1	1,197.1	1,176.0	יתרת מזומנים לתחילת תקופה
(6.6)	(3.2)	-	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרת מזומנים
1,176.0	1,222.9	1,339.2	יתרת מזומנים לסוף תקופה
			ריבית ומיסים ששולמו והתקבלו
189.0	51.1	53.1	ריבית שהתקבלה
16.9	6.2	3.2	ריבית ששולמה
35.0	8.9	8.9	מיסים על הכנסה ששולמו
-	-	2.7	מיסים על הכנסה שהתקבלו

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באורים לתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

בנק מסד הינו תאגיד בישראל הנמצא בבעלות של הבנק הבינלאומי הראשון בע"מ, בעל השליטה בבנק (51%) ושל מסד אחזקות בע"מ (49%). תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015 (להלן: "הדוחות השנתיים והביאורים הנלווים אליהם").

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים פרסום הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד. הדוחות הכספיים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 16 במאי 2016.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בנושאים הנותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

ג. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת, בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הבנק וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2016 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות חדשות בנושאים המפורטים להלן:

מגזרי פעילות פיקוחיים ודיווח על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

(א) מגזרי פעילות פיקוחיים

ביום 3 בנובמבר 2014 פורסם חוזר בנושא דיווח על מגזרי פעילות אשר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור בכל הנוגע לדרישת הדיווח על מגזרי פעילות פיקוחיים ובין השאר כולל שינוי הגדרות מסוימות והנחיות על פיהם יידרשו הבנקים לבצע סיווג לקוחות למגזרים פיקוחיים ולעדכן את דיווחיהם בהתאם להגדרות האחידות שנקבעו על ידי הפיקוח על הבנקים, אשר מבוססות בעיקרון על סיווג הלקוחות על פי מחזור פעילותם.

(ב) מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

בנוסף לדיווח האחיד לפי מגזרי פעילות פיקוחיים, בחוזר נקבע כי הגילוי על "מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה" יינתן בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מגזרי פעילות (הנכללים ב- ASC 280), ככל שקיים הבדל מהותי בין גישת ההנהלה לבין מגזרי הדיווח על פי הנחיות הפיקוח.

מגזר פעילות בהתאם לגישת ההנהלה לפי ASC-280-10 הינו מרכיב בבנק אשר עוסק בפעילויות שמהן הוא עשוי להניב הכנסות ולשאת בהוצאות, אשר עומדות בקריטריונים המפורטים להלן:

- תוצאות פעילותיו נבחנות באופן סדיר על ידי מקבלי החלטות הראשיים בבנק לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכות ביצועים; וכן

- קיים לגביו מידע פיננסי נפרד.

הדיווח בדבר מגזרי הפעילות הינו בהתאם לגישת ההנהלה, תוך גילוי מגזרים ופירוט פריטי דיווח כפי שנקבעו בבנק.

הכללים החדשים חלו במתכונת מצומצמת מהדוחות הכספיים לשנת 2015. הרחבת מתכונת הדיווח עד למתכונת המלאה תתבצע באופן המפורט להלן:

- החל מהדוח הכספי לרבעון הראשון של שנת 2016 נדרש גילוי מלא לפי מגזרים פיקוחיים אשר כוללים מגזרים כגון בנקאות פרטית, משקי בית, עסקים זעירים וקטנים, עסקים בינוניים, עסקים גדולים וגופים מוסדיים, למעט הגילוי הנפרד על מגזר ניהול פיננסי. מספרי השוואה יותאמו למפרע. ניתן להציג בדוחות בשנת 2016 מספרי השוואה של שנה אחת בלבד בהתייחס לביאור על מגזרי פעילות פיקוחיים. לצורך הצגת מספרי השוואה ניתן יהיה להסתמך על סיווג הלקוחות למגזרי פעילות פיקוחיים נכון ליום 1 בינואר 2016.

- החל מהדוחות לרבעון הראשון לשנת 2017 נדרש ליישם את הנחיות החוזר במלואן.

ליישום ההוראות החדשות לא הייתה השפעה מהותית למעט אופן ההצגה והגילוי. ביאורים 12 ו-12א הותאמו כדי לכלול את הגילוי החדש בכפוף להוראות המעבר כמפורט לעיל.

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

(1) הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות

ביום 11 בינואר 2015 פורסם חוזר בנושא אימוץ עדכון לכללי חשבונאות בנושא "הכנסה מחוזים עם לקוחות". החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור לאור פרסום ASU 2014-09 המאמץ בכללי החשבונאות האמריקאים תקן חדש בנושא הכרה בהכנסה. התקן קובע כי הכנסה תוכר בסכום שצפוי שיתקבל בתמורה להעברת הסחורות או מתן שירותים ללקוח. בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בנושא הוראות המעבר לשנת 2015, נדרש ליישם את התיקונים להוראות הדיווח לציבור בהתאם לחוזר בדבר אימוץ עדכון לכללי חשבונאות בנושא "הכנסה מחוזים עם לקוחות" החל מיום 1.1.2018, זאת בעקבות לעדכון התקינה בארה"ב ASU 2015-14 אשר דחה את מועד היישום לראשונה.

בעת היישום לראשונה ניתן לבחור בחלופה של יישום למפרע תוך הצגה מחדש של מספרי השוואה או בחלופה של יישום בדרך של מכאן ולהבא תוך זקיפת ההשפעה המצטברת להון במועד היישום לראשונה. התקן החדש אינו חל, בין השאר, על מכשירים פיננסיים וזכויות או מחויבויות חוזיות אשר בתחולת פרק 310 לקודיפיקציה. בנוסף, בהוראות בנק ישראל הובהר, כי ככלל הוראות התקינה החדשה לא יחולו על הטיפול החשבונאי בהכנסות והוצאות ריבית והכנסות מימון שאינן מריבית.

הבנק טרם החל לבחון את ההשפעה של התקן על דוחותיו הכספיים, וטרם בחר בחלופה ליישום הוראות המעבר.

(2) מיסים על הכנסה

ביום 22 באוקטובר 2015 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מיסים על הכנסה. בהתאם לחוזר נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מיסים על הכנסה, ובין היתר את כללי ההצגה, המדידה והגילוי בהתאם לפרק 740 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע חוץ - מיסים על הכנסה".

בהתאם לחוזר נדרש ליישם את הכללים החדשים החל מיום 1 בינואר 2017. בעת היישום לראשונה יש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בתקינה האמריקאית לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה, אם הדבר נדרש. אין חובה לתת בדוחות בשנת 2017 את הגילוי בדבר הטבות מס שלא הוכרו. ליישום החוזר לא צפויה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

(3) דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושאים: סוגיות במטבע

חוץ; מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות; ואירועים לאחר תאריך המאזן

ביום 21 במרץ 2016 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים הבאים:

- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא 830 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע חוץ".
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב הנוגעים למדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות, לרבות נושא 250 בקודיפיקציה בדבר "שינויים במדיניות חשבונאית ותיקון טעויות".
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב הנוגעים לאירועים לאחר תאריך המאזן בהתאם לנושא 855-10 בקודיפיקציה בדבר "אירועים לאחר תאריך המאזן".

ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יחולו מיום 1 בינואר 2017 ואילך. בעת היישום לראשונה, נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו. יודגש, כי ביישום הנחיות נושא 830 בקודיפיקציה בדבר "מטבע חוץ", בתקופות מדווחות עד ליום 1 בינואר 2019, בנקים לא יכללו את הפרשי השער בגין אגרות חוב זמינות למכירה כחלק מההתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב אלו, אלא ימשיכו לטפל בהם כפי שנדרש בהוראות הדיווח לציבור לפני אימוץ נושא זה.

כמו כן, תקן חשבונאות בינלאומי 29 בדבר "דיווח כספי בכלכלות היפר-אינפלציוניות", כפי שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, לא ייושם החל ממועד תחילת החוזר. מובהר, כי אין שינוי במועד שבו הופסקה ההתאמה של דוחות כספיים של תאגידים בנקאיים לאינפלציה וכי הדוחות הכספיים יערכו על בסיס סכומים מדווחים, אלא אם כן נאמר אחרת בהתאם להוראות הדיווח לציבור.

הבנק טרם החל לבחון את ההשפעה של החוזר על דוחותיו הכספיים.

באור 2: הכנסות והוצאות ריבית

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים		
שהסתיימו ביום 31 במרס		
2015	2016	
(בלתי מבוקר)		
א. הכנסות (הוצאות) ריבית על נכסים		
35.0	39.5	מאשראי לציבור
(2.6)	-	מאשראי לממשלה
0.3	0.2	מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
(0.2)	1.1	מפקדונות בבנקים
(0.1)	(0.4)	מאיגרות חוב
32.4	40.4	סך כל הכנסות הריבית
ב. הכנסות (הוצאות) ריבית על התחייבויות		
4.2	2.5	על פקדונות הציבור
4.6	2.5	על פקדונות מבנקים
8.8	5.0	סך כל הוצאות הריבית
41.2	45.4	סך הכנסות ריבית, נטו
ג. פירוט הכנסות (הוצאות) ריבית על בסיס צבירה מאיגרות חוב		
(0.1)	*-	מוחזקות לפדיון
(0.1)	(0.4)	זמינות למכירה
0.1	*-	למסחר
(0.1)	(0.4)	סך הכל כלול בהכנסות ריבית

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

באור 3: הכנסות מימון שאינן מריבית

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים		
שהסתיימו ביום 31 במרס		
2015	2016	
(בלתי מבוקר)		
א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר		
א.1. מפעילות במכשירים נגזרים		
*-	(0.8)	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM (1)
*-	(0.8)	סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים
א.2. מהשקעה באיגרות חוב		
4.7	1.6	רווחים ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה (2)
		הפסדים ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה (2)
4.7	1.6	סך הכל מהשקעה באג"ח
(0.4)	(0.2)	א.3. הפרשי שער, נטו
4.3	0.6	סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

* נמוך מ-50 אלפי ש"ח

(1) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(2) סווג מרווח כולל אחר מצטבר.

לשלושה חודשים		
שהסתיימו ביום 31 במרס		
2015	2016	
(בלתי מבוקר)		
ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר**		
*-	0.1	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
*-	*-	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו
*-	0.1	סך הכל מפעילויות מסחר***
פירוט על הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר, לפי חשיפת סיכון		
*-	*-	חשיפת ריבית
*-	0.1	חשיפה למניות
*-	0.1	סך הכל

* נמוך מ-50 אלפי ש"ח.

** כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

*** להכנסות ריבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה באור 2.

באור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

רווח כולל אחר			
סך הכל רווח כולל אחר	התאמות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
2.8	3.3	(0.5)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)
1.6	(0.4)	2.0	שינוי נטו במהלך התקופה
4.4	2.9	1.5	יתרה ליום 31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)
3.5	1.8	1.7	יתרה ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)
0.4	(1.5)	1.9	שינוי נטו במהלך התקופה
3.9	0.3	3.6	יתרה ליום 31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)
3.5	1.8	1.7	יתרה ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)
(0.7)	1.5	(2.2)	שינוי נטו במהלך התקופה
2.8	3.3	(0.5)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס						
2015			2016			בלתי מבוקר
לפני מס	השפעת המס	לאחר מס	לפני מס	השפעת המס	לאחר מס	
7.8	(2.9)	4.9	4.7	(1.7)	3.0	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
(4.7)	1.7	(3.0)	(1.6)	0.6	(1.0)	רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן (רווחים) הפסדים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו לדוח רווח והפסד(1)
3.1	(1.2)	1.9	3.1	(1.1)	2.0	שינוי נטו במהלך התקופה
(2.5)	1.0	(1.5)	(0.5)	0.2	(0.3)	הטבות לעובדים
-	*-	*-	(0.1)	*-	(0.1)	רווח (הפסד) אקטוארי נטו (רווחים) הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד(2)
(2.5)	1.0	(1.5)	(0.6)	0.2	(0.4)	שינוי נטו במהלך התקופה
0.6	(0.2)	0.4	2.5	(0.9)	1.6	סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. לפירוט נוסף ראה באור 3.

(2) הסכום לפני מס מסווג בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין זכויות עובדים. לפירוט נוסף ראה באור 8א.

באור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015			
מבוקר	לפני	השפעת	לאחר
	מס	המס	מס
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן			
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	2.6	(1.0)	1.6
(רווחים) הפסדים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו לדוח רווח והפסד(1)	(6.1)	2.3	(3.8)
שינוי נטו במהלך התקופה	(3.5)	1.3	(2.2)
הטבות לעובדים			
רווח (הפסד) אקטוארי נטו	2.5	(0.9)	1.6
(רווחים) הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד(2)	(0.1)	-	(0.1)
שינוי נטו במהלך התקופה	2.4	(0.9)	1.5
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה	(1.1)	0.4	(0.7)

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. לפירוט נוסף ראה באור 3.

(2) הסכום לפני מס מסווג בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין זכויות עובדים. לפירוט נוסף ראה באור 8א.

באור 5: ניירות ערך

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)					31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)					
הפסדים	רווחים				הפסדים	רווחים				
שטרם הוכרו	שטרם הוכרו	עלות	הערך		שטרם הוכרו	שטרם הוכרו	עלות	הערך		
שווי הוגן	שווי הוגן	מופחתת לשווי הוגן	במאזן		שווי הוגן	שווי הוגן	מופחתת לשווי הוגן	במאזן		
(1)	(1)				(1)	(1)				
א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון										
5.1	(0.2)	-	4.9	4.9	4.8	-	-	4.8	4.8	של אחרים בישראל
סך כל איגרות החוב המוחזקות לפדיון										
5.1	(0.2)	-	4.9	4.9	4.8	-	-	4.8	4.8	
ב. ניירות ערך זמינים למכירה										
איגרות חוב-										
478.1	-	4.0	474.1	478.1	753.1	1.0	2.1	752.0	753.1	של ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	3.8	-	-	3.8	3.8	של ממשלות זרות
11.2	-	0.2	11.0	11.2	26.4	-	0.1	26.3	26.4	של מוסדות פיננסיים בישראל
10.7	-	1.6	9.1	10.7	7.1	-	1.2	5.9	7.1	של אחרים בישראל
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה										
500.0	(2)	5.8	494.2	500.0	790.4	(2) 1.0	(2) 3.4	788.0	790.4	
ג. ניירות ערך למסחר										
איגרות חוב-										
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	של ממשלת ישראל
סך כל ניירות הערך למסחר										
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
סך כל ניירות הערך										
505.1	(0.2)	5.8	499.1	504.9	795.2	(2) 1.0	(2) 3.4	792.8	795.2	

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
 (2) כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

באור 5: ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)

הערך במאזן מופחתת	עלות	רווחים שטרם הוכרו		שווי הוגן (1)
		מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	
4.9	4.9	-	*-	4.9
4.9	4.9	-	*-	4.9

א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון

של אחרים בישראל

סך כל איגרות החוב המוחזקות לפדיון

הערך במאזן מופחתת	עלות	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן (1)
		רווחים	הפסדים	
749.0	747.0	0.4	(2.4)	747.0
3.9	3.9	-	*-	3.9
26.5	26.4	0.1	(0.2)	26.4
6.3	7.6	1.3	-	7.6
785.7	784.9	1.8 ⁽²⁾	(2.6) ⁽²⁾	784.9

ב. ניירות ערך זמינים למכירה

של ממשלת ישראל

של ממשלות זרות

של מוסדות פיננסיים בישראל

של אחרים בישראל

סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

הערך במאזן מופחתת	עלות	רווחים שטרם הוכרו		שווי הוגן (1)
		מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
790.6	789.8	1.8	(2.6)	789.8

ג. ניירות ערך למסחר

איגרות חוב-

של ממשלת ישראל

סך כל ניירות הערך למסחר

סך כל ניירות הערך

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

באור 5: ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות זמינים למכירה הנמצאים בפוזיצית הפסד שטרם מומש

31 במרס 2016						בלתי מבוקר
12 חודשים ומעלה			פחות מ-12 חודשים			
סה"כ	הפסדים שטרם מומשו 0-20%	שווי הוגן	סה"כ	הפסדים שטרם מומשו 0-20%	שווי הוגן	
(0.4)	(0.4)	74.9	(0.6)	(0.6)	273.5	איגרות חוב - של ממשלת ישראל של ממשלות זרות של מוסדות פיננסיים בישראל סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה
-	-	-	*-	*-	3.8	
-	-	-	(0.1)	(0.1)	3.4	
(0.4)	(0.4)	74.9	(0.7)	(0.7)	280.7	
31 בדצמבר 2015						מבוקר
12 חודשים ומעלה			פחות מ-12 חודשים			
סה"כ	הפסדים שטרם מומשו 0-20%	שווי הוגן	סה"כ	הפסדים שטרם מומשו 0-20%	שווי הוגן	
-	-	-	(2.4)	(2.4)	561.9	איגרות חוב - של ממשלת ישראל של ממשלות זרות של מוסדות פיננסיים בישראל סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה
-	-	-	*-	*-	3.9	
-	-	-	(0.2)	(0.2)	13.9	
-	-	-	(2.6)	(2.6)	579.7	

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח

באור 6: סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

1. חובות(1), אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

בלתי מבוקר				
31 במרס 2016				
מסחרי	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
690.6	12.6	703.2	1,178.1	1,881.3
189.8	2,704.6	2,894.4	-	2,894.4
880.4	2,717.2	3,597.6	1,178.1	4,775.7
6.6	10.4	17.0	-	17.0
5.8	0.6	6.4	-	6.4
12.4	11.0	23.4	-	23.4
0.5	3.4	3.9	-	3.9
22.1	13.7	35.8	-	35.8
35.0	28.1	63.1	-	63.1
8.3	1.5	9.8	-	9.8
1.1	30.4	31.5	-	31.5
9.4	31.9	41.3	-	41.3
2.4	1.1	3.5	-	3.5

יתרת חוב רשומה:

חובות שנבדקו על בסיס פרטני

חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל*

* מזה:

חובות בארגון מחדש

חובות פגומים אחרים

סך הכל חובות פגומים

חובות בפיגור 90 ימים או יותר

חובות בעייתיים אחרים

סך הכל חובות בעייתיים

יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל*

*מזה: בגין חובות פגומים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

באור 6: סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

1. חובות(1), אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

בלתי מבוקר				
31 במרס 2015				
מסחרי	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
698.1	20.3	718.4	982.3	1,700.7
130.3	2,475.7	2,606.0	-	2,606.0
828.4	2,496.0	3,324.4	982.3	4,306.7
5.7	8.0	13.7	-	13.7
7.5	9.8	17.3	-	17.3
13.2	17.8	31.0	-	31.0
0.2	0.2	0.4	-	0.4
3.1	14.8	17.9	-	17.9
16.5	32.8	49.3	-	49.3
11.2	6.9	18.1	-	18.1
1.2	26.0	27.2	-	27.2
12.4	32.9	45.3	-	45.3
5.7	6.7	12.4	-	12.4

יתרת חוב רשומה:

חובות שנבדקו על בסיס פרטני

חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל*

* מזה:

חובות בארגון מחדש

חובות פגומים אחרים

סך הכל חובות פגומים

חובות בפיגור 90 ימים או יותר

חובות בעייתיים אחרים

סך הכל חובות בעייתיים

יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל*

* מזה: בגין חובות פגומים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

באור 6: סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

1. חובות⁽¹⁾, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

מבוקר				
31 בדצמבר 2015				
מסחרי	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
678.9	11.4	690.3	1,177.8	1,868.1
164.5	2,659.1	2,823.6	-	2,823.6
843.4	2,670.5	3,513.9	1,177.8	4,691.7
7.4	9.5	16.9	-	16.9
0.1	0.5	0.6	-	0.6
7.5	10.0	17.5	-	17.5
0.6	3.1	3.7	-	3.7
24.4	13.6	38.0	-	38.0
32.5	26.7	59.2	-	59.2
7.3	0.7	8.0	-	8.0
1.2	29.7	30.9	-	30.9
8.5	30.4	38.9	-	38.9
**-	0.4	0.4	-	0.4

יתרת חוב רשומה:

חובות שנבדקו על בסיס פרטני

חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל*

* מזה:

חובות בארגון מחדש

חובות פגומים אחרים

סך הכל חובות פגומים

חובות בפיגור 90 ימים או יותר

חובות בעייתיים אחרים

סך הכל חובות בעייתיים

יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל*

* מזה: בגין חובות פגומים

**נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

באור 6: סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

הפרשה להפסדי אשראי			
מסחרי	פרטי אחר	סך הכל	
			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)
			יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 1 בינואר 2016
9.2	32.2	41.4	הוצאות בגין הפסדי אשראי
0.3	0.8	1.1	מחיקות חשבונאיות
(1.1)	(1.6)	(2.7)	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
1.5	2.5	4.0	מחיקות חשבונאיות נטו
0.4	0.9	1.3	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרס 2016
9.9	33.9	43.8	
			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)
			יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 1 בינואר 2015
14.8	34.6	49.4	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(0.8)	1.0	0.2	מחיקות חשבונאיות
(1.6)	(3.4)	(5.0)	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
0.6	2.0	2.6	מחיקות חשבונאיות נטו
(1.0)	(1.4)	(2.4)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרס 2015*
13.0	34.2	47.2	
			*מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
0.5	2.0	2.5	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2016
0.6	1.3	1.9	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2015

באור 7 - אשראי לממשלה

הבנק הפקיד במחצית הראשונה של שנת 2014 סך של 618 מיליוני ש"ח צמודים למדד המחירים לצרכן ואינם נושאים ריבית, במסגרת מכרז של החשב הכללי למתן הלוואות לעובדי הוראה ומענקים מותנים לסטודנטים להוראה. ראה באור 10 "התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות". נכון ליום 31 במרס 2016 סך הפיקדון עומד על סך של 618.0 מיליוני ש"ח.

באור 8: פיקדונות הציבור

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

31 בדצמבר 2015	31 במרס 2015	31 במרס 2016	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
			בישראל
			לפי דרישה
***2,053.2	1,712.6	2,149.2	אינם נושאים ריבית
***19.7	22.2	25.0	נושאים ריבית
2,072.9	1,734.8	2,174.2	סה"כ לפי דרישה
2,955.4	2,760.0	3,130.6	לזמן קצוב*
5,028.3	4,494.8	5,304.8	סך כל פיקדונות הציבור**
-	-	-	* מזה: פיקדונות שאינם נושאים ריבית
			** מזה:
4,158.0	***3,657.0	4,359.2	פיקדונות של אנשים פרטיים
53.8	***36.3	33.1	פיקדונות של גופים מוסדיים
816.5	***801.5	912.5	פיקדונות של תאגידים ואחרים
			***סווג מחדש.

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל:

31 בדצמבר 2015	31 במרס 2015	31 במרס 2016	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
3,858.6	3,467.5	4,025.1	תקרת הפקדון
799.4	656.5	878.3	עד 1
370.3	370.8	401.4	מעל 1 עד 10
5,028.3	4,494.8	5,304.8	מעל 10 עד 100 (1)
			סה"כ

באור 8א: זכויות עובדים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. הטבות מהותיות

(1) עתודות למענקי יובל ולימי מחלה שלא נוצלו

עובדים זכאים למענק יובל בתום עשרים וחמש שנות עבודה בבנק ולפיצוי בגין ימי מחלה שלא נוצלו עם פרישתם לפנסיה. במאזן נכללו עתודות מתאימות, המבוססות על אומדן השווי הנוכחי של ההתחייבויות, כפי שחושב על ידי אקטואר.

(2) פיצויי פרישה

הנחת הבנק היא שכל עובד שיעזוב או יפרוש לפנסיה יקבל פיצויי פיטורין כחוק (שכר אחרון כפול ותק) או הנכס הנצבר לזכותו. נכסי עובדים מעבר לחובת הפיצויים נחשבים "נכסים עודפים" ואינם כלולים בחישוב האקטוארי.

ב. תכניות פנסיה להטבה מוגדרת- פיצויי פרישה

(1) מחויבות ומצב המימון

א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2015	2015	2016
54.6	54.6	54.6
4.1	1.1	1.0
2.4	0.3	0.6
(4.2)	5.5	2.0
(2.3)	(1.5)	(0.1)
54.6	60.0	58.1

מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת תקופה

עלות השירות

עלות ריבית

הפסד אקטוארי (רווח)

הטבות ששולמו

מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף תקופה

באור 8א: זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2015	2015	
54.0	54.0	54.3	שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת תקופה תשואה בפועל על נכסי התכנית
(1.3)	5.1	2.4	הפקדות לתכנית על ידי התאגיד הבנקאי הטבות ששולמו
3.9	0.9	0.9	
(2.3)	(1.5)	(0.1)	שווי הוגן של נכסי התכנית בסוף התקופה
54.3	58.5	57.5	מצב המימון - נכס (התחייבות) נטו שהוכר בסוף תקופה*
(0.3)	(1.5)	(0.6)	* נכלל בסעיף התחייבויות אחרות.

ג. סכומים שהוכרו במאזן

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2015	2015	
(0.3)	(1.5)	(0.6)	סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות
(0.3)	(1.5)	(0.6)	נכס (התחייבות) נטו שהוכר בסוף תקופה

ד. סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2015	2015	
*(1.6)	0.1	(1.5)	הפסד (רווח) אקטוארי נטו
*(1.6)	0.1	(1.5)	יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

* הוצג מחדש.

באור 8א: זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. תכניות פנסיה להטבה מוגדרת- פיצויי פרישה

(2) הוצאה לתקופה

א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2015	2015	
4.1	1.1	1.0	עלות שירות
2.4	0.3	0.6	עלות ריבית
(2.0)	(0.5)	(0.5)	תשואה חזויה על נכסי תכנית הפחתה של סכומים שלא הוכרו:
*-	*-	*-	הפסד (רווח) אקטוארי נטו
4.5	0.9	1.1	סך עלות ההטבה, נטו

ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו (ברוח) הפסד כולל אחר לפני השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2015	2015	
(0.9)	0.9	0.1	הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
*-	*-	*-	הפחתה של רוח (הפסד) אקטוארי
(0.9)	0.9	0.1	סך הכל הוכר ברווח כולל אחר
4.5	0.9	1.1	סך עלות ההטבה, נטו
3.6	1.8	1.2	סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה וברוח כולל אחר

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

באור 8א: זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. תכניות פנסיה להטבה מוגדרת- פיצויי פרישה (המשך)

(2) הוצאה לתקופה (המשך)

ג. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהכנסה בשנת 2016 לפני השפעת מס

תכניות פיצויים	רווח אקטוארי נטו
(0.1)	סך הכל צפוי כי יופחת מרווח כולל אחר מצטבר
(0.1)	

(3) הנחות

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו לתקופות שהסתיימו ביום 31 במרס ו- 31 בדצמבר

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	2016	1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה
2015	2015	2016	שיעור היוון*
2.17%	1.31%	1.83%	

* במונחים ריאליים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	2016	2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה
2015	2015	2016	שיעור היוון*
2.35%	2.12%	2.17%	

* במונחים ריאליים.

באור 8א: זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. תכניות פנסיה להטבה מוגדרת-פיצויי פרישה (המשך)

(3) הנחות (המשך)

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

קיטון בנקודת אחוז אחת		גידול בנקודת אחוז אחת		(בלתי מבוקר)	
31 בדצמבר	31 במרס	31 בדצמבר	31 במרס	2015	2016
2015	2015	2015	2015	2015	2016
6.9	7.7	7.3	(5.9)	(6.8)	(6.3)

שיעור היוון

(4) נכסי תכנית

תזרימי מזומנים

הפקדות בפועל			
לשנה שהסתיימה	לשלושה חודשים שהסתיימו		תחזית
ביום 31 בדצמבר	ביום 31 במרס	2016	*2016
2015	2015	2016	*2016
3.9	0.9	0.9	3.9

הפקדות

* אומדן ההפקדות שהבנק צופה לשלמן לקופות לתכניות פיצויים להטבה מוגדרת במהלך שנת 2016.

באור 9: הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

1. הלימות הון

החל מיום 1 בינואר 2014 מיישם הבנק את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211-201 בנושא מדידה והלימות הון, כפי שעודכנו, על מנת להתאימן להנחיות באזל III.

הוראות באזל III קבעו שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור ל:

- רכיבי ההון הפיקוחי
- ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות
- טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים
- טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים
- הקצאת הון בגין סיכון CVA.

היישום של ההוראות הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר, וזאת על מנת לאפשר עמידה בדרישות החדשות של ההון הפיקוחי במסגרת יישום באזל III ולקבוע תקופת מעבר עד ליישומן המלא. הוראות המעבר מתייחסות, בין היתר, להתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן למכשירי הון שאינם כשירים להכללה בהון הפיקוחי בהתאם לקריטריונים החדשים שנקבעו בהוראות באזל. בפרט, בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי מנוכים מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי הון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב- 10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. נכון לשנת 2016 שיעור הניכויים מההון הרגולטורי עומד על 60% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 60%.

א. יעד הלימות הון

לבנק מדיניות שאושרה על ידי הדירקטוריון והנהלה, להחזיק רמת הלימות הון בהתאם ליעד ההון שהינו גבוה מהיחס המזערי הנדרש כפי שהוגדר על ידי המפקח על הבנקים. יעד ההון שנקבע על ידי הדירקטוריון והנהלה משקף, לדעת הבנק, את רמת ההון הנאותה הנדרשת בהתחשב בפרופיל הסיכון ובתאבון הסיכון שלו. יעד ההון נקבע בתהליך בחינת הנאותות השנתית (ICAAP), תהליך פנימי להערכת פרופיל הסיכון של הבנק והקצאת ההון הנדרשת בגינו. במסגרת התהליך בוצעה הקצאת הון משלימה בגין מוקדי סיכון שנכללו בנדבך הראשון וכן בגין מוקדי סיכון חדשים שזוהו אשר אינם נכללים בנדבך הראשון.

ביום 24 בדצמבר 2014, במסגרת קביעת יעדי ההון, נקבע עבור שנת 2016 יעד יחס הון עצמי רובד 1 בשיעור של 10.0% ויעד יחס הון כולל בשיעור 13.5%.

כחלק מתהליך הדרגתי של אימוץ הוראות באזל III בישראל, ביום 28 במרץ 2012 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב הנחיה בנושא מסגרת באזל III- יחסי הון ליבה מינימליים, הדורש מבנקים ומחברות כרטיסי אשראי לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 בשיעור של 9% וביחס הון כולל בשיעור של 12.5% עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, נקבע כי בנק אשר סך נכסיו המאזניים, על בסיס מאוחד, מהווה לפחות 20% מסך נכסי המערכת הבנקאית, יידרש להגדיל את היחסים הנ"ל בנקודת אחוז אחת ולעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי של 10% ויחס הון כולל מזערי של 13.5% עד ליום 1 בינואר 2017. בנוסף, בעקבות הדרישות שנקבעו בהוראה 329 בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיור" נדרש הבנק להגדיל את יעד הון עצמי רובד 1 ויעד ההון הכולל באחוז אחד מיתרת הלוואות לדיור. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שנדרש הבנק לעמוד לתאריך הדיווח הינו 9% ויחס ההון הכולל המזערי שנדרש הבנק לעמוד לתאריך הדיווח הינו 12.5%.

חלוקת דיבידנד תתאפשר במידה שלא תפגע ביכולתו של הבנק לעמוד בדרישות ההון החדשות.

באור 9: הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

להלן נתונים בדבר נכסי הסיכון, הון הרגולטורי ויחס הלימות המחושבים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 299, 201-211 בדבר "מדידה והלימות הון".

31 בדצמבר 2015	31 במרס 2015	31 במרס 2016	ג.
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
525.4	502.3	538.2	1. הון לצורך חישוב יחס ההון: הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
47.6	40.7	46.1	הון רובד 2, לאחר ניכויים
573.0	543.0	584.3	סך הכל הון כולל
3,423.2	3,085.5	3,494.5	2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון סיכון אשראי
13.5	8.5	24.8	סיכוי שוק
381.2	391.5	390.6	סיכון תפעולי
3,817.9	3,485.5	3,909.9	3. יחס ההון לרכיבי סיכון: יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.76%	14.41%	13.76%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
15.01%	15.58%	14.94%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים
9.0%	9.0%	9.0%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים
12.5%	12.5%	12.5%	

הערה: התאמות פיקוחיות וניכויים- בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון- ההון הפיקוחי". נכסי הסיכון וההתאמות הפיקוחיות מוצגים בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299.

ג. השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1

31 בדצמבר 2015	31 במרס 2015	31 במרס 2016	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
13.83%	14.44%	13.81%	יחס ההון לרכיבי סיכון: יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת הוראות המעבר בהוראה *299
0.07%	0.03%	0.05%	השפעת הוראות המעבר
13.76%	14.41%	13.76%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

* לרבות השפעת אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים.

באור 9: הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ד. גורמים שיכולים להשפיע באופן מהותי על הלימות ההון של הבנק

ד(1). רכיבי הון הנתונים לתגודתיות

- הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים. הון הבנק נתון לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:
- שינוי בהיקף נכסי הסיכון של הבנק והניכויים מההון.
  - שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הריבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות, כגון: שיעורי תמותה, פרישה וכד'.

ד(2). דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים

ביום 22 באוקטובר 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר סופי בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים". החוזר מתקן את הוראות ניהול בנקאי תקין 203 ו-204 במטרה להתאימן להמלצות ועדת באזל בכל הקשור לדרישות הון בגין חשיפות של תאגידים בנקאיים לצדדים נגדיים מרכזיים. החוזר מפרט את ההנחיות החדשות, אשר יחולו על חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים הנגרמות מנגזרי OTC, עסקאות נגזרים סחירים בבורסה ועסקאות מימון ניירות ערך. ההנחיות מבדילות בין צד נגדי מרכזי שאינו כשיר לבין צד נגדי מרכזי כשיר, כאשר לאחרון נקבעו דרישות הון מופחתות. ההנחיות מסדירות, בין היתר, את סוגי החשיפות הבאים:

- חשיפות של תאגיד בנקאי חבר מסלקה לצד נגדי מרכזי. ככלל, לחשיפות אלה יש לייחס משקל סיכון של 2% (לעומת ערך חשיפה אפס ערב התיקון)
  - חשיפות של תאגיד בנקאי ללקוח הפעיל בבורסה. על פי התיקון יש לחשב את דרישות ההון לחשיפות אלה כאילו מדובר בעסקה דו-צדדית, לרבות הקצאת הון בגין סיכון CVA. שיטת החישוב שהייתה נהוגה עד כה על-פי ההוראה - חישוב לפי כללי הבורסה - תבוטל
  - חשיפות של תאגיד לקוח הפועל באמצעות חבר מסלקה
  - העברות של תאגיד בנקאי חבר מסלקה לקרן הסיכונים
  - ביטחונות שהפקיד תאגיד בנקאי אצל חבר מסלקה או אצל צד נגדי מרכזי
  - חשיפות לצד נגדי מרכזי שאינו כשיר ישוקללו בהתאם למשקל הסיכון הרלוונטי לצד הנגדי בעוד העברות לקרן הסיכונים ישוקללו ב-1,250%
- האמור בחוזר יחול מיום 1 ביולי 2016, כאשר עד ליום 30 ביוני 2017 ניתן להתייחס לבורסה בתל אביב כצד נגדי מרכזי כשיר.
- הבנק פועל לעדכן את אופן חישוב יחסי ההון ויחס המינוף בהתאם לעדכון ההוראה כאמור. כמו כן הבנק בוחן את השפעת העדכון כאמור על תכנון ההון, יעדי ההון ויעד המינוף שלו.
- להערכת הבנק, לאימוץ חוזר "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים" לא צפויה להיות השפעה על הלימות ההון של הבנק.

ד(3). דרישת הון וניכוי מההון בגין נכס מס נדחה

ביום 4 באפריל 2016 פורסם עדכון לקובץ שאלות ותשובות של הפיקוח על הבנקים ליישום הוראות ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון. מטרת העדכון להבהיר את אופן הטיפול במרכיב מס שכר בכל הקשור לחישוב דרישות ההון וניכוי מההון בגין נכס מס נדחה. על פי ההבהרה, כאשר תאגיד בנקאי מגיע למסקנה כי בניסיונות הקיימות במועד הדוח קיימת סבירות קרובה לוודאי (virtually certain) לגבי נכס המס הנדחה בגובה סכום מס השכר הכלול בספרי הבנק, ניתן שלא להחיל את ניכוי הסף הכלול בסעיף 13 להוראה על חלק זה של נכס המס הנדחה. לצורך כך, הבנק יהיה רשאי ליישם את הבחינה של ניכוי הסף על סכום המיסים הנדחים נטו, לאחר ניכוי מס השכר כאמור לעיל. נכס המס הנדחה כאמור, שלא נוכה מההון, ישוקלל כנכס סיכון בשיעור של 250%. הבנק מיישם את ההנחיות החל

ממועד פרסומן באופן של מכאן ולהבא, ללא התאמות מספרי השוואה ובכפוף להוראות המעבר שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 299 של הפיקוח על הבנקים. ליישום ההבהרה לא היתה השפעה על יחס הלימות הון.

2. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

החל מיום 1 באפריל 2015 מיישם הבנק את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

יחס המינוף מבוטא באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. ככלל, המדידה הינה עקבית עם הערכים החשבונאיים ולא מובאים בחשבון משקלי סיכון. כמו כן, הבנק לא מורשה להשתמש בביטחונות פיזיים או פיננסיים, ערבויות או טכניקות אחרות להפחתת סיכון אשראי כדי להפחית את מדידת החשיפות, אלא אם כן הותר ספציפית בהתאם להוראה. נכסים מאזניים שנוכו מהון רובד 1 (בהתאם להוראה 202) מנוכים ממדידת החשיפות. בהתאם להוראה הבנק מחשב את החשיפה בגין נגזרים בהתאם לנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, ואת החשיפות בגין פריטים חוץ מאזניים על ידי המרה של הסכום הרעיוני של הפריטים במקדמי המרה לאשראי כפי שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203.

בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ- 5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ- 6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שיידרש מהבנק הוא 5%.

הדרישה לעמוד ביחס המינוף המזערי הינה החל מיום 1 בינואר 2018. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי הינה החל עליו, לא ירד מהסף שנקבע על פי ההוראה. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה אינו עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי החל עליו, נדרש להגדיל את יחס המינוף בשיעורים רבעונים קבועים עד ליום 1 בינואר 2018.

יחס המינוף של הבנק ושל חברות בנות משמעותיות בישראל מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218 בדבר "יחס מינוף". יחס המינוף של חברות בנות בנקאיות בחו"ל יוצג בהתאם להוראות רגולטוריות וביחסים הנדרשים בכל תחום שיפוט ככל שקיימים.

ליום 31 במרס 2016		ליום 31 בדצמבר 2015		א.
במיליוני ש"ח				
		(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	
הון רובד 1		538.2	525.4	
סך החשיפות		7,232.4	6,919.3	
		באחוזים		
יחס המינוף		7.44%	7.59%	
יחס המינוף המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים*		5%	5%	

ב. גורמים שעשויים להשפיע באופן מהותי על יחס המינוף

השינויים בהיקף החשיפות והון רובד 1 של הבנק עשויים להוביל לשינויים ביחס המינוף של הבנק. לשינויים האפשריים בהון הרגולטורי ראה ביאור 9(1)ד לעיל.

3. יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

החל מיום 1 באפריל 2015 מיישם הבנק את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי נזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות בוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד באופן נקבע. במסגרת ההוראה נקבע אופן החישוב של יחס כיסוי הנזילות לרבות הגדרת המאפיינים ודרישות תפעוליות ל"מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה" (המונה) ומקדמי הביטחון בגינם וכן את תזרימי המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים (המכונה). תרחיש הקיצון שנקבע בהוראה כולל זעזוע המשלב זעזוע ספציפי לתאגיד וזעזוע מערכתי ובמסגרתו הוגדרו שיעורי משיכה סטנדרטיים לתזרימים יוצאים ושיעורי קבלה של תזרימים נכנסים בהתאם לקטגוריות של היתרות השונות.

בהתאם להוראות המעבר, החל מיום 1 באפריל 2015 הדרישה המזערית תיקבע על 60% ותגדל ל-80% ב-1 בינואר 2016 ול-100% ב-1 בינואר 2017 ואילך. עם זאת, בתקופה של לחץ פיננסי תאגיד בנקאי יוכל לרדת מתחת לדרישות מינימאליות אלו.

יחס כיסוי הנזילות בבנק בחברות בנות בנקאיות משמעותיות בישראל מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 221, בדבר "יחס כיסוי נזילות". יחס כיסוי הנזילות בחברות בנקאיות משמעותיות בחו"ל מוצג ומחושב בהתאם להוראות הרלוונטיות בכל תחום שיפוט ככל שנקבעו.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום	
31 בדצמבר 2015	31 במרץ 2016
באחוזים	
340%	354%
100%	100%

יחס כיסוי הנזילות*

יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש ע"י המפקח על בנקים**

* במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

** יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים יגדל באופן הדרגתי מ-60% ליום 1 באפריל 2015, 80% ליום 1 בינואר 2016 ועד לשיעור 100% ביום 1 בינואר 2017.

ג. גורמים היכולים להשפיע באופן מהותי על יחס כיסוי הנזילות

יחס הנזילות הגבוה מבוסס בעיקר על נכסים נזילים באיכות גבוהה HQLA- בסך של 1,486 מיליוני ש"ח. סך תזרימי המזומנים הנכנסים הינו בסך של 321 מיליוני ש"ח וסך תזרימי המזומנים היוצאים הינו בסך של 739 מיליוני ש"ח.

4. דיבידנדים

חלוקת דיבידנד תתאפשר במידה שלא תפגע ביכולתו של הבנק לעמוד בדרישות ההון החדשות, כמפורט לעיל.

באור 10: התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

1) התקשרויות בגין חוזי שכירות לזמן ארוך

השנה	31.3.16	31.3.15	31.12.15
בשנה ראשונה	6.2	5.8	8.9
בשנה שניה	8.6	7.7	8.6
בשנה שלישית	8.5	7.7	8.6
בשנה רביעית	8.6	7.7	8.6
בשנה חמישית	8.6	7.6	8.6
מעל חמש שנים	54.8	60.4	55.4
	95.3	96.9	98.7

2) הסכמים מהותיים

שירותי תפעול

שירותי המחשב הבנקאיים ללקוחות הבנק ניתנים באמצעות חברת מתף - חברה בת בשליטה מלאה של הבנק הבינלאומי. חלק מהשירותים הבנקאיים ללקוחות הבנק ניתנים באמצעות הבנק הבינלאומי.

מתף נותנת שירותי מחשוב (פיתוח, תחזוקה, ציוד קווי נתונים ועוד), שיטות ותהליכים (נהלים, חוזרים ועוד) ותפעול (מסלקה דואר ועוד). שירותי המחשוב ניתנים לכל הבנקים בקבוצת הבינלאומי.

מתף מספקת במסגרת ההתקשרות את שירותי המחשוב והתפעול בהיקף ובסטנדרטים הנהוגים בקבוצת הבנק הבינלאומי. השירות כולל את כל שירותי המחשב, הן בתכנה והן בחומרה, עדכוני גרסאות, תמיכה בהוראות הרגולציה ודווחים לציבור ולמפקח על הבנקים, תחזוקה וחיידוש הציוד בכל אתרי הבנק, אבטחת מידע והשקעות בפרויקטים עתידיים.

הבנק משלם לחברת מתף חלק מהוצאותיה המיוחסות לו על פי חלקו בהיקף הפעילות בקבוצה ואת עלויות הסבת מערך המחשוב המיוחסות לו בהתאם לפריסה רב שנתית. החל ממועד ההסבה הבנק אינו משקיע ואינו מהוון השקעות בחומרה ובפיתוח.

הוצאות המחשוב לחברת מתף לרבעון הראשון של שנת 2016 היו בסך של 7.0 מיליוני ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

מכרז החשב הכללי למתן הלוואות לעובדי הוראה ומענקים מותנים לסטודנטים להוראה

ביום 10 במרס 2014 זכה הבנק במכרז של החשב הכללי למתן הלוואות לעובדי הוראה ומענקים מותנים לסטודנטים להוראה, והפעלתו החל מיום 1 ביולי 2014. ביום 13 במרס 2014 חתם הבנק על הסכם בעניין. תקופת ההתקשרות הינה ל-5 שנים עד ליום 30 ביוני 2019, כאשר החשב הכללי רשאי להאריך את ההסכם לשתי תקופות נוספות של עד שנה כל אחת. במסגרת המכרז, הבנק הפקיד סך של 618 מיליון ש"ח לחשבון מיוחד של החשב הכללי, אשר יוחזר לבנק בסוף תקופת ההסכם בתוספת הצמדה. במסגרת המכרז תועמדה לעובדי הוראה הלוואות מחשבון החשב הכללי האמור, באמצעות הבנק. ההלוואות הינן בסכום מירבי של עד 25 אלפי ש"ח ולתקופת זמן של עד 5 שנים, בהתאם לסוג ההלוואה. ההלוואות הינן ללא הצמדה ונושאות ריבית בשיעורים הנקבעים על ידי החשב הכללי. בנוסף, יעביר הבנק מענקים מותנים לסטודנטים להוראה מחשבון מיוחד של החשב הכללי בגבולות הקצאה מתקציב המדינה. המענק המותנה יהפוך למענק מלא רק בהתקיים קריטריונים שנקבעו על ידי משרד החינוך. במקרה של אי מימוש תנאי המענק, יהפוך המענק המותנה להלוואה לסטודנט, בתנאים שנקבעו על ידי החשב הכללי.

בהתאם להסכם, הבנק יעביר את החזרי הקרן והריבית של ההלוואות לעובדי ההוראה ושל ההלוואות לסטודנטים לחשבונות החשב הכללי, בהתאם ללוחות הסילוקין של ההלוואות וללא קשר לגביה בפועל.

השפעות הסכם השכר

במסגרת הסכם השכר מחדש מרס 2013, אישר דירקטוריון הבנק במהלך הרבעון הראשון של שנת 2014 תכנית תגמול מתמשכת בדומה לתנאי התכניות הקודמות. על פי התכנית הוענקו 599 אלפי "אופציות פאנטום" לעובדי הבנק ללא תמורה. האופציות יוענקו בחמש מנות שנתיות שוות של 119.8 אלפי אופציות כל אחת, החל משנת 2013. כל אופציה תמומש לאחר תקופת הבשלה של ארבע שנים ובמשך שנה אחת שלאחר תקופה זו. העלות הכוללת של התכנית 12.2 מיליוני ש"ח. תכנית התגמול תהיה צמודה לשווי כלכלי תיאורטי על פי נוסחה שנקבעה ומתבססת בעיקר על ביצועי הבנק.

הבנק התחייב לשפות נושאי משרה כמשמעות מונח זה בסעיף 268 בחוק החברות, התשנ"ט - 1999. סכום השיפוי שיעמיד הבנק, מכוח ההתחייבות כאמור, לכל נושאי המשרה בו, במצטבר, בגין אחד או יותר מאירועי השיפוי, לא יעלה על 33% מההון של הבנק לפי דוחותיו הכספיים האחרונים, שפורסמו סמוך לפני מועד השיפוי בפועל.

ב. תביעות משפטיות

לדעת הנהלת הבנק בהסתמך על חוות דעת משפטיות של יועצים משפטיים באשר לסיכויי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות ולגבי תביעות אשר לא תדחנה או תבוטלנה, נכללו בדוחות כספיים אלה הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות במקום בו נדרשה הפרשה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים. נגד הבנק קיימות תביעות שונות במהלך העסקים הרגיל. לדעת ההנהלה, בהסתמך על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים בגין כל התביעות, שלא תדחנה ולא תבוטלנה. סכום החשיפה של הבנק בגין תביעות תלויות שאפשרות התממשותן, כולן או חלקן, אינה קלושה ואשר לא בוצעה בגינן הפרשה אינה מהותית.

באור 11: פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

(א) היקף הפעילות:

31 במרס 2016				בלתי מבוקר
סך הכל	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית אחר	
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים				
א. נגזרים ALM (1),(2)				
62.3		62.3		חוזי Forward
13.5	13.5			חוזי אופציה אחרים
26.3			26.3	אופציות שנקנו
				Swaps
102.1	13.5	62.3	26.3	סה"כ
26.3			26.3	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם הבנק הסכים לשלם שיעור קבוע
ב. נגזרים אחרים (1)				
				חוזי אופציה שנסחרים בבורסה
20.1	10.1	10.0		אופציות שנכתבו
20.1	10.1	10.0		אופציות שנקנו
				חוזי אופציה אחרים
13.5	13.5			אופציות שנכתבו
53.7	33.7	20.0		סה"כ
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים				
א. נגזרי ALM (1) (2)				
1.3	0.3	1.0		שווי הוגן ברוטו חיובי
2.0		1.0	1.0	שווי הוגן ברוטו שלילי
ב. נגזרים אחרים (1)				
0.1	0.1	*-		שווי הוגן ברוטו חיובי
0.3	0.3	*-		שווי הוגן ברוטו שלילי
ג. סה"כ				
1.4	0.4	1.0		שווי הוגן ברוטו חיובי
1.4	0.4	1.0		יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
2.3	0.3	1.0	1.0	שווי הוגן ברוטו שלילי
2.3	0.3	1.0	1.0	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

באור 11: פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון (המשך)

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

(א) היקף הפעילות: (המשך)

31 במרס 2015				בלתי מבוקר
סך הכל	חוזים בגין מניות (1)	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית אחר	
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים				
א. נגזרי ALM (2)				
0.9	0.9			אופציות שנקנו
4.3			4.3	חוזי Swaps
5.2	0.9		4.3	סה"כ
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם הבנק הסכים לשלם				
4.3			4.3	שיעור קבוע
ב. נגזרים אחרים (1)				
11.4		11.4		חוזי Forward
16.9	12.6	4.3		-אופציות שנכתבו
16.9	12.6	4.3		-אופציות שנקנו
				חוזי אופציה אחרים
0.9	0.9			-אופציות שנכתבו
46.1	26.1	20.0		סה"כ
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים				
א. נגזרי ALM (1) (2)				
*-	*-			שווי הוגן ברוטו חיובי
0.5			0.5	שווי הוגן ברוטו שלילי
ב. נגזרים אחרים (1)				
0.4	0.2	0.2		שווי הוגן ברוטו חיובי
0.4	0.3	0.1		שווי הוגן ברוטו שלילי
ג. סה"כ				
0.4	0.2	0.2		שווי הוגן ברוטו חיובי
0.4	0.2	0.2		יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
0.9	0.3	0.1	0.5	שווי הוגן ברוטו שלילי
0.9	0.3	0.1	0.5	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

באור 11: פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון (המשך)

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

(א) היקף הפעילות: (המשך)

31 בדצמבר 2015				מבוקר
סך הכל	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית אחר	
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים				
א. נגזרים ALM (1),(2)				
חוזי אופציה אחרים				
8.7	8.7			אופציות שנקנו
18.9			18.9	Swaps
27.6	8.7		18.9	סה"כ
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם הבנק הסכים לשלם שיעור קבוע				
18.9			18.9	
ב. נגזרים אחרים (1)				
3.6		3.6		חוזי Forward
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה				
12.5	12.4	0.1		אופציות שנכתבו
12.5	12.4	0.1		אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים				
8.7	8.7			אופציות שנכתבו
37.3	33.5	3.8		סה"כ
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים				
א. נגזרי ALM (1) (2)				
0.3	0.2		0.1	שווי הוגן ברוטו חיובי
0.5			0.5	שווי הוגן ברוטו שלילי
ב. נגזרים אחרים (1)				
0.2	0.2	*-		שווי הוגן ברוטו חיובי
0.4	0.4	*-		שווי הוגן ברוטו שלילי
ג. סה"כ				
0.5	0.4		0.1	שווי הוגן ברוטו חיובי
0.5	0.4		0.1	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
0.9	0.4		0.5	שווי הוגן ברוטו שלילי
0.9	0.4		0.5	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

הערות:

(*) קטן מ- 50 אלפי ש"ח

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 11: פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון (המשך)

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב) סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה:

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2015		31 במרס 2015		31 במרס 2016				
(מבוקר)		(בלתי מבוקר)						
בנקים אחרים סה"כ		בנקים אחרים סה"כ		בנקים אחרים סה"כ				
								יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
0.5	*-	0.5	0.4	*-	0.4	1.4	-	1.4
								סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
1.8	*-	1.8	1.1	0.2	0.9	2.8	-	2.8
2.3	*-	2.3	1.5	0.2	1.3	4.2	-	4.2
								סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
								יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
0.9	0.4	0.5	1.5	0.2	1.3	2.4	0.4	2.0

(* קטן מ- 50 אלפי ש"ח)

(1) ההפרש אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

ג) פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

עד 3 חודשים	מעל			סה"כ	
	עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד 5 שנים	מעל 5 שנים		
					חוזי ריבית
					- אחר
					חוזי מטבע חוץ
					חוזים בגין מניות
					סה"כ
82.3	26.3			26.3	
16.3	26.9	4.0		47.2	
98.6	26.9	4.0		155.8	

באור 11: פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון (המשך)

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

סה"כ	מעל שנה		מעל		סה"כ
	מעל 5 שנים	ועד 5 שנים	3 חודשים ועד שנה	3 חודשים	
31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)					
4.3	4.3				חוזי ריבית
					- אחר
20.0			5.7	14.3	חוזי מטבע חוץ
27.0		4.6	2.3	20.1	חוזים בגין מניות
51.3	4.3	4.6	8.0	34.4	סה"כ

סה"כ	מעל שנה		מעל		סה"כ
	מעל 5 שנים	ועד 5 שנים	3 חודשים ועד שנה	3 חודשים	
31 בדצמבר 2015 (בלתי מבוקר)					
18.9	18.9				חוזי ריבית
					- אחר
3.8				3.8	חוזי מטבע חוץ
42.2		20.2	1.0	21.0	חוזים בגין מניות
64.9	18.9	20.2	1.0	24.8	סה"כ

באור 12: מגזרי פעילות פיקוחיים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. כללי

כאמור לעיל, בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 7 בנובמבר 2014, החל מהדוח הכספי לשנת 2015, הדיווח על מגזרי פעילות פיקוחיים מתבצע בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. הגילוי המלא בהתאם למגזרי פעילות פיקוחיים נכלל לראשונה במסגרת הדוחות הכספיים ומספרי ההשוואה סווגו מחדש בהתבסס על הגדרות המגזרים החדשים. זאת, בהתאם לסיווג הלקוחות למגזרי פעילות פיקוחיים נכון ליום 1 בינואר 2016.

ב. הגדרות

- אנשים פרטיים - יחידים, לרבות יחידים המנהלים חשבון משותף, אשר למועד הדיווח אין להם חבות לבנק, או שהחבות שלהם סווגה בענף משק "אנשים פרטיים - הלוואות לדירור ואחר".
- מגזר בנקאות פרטית - אנשים פרטיים אשר היתרה של תיק הנכסים הפיננסיים שיש להם בבנק על בסיס מאוחד (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) עולה על 3 מיליוני ש"ח.
- משקי בית - אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.
- עסק - לקוח שאינו נכלל בהגדרת "אנשים פרטיים" ואינו גוף מוסדי או תאגיד בנקאי.
- מחזור פעילות - מחזור מכירות שנתי או היקף הכנסות שנתי.
- עסק זעיר - עסק שמחזור פעילותו קטן מ- 10 מיליוני ש"ח.
- עסק קטן - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 10 מיליוני ש"ח וקטן מ- 50 מיליוני ש"ח.
- עסק בינוני - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 50 מיליוני ש"ח וקטן מ- 250 מיליוני ש"ח.
- עסק גדול - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 250 מיליוני ש"ח.
- מגזר ניהול פיננסי - יכלול את הפעילויות הבאות: פעילות למסחר - השקעה בניירות ערך למסחר, פעילות עשיית שוק בניירות ערך ובמכשירים נגזרים, פעילות במכשירים נגזרים שאינם מיועדים לגידור ואינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של התאגיד הבנקאי, עסקות רכש חוזר ושאלה של ניירות ערך למסחר, מכירה בחסר של ניירות ערך, שירותי חיתום של ניירות ערך; פעילות ניהול נכסים והתחייבויות - לרבות השקעה באגרות חוב זמינות למכירה ובאגרות חוב המוחזקות לפדיון, שלא שויכו למגזרי פעילות אחרים (כאשר ללווה אין חבות לבנק מלבד ניירות ערך), מכשירים נגזרים מגזרים ומכשירים נגזרים שהם חלק מניהול נכסים והתחייבויות, פיקדונות בבנקים ומבנקים בארץ ובעולם, גידור או הגנה על הפרשי שער של השקעות בשלוחות בחו"ל, פיקדונות בממשלות ושל ממשלות; פעילות השקעה ריאלית - השקעה במניות זמינות למכירה והשקעות בחברות כלולות של עסקים; אחר - שירותי ניהול, תפעול, נאמנות ומשמורת לבנקים, שירותי ייעוץ, פעילויות מכירה וניהול תיקי אשראי, פעילויות פיתוח מוצרים פיננסיים.
- נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות גמל, קרנות נאמנות, קרנות השתלמות, ניירות ערך של לקוחות, הלוואות בניהול הבנק ונכסים הנובעים מפעילות לפי מידת גבייה.

באור 12: מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

(בלתי מבוקר)

לשלושה חודשים שהסתיימו ב- 31 במרס 2016

פעילות ישראל							
סה"כ פעילות בישראל	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית
40.4	1.4	*-	0.4	1.7	6.0	*-	30.9
5.0	2.1	*-	*-	*-	0.2	0.1	2.6
45.4	3.5	*-	0.4	1.7	6.2	0.1	33.5
19.7	0.7	*-	0.1	0.4	3.5	0.2	14.8
65.1	4.2	*-	0.5	2.1	9.7	0.3	48.3
1.1	-	-	*-	1.1	(0.8)	-	0.8
46.0	0.8	0.1	0.3	0.2	7.5	0.1	37.0
18.0	3.4	(0.1)	0.2	0.8	3.0	0.2	10.5
7.8	1.5	(0.1)	0.1	0.4	1.3	0.1	4.5
10.2	1.9	*-	0.1	0.4	1.7	0.1	6.0
6,514.0	2,968.4	3.0	85.8	199.6	579.4	0.4	2,677.4
3,545.6	-	3.0	85.8	199.6	579.4	0.4	2,677.4
3,597.6	-	3.0	87.0	202.5	587.9	0.4	2,716.8
23.4	-	-	-	4.9	7.5	-	11.0
3.9	-	-	-	-	0.5	-	3.4
5,972.6	813.8	32.2	148.4	96.1	642.9	72.1	4,167.1
5,158.8	-	32.2	148.4	96.1	642.9	72.1	4,167.1
5,304.8	-	33.1	152.6	98.8	661.1	74.1	4,285.1
3,862.7	508.4	3.3	54.4	213.1	574.3	1.3	2,507.9
3,909.9	514.6	3.3	55.1	215.7	581.4	1.3	2,538.5
3,365.2	-	*-	138.3	42.7	162.0	227.9	2,794.3
39.0		*-	0.4	1.7	6.0	*-	30.9
2.9		*-	*-	*-	0.2	0.1	2.6
3.5	3.5	-	-	-	-	-	-
45.4	3.5	*-	0.4	1.7	6.2	0.1	33.5

* קטן מ- 50 אלפי ש"ח.

(1) יתרות ממוצעות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון- כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראת ניהול בנקאי תקין 201).

(3) נכסים בניהול- לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 12: מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשלושת החודשים שהסתיימו ב- 31 במרס 2015*								(בלתי מבוקר)
סה"כ פעילות בישראל	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
32.4	(0.7)	*-	0.4	1.2	4.9	*-	26.6	הכנסות ריבית מחיצוניים
8.8	5.2	*-	*-	0.1	0.3	*-	3.2	הוצאות ריבית מחיצוניים
41.2	4.5	*-	0.4	1.3	5.2	*-	29.8	סך הכנסות ריבית, נטו
24.5	4.5	*-	0.1	0.5	3.4	0.2	15.8	סך הכנסות שאינן מריבית מחיצוניים
65.7	9.0	*-	0.5	1.8	8.6	0.2	45.6	סך הכנסות
0.2	-	-	-	-	(0.8)	-	1.0	הוצאות בגין הפסדי אשראי
48.0	1.1	0.1	0.3	0.7	7.0	0.2	38.6	סך הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
17.5	7.9	(0.1)	0.2	1.1	2.4	*-	6.0	רווח לפני מיסים
6.9	3.1	(0.1)	0.1	0.4	1.0	*-	2.4	הפרשה למסים על הרווח
10.6	4.8	*-	0.1	0.7	1.4	*-	3.6	רווח נקי
5,691.6	2,442.6	3.7	108.8	174.5	522.6	0.6	2,438.8	יתרה ממוצעת של נכסים (1)
3,249.0	-	3.7	108.8	174.5	522.6	0.6	2,438.8	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור (1)
3,324.4	-	3.8	111.4	178.5	534.7	0.6	2,495.4	יתרת אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
31.0	-	-	-	3.7	9.5	-	17.8	יתרת חובות פגומים
0.4	-	-	-	-	0.2	-	0.2	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
5,188.2	789.7	35.5	119.6	112.7	552.0	38.2	3,540.5	יתרה ממוצעת של התחייבויות (1)
4,398.5	-	35.5	119.6	112.7	552.0	38.2	3,540.5	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
4,494.8	-	36.3	122.2	115.2	564.1	39.0	3,618.0	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
3,439.0	449.7	3.9	58.5	186.5	539.8	0.9	2,199.7	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (1),(2)
3,485.6	455.8	4.0	59.3	189.0	547.1	0.9	2,229.5	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח (2)
3,654.6	-	-	76.6	32.6	143.9	234.8	3,166.7	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול (1),(3)
פיצול הכנסות ריבית נטו:								
33.1	-	*-	0.4	1.2	4.9	*-	26.6	מרווח מפעילות מתן אשראי
3.6	-	*-	*-	0.1	0.3	*-	3.2	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
4.5	4.5	-	-	-	-	-	-	אחר
41.2	4.5	*-	0.4	1.3	5.2	*-	29.8	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

* הוצג מחדש. ראה באור ד.1.2). לתיאור בדבר אופן זיהוי המגזרים בשנים קודמות ראה באור 24 לדוחות הכספיים לשנת 2015.
 (1) יתרות ממוצעות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 (2) נכסי סיכון- כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראת ניהול בנקאי תקין 201).
 (3) נכסים בניהול- לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 12: מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015*

סה"כ פעילות בישראל	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
158.2	17.6	0.1	1.7	5.6	21.3	*-	111.9	הכנסות ריבית מחיצוניים
(1.9)	(13.4)	*-	0.2	0.2	0.9	0.1	10.1	הוצאות ריבית מחיצוניים
156.3	4.2	0.1	1.9	5.8	22.2	0.1	122.0	סך הכנסות ריבית, נטו
86.7	7.8	-	0.5	1.5	13.5	1.0	62.4	סך הכנסות שאינן מריבית מחיצוניים
243.0	12.0	0.1	2.4	7.3	35.7	1.1	184.4	סך הכנסות
4.5	-	-	-	2.5	(2.3)	-	4.3	הוצאות בגין הפסדי אשראי
179.5	4.0	0.3	1.0	2.3	27.0	0.8	144.1	סך הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
59.0	8.0	(0.2)	1.4	2.5	11.0	0.3	36.0	רווח לפני מיסים
22.5	3.1	(0.1)	0.5	1.0	4.2	0.1	13.7	הפרשה למסים על הרווח
36.5	4.9	(0.1)	0.9	1.5	6.8	0.2	22.3	רווח נקי
5,912.0	2,571.8	2.5	85.0	175.8	538.5	0.6	2,537.8	יתרה ממוצעת של נכסים (1)
3,340.2	-	2.5	85.0	175.8	538.5	0.6	2,537.8	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור (1)
3,513.9	-	2.6	89.4	184.9	566.5	0.6	2,669.9	יתרת אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
17.5	-	-	-	0.2	7.3	-	10.0	יתרת חובות פגומים
3.7	-	-	-	-	0.6	-	3.1	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
4,632.4	-	49.6	90.9	114.4	546.9	55.5	3,775.1	יתרה ממוצעת של התחייבויות (1)
4,632.4	-	49.6	90.9	114.4	546.9	55.5	3,775.1	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
5,028.3	-	53.8	98.7	124.2	593.6	60.2	4,097.8	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
3,586.3	497.2	2.7	72.5	181.6	536.4	0.8	2,295.1	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (1),(2)
3,817.9	529.3	2.9	77.2	193.3	571.0	0.9	2,443.3	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח (2)
3,547.7	-	-	94.5	35.3	134.6	234.5	3,048.8	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול (1),(3)
140.6		0.1	1.7	5.6	21.3	-	111.9	פיצול הכנסות ריבית נטו:
11.5		*-	0.2	0.2	0.9	0.1	10.1	מרווח מפעילות מתן אשראי
4.2	4.2	-	-	-	-	-	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות אחר
156.3	4.2	0.1	1.9	5.8	22.2	0.1	122.0	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

* הוצג מחדש. ראה ביאור 1.ד.2). לתיאור בדבר אופן זיהוי המגזרים בשנים קודמות ראה ביאור 24 לדוחות הכספיים לשנת 2015.

(1) יתרות ממוצעות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון- כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(3) נכסים בניהול- לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 12א': מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. כללי

- הבנק נותן מידע לגבי כל מגזר פעילות אשר מתקיימים בו שלושת התנאים הבאים:
- (1) עוסק בפעילויות עסקיות אשר מהן הוא עשוי להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות.
  - (2) תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על ידי ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים למגזר והערכת ביצועיו.
  - (3) קיים לגבי מידע פיננסי נפרד.
- בסיס המידע למגזרי פעילות, כפי שנקבע בהוראה, נשען על "גישת ההנהלה", דהיינו נקודת המוצא הינה המידע המשמש לדיווח הפנימי להנהלה ולדירקטוריון, על פיו מתקבלות ההחלטות התפעוליות השוטפות והתחזיות לגבי הביצועים בעתיד.
- ההוראה קובעת, בנוסף, את דרישות הגילוי ואת אופן הצגת התוצאות הכספיות של המגזרים.
- בהתאם להוראה נקבעו מגזרי הפעילות בני הדיווח כדלקמן.
- מגזר בנקאי - המגזר מתחלק למגזר משקי בית, מגזר בנקאות פרטית ומגזר עסקי. המגזרים עוסקים במתן שירותים בנקאיים ובתיווך פיננסי.
  - מגזר ניהול פיננסי - מגזר הכולל את הפעילות בנוסטרו של הבנק ובנגזרים פיננסיים.

ב. מידע על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס					(בלתי מבוקר)
2016					
מגזר משקי בית	מגזר בנקאות פרטית	מגזר מסחרי/ עסקי	מגזר ניהול פיננסי	סה"כ מאוחד	
32.8	3.4	9.2	-	45.4	הכנסות ריבית נטו:
					מחיצוניים
9.0	6.7	3.3	0.7	19.7	הכנסות מימון שאינן מריבית:
					מחיצוניים
41.8	10.1	12.5	0.7	65.1	סך הכנסות
0.8	-	0.3	-	1.1	הוצאות בגין הפסדי אשראי
27.6	9.3	8.1	1.0	46.0	הוצאות תפעוליות ואחרות(1)
13.4	0.8	4.1	(0.3)	18.0	רווח לפני מיסים
5.8	0.3	1.8	(0.1)	7.8	הפרשה למיסים על הרווח
7.6	0.5	2.3	(0.2)	10.2	רווח נקי
9.8%	4.3%	8.0%	(1.1%)	7.8%	יתרה ממוצעת של תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע) (1)
2,373.5	214.7	917.8	2,968.0	6,474.0	יתרה ממוצעת של נכסים (2)
2,288.6	297.6	846.8	429.7	3,862.7	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (2),(3)

הערות בעמוד הבא.

באור 12א': מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2015*					(בלתי מבוקר)
מגזר מסקי בית	מגזר בנקאות פרטית	מגזר מסחרי/ עסקי	מגזר ניהול פיננסי	סה"כ מאוחד	
29.2	3.4	8.6	-	41.2	הכנסות ריבית נטו: מחיצוניים
8.6	7.3	4.2	4.4	24.5	הכנסות מימון שאינן מריבית: מחיצוניים
37.8	10.7	12.8	4.4	65.7	סך הכנסות
1.0	-	(0.8)	-	0.2	הוצאות בגין הפסדי אשראי
28.5	9.7	8.6	1.2	48.0	הוצאות תפעוליות ואחרות
8.3	1.0	5.0	3.2	17.5	רווח לפני מיסים
3.3	0.4	2.0	1.2	6.9	הפרשה למיסים על הרווח
5.0	0.6	3.0	2.0	10.6	רווח נקי
7.2%	5.3%	9.8%	17.9%	8.7%	יתרה ממוצעת של תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע) ⁽¹⁾
2,105.9	217.2	925.8	2,442.6	5,691.5	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽²⁾
1,963.8	304.5	849.8	320.9	3,439.0	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(2),(3)}

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015*					
מגזר מסקי בית	מגזר בנקאות פרטית	מגזר מסחרי/ עסקי	מגזר ניהול פיננסי	סה"כ מאוחד	
111.8	11.8	32.7	-	156.3	הכנסות ריבית נטו: מחיצוניים
34.9	27.9	16.1	7.8	86.7	הכנסות שאינן מריבית: מחיצוניים
146.7	39.7	48.8	7.8	243.0	סך הכנסות
4.3	-	0.2	-	4.5	הוצאות בגין הפסדי אשראי
107.3	36.4	31.7	4.1	179.5	הוצאות תפעוליות ואחרות
35.1	3.3	16.9	3.7	59.0	רווח לפני מיסים
13.4	1.3	6.4	1.4	22.5	הפרשה למיסים על הרווח
21.7	2.0	10.5	2.3	36.5	רווח נקי
7.2%	4.6%	8.5%	4.6%	7.1%	יתרה ממוצעת של תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע) ⁽¹⁾
2,185.6	214.1	940.5	2,571.8	5,912.0	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽²⁾
2,086.0	301.7	851.7	346.9	3,586.3	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(2),(3)}

הערות:

- (1) מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי הסיכון שיוחו לו לפי הוראות באזל III.
- (2) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת חודש.
- (3) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראת ניהול בנקאי תקין 201).

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום						בלתי מבוקר
31 במרס 2015			31 במרס 2016			
הפרשה להפסדי אשראי			הפרשה להפסדי אשראי			
אשראי לציבור			אשראי לציבור			
מסחרי	פרטי אחר	סך הכל	מסחרי	פרטי אחר	סך הכל	
47.1	33.4	13.7	38.9	30.4	8.5	1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות
0.6	0.9	(0.3)	1.1	0.6	0.5	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה
(5.0)	(3.4)	(1.6)	(2.7)	(1.6)	(1.1)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות
2.6	2.0	0.6	4.0	2.5	1.5	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(2.4)	(1.4)	(1.0)	1.3	0.9	0.4	מחיקות חשבונאיות נטו
45.3	32.9	12.4	41.3	31.9	9.4	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
2.3	1.2	1.1	2.5	1.8	0.7	יתרת הפרשה לתחילת שנה
(0.4)	0.1	(0.5)	*-	0.2	(0.2)	גידול (קיטון) בהפרשה
1.9	1.3	0.6	2.5	2.0	0.5	יתרת ההפרשה לסוף התקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
47.2	34.2	13.0	43.8	33.9	9.9	סה"כ הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
** נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות (1) ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

31 במרס 2016		בלתי מבוקר		
בנקים וממשלות סך הכל		אשראי לציבור		
		סך הכל	פרטי אחר	מסחרי
1,881.3	1,178.1	703.2	12.6	690.6
2,894.4	-	2,894.4	2,704.6	189.8
4,775.7	1,178.1	3,597.6	2,717.2	880.4
9.8	-	9.8	1.5	8.3
31.5	-	31.5	30.4	1.1
41.3	-	41.3	31.9	9.4

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות (1), ועל החובות (1) בגינם היא חושבה:

יתרת חוב רשומה של חובות (1)

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל חובות (1)

הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות (1)

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

31 במרס 2015		בלתי מבוקר		
בנקים וממשלות סך הכל		אשראי לציבור		
		סך הכל	פרטי אחר	מסחרי
1,700.7	982.3	718.4	20.3	698.1
2,606.0	-	2,606.0	2,475.7	130.3
4,306.7	982.3	3,324.4	2,496.0	828.4
18.1	-	18.1	6.9	11.2
27.2	-	27.2	26.0	1.2
45.3	-	45.3	32.9	12.4

יתרת חוב רשומה של חובות (1)

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל חובות (1)

הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות (1)

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות (1) ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

31 בדצמבר 2015					מבוקר
		אשראי לציבור			מסחרי
בנקים וממשלות	סך הכל	סך הכל	פרטי אחר	סך הכל	
1,868.1	1,177.8	690.3	11.4	678.9	2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות(1), ועל החובות(1) בגינם היא חושבה: יתרת חוב רשומה של חובות(1) שנבדקו על בסיס פרטני שנבדקו על בסיס קבוצתי סך הכל חובות(1) הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות(1) שנבדקו על בסיס פרטני שנבדקו על בסיס קבוצתי סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
2,823.6	-	2,823.6	2,659.1	164.5	
4,691.7	1,177.8	3,513.9	2,670.5	843.4	
8.0	-	8.0	0.7	7.3	
30.9	-	30.9	29.7	1.2	
38.9	-	38.9	30.4	8.5	

ב. חובות (1)

1. איכות אשראי ופיגורים

31 במרס 2016					בלתי מבוקר	
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים (2)			לא בעייתיים	
בפיגור של 30 ועד 89 ימים(5)	בפיגור של 90 ימים או יותר(4)	סך הכל	לא פגומים פגומים(3)	סך הכל		
-	-	160.6	2.8	-	157.8	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי בינוי ונדל"ן - בינוי בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן שרותים פיננסיים מסחרי - אחר סך הכל מסחרי אנשים פרטיים - אחר סך הכל ציבור - פעילות בישראל בנקים בישראל ממשלת ישראל סך הכל פעילויות בישראל
-	-	54.1	1.4	-	52.7	
-	-	55.9	0.1	-	55.8	
0.1	0.5	609.8	8.1	22.6	579.1	
0.1	0.5	880.4	12.4	22.6	845.4	
4.0	3.4	2,717.2	11.0	17.1	2,689.1	
4.1	3.9	3,597.6	23.4	39.7	3,534.5	
-	-	560.1	-	-	560.1	
-	-	618.0	-	-	618.0	
4.1	3.9	4,775.7	23.4	39.7	4,712.6	

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (1)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

בלתי מבוקר						31 במרס 2015
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים (2)			לא בעייתיים	פעילות לווים בישראל
בפיגור של 30 ועד 89 ימים (5)	בפיגור של 90 ימים או יותר (4)	סך הכל	פגומים (3)	לא פגומים	לא בעייתיים	ציבורי-מסחרי
0.2	-	141.7	7.4	0.3	134.0	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	94.8	1.3	-	93.5	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	-	56.1	0.2	-	55.9	שרותים פיננסיים
2.1	0.2	535.8	4.3	3.0	528.5	מסחרי - אחר
2.3	0.2	828.4	13.2	3.3	811.9	סך הכל מסחרי
6.2	0.2	2,496.0	17.8	15.0	2,463.2	אנשים פרטיים - אחר
8.5	0.4	3,324.4	31.0	18.3	3,275.1	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	364.3	-	-	364.3	בנקים בישראל
-	-	618.0	-	-	618.0	ממשלת ישראל
8.5	0.4	4,306.7	31.0	18.3	4,257.4	סך הכל פעילויות בישראל

מבוקר						31 בדצמבר 2015
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים (2)			לא בעייתיים	פעילות לווים בישראל
בפיגור של 30 ועד 89 ימים (5)	בפיגור של 90 ימים או יותר (4)	סך הכל	פגומים (3)	לא פגומים	לא בעייתיים	ציבורי-מסחרי
-	*-	121.5	3.1	0.1	118.3	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	115.0	1.3	-	113.7	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	*-	47.7	0.1	*-	47.6	שרותים פיננסיים
0.1	0.6	559.2	3.0	24.9	531.3	מסחרי - אחר
0.1	0.6	843.4	7.5	25.0	810.9	סך הכל מסחרי
4.2	3.1	2,670.5	10.0	16.7	2,643.8	אנשים פרטיים - אחר
4.3	3.7	3,513.9	17.5	41.7	3,454.7	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	559.8	-	-	559.8	בנקים בישראל
-	-	618.0	-	-	618.0	ממשלת ישראל
4.3	3.7	4,691.7	17.5	41.7	4,632.5	סך הכל פעילויות בישראל

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית, למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי - ראה באור 13.ב.2.ג. ה"ן.

(4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.

(5) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 4.1 מיליוני ש"ח (31.12.2015 - 4.3 מיליוני ש"ח, 31.3.2015 - 8.5) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות (1) (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות אשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל כאשר חוב מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות ריבית) בפרק זמן של עד 150 ימי פיגור או כל חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתי והוחזר לציבור ריבית, כאשר הוא מפגר במשך תקופה של 50 ימי פיגור ביחס לתנאי החוב החדשים. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק יותר הפיגור) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב.

2. מידע נוסף על חובות פגומים

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

31 במרס 2016					בלתי מבוקר
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת (2) חובות פגומים	יתרת(2) חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית(3)	יתרת הפרשה פרטנית(3)	יתרת (2) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
8.0	2.8	2.8	**-	**-	בינוי ונדל"ן - בינוי
3.6	1.4	1.4	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
4.8	0.1	0.1	-	-	שרותים פיננסיים
16.2	8.1	2.6	2.4	5.5	מסחרי - אחר
32.6	12.4	6.9	2.4	5.5	סך הכל מסחרי
17.8	11.0	9.7	1.1	1.3	אנשים פרטיים - אחר
50.4	23.4	16.6	3.5	6.8	סך הכל פעילויות בישראל *
	23.4	16.6	3.5	6.8	* מזה: נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	17.0	16.0	0.8	1.0	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

** נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

31 במרס 2015					בלתי מבוקר
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת (2) חובות פגומים	יתרת(2) חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית(3)	יתרת הפרשה פרטנית(3)	יתרת (2) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
10.1	7.4	1.7	3.9	5.7	בינוי ונדל"ן - בינוי
3.6	1.3	1.3	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
4.9	0.2	0.2	-	-	שרותים פיננסיים
21.6	4.3	2.1	1.8	2.2	מסחרי - אחר
40.2	13.2	5.3	5.7	7.9	סך הכל מסחרי
45.1	17.8	10.7	6.7	7.1	אנשים פרטיים - אחר
85.3	31.0	16.0	12.4	15.0	סך הכל פעילויות בישראל *
	31.0	16.0	12.4	15.0	* מזה: נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	13.7	11.1	0.8	2.6	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

31 בדצמבר 2015					מבוקר
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת (2) חובות פגומים	יתרת(2) חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית(3)	יתרת הפרשה פרטנית(3)	יתרת (2) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
8.1	3.1	3.0	**-	0.1	בינוי ונדל"ן - בינוי
3.6	1.3	1.3	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
4.8	0.1	0.1	-	-	שרותים פיננסיים
11.5	3.0	3.0	-	-	מסחרי - אחר
28.0	7.5	7.4	**-	0.1	סך הכל מסחרי
16.9	10.0	9.4	0.4	0.6	אנשים פרטיים - אחר
44.9	17.5	16.8	0.4	0.7	סך הכל פעילויות בישראל *
	17.5	16.8	0.4	0.7	* מזה: נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	16.9	16.3	0.3	0.6	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

הערות:

** נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2016			בלתי מבוקר
יתרה (2) ממוצעת של חובות פגומים	הכנסות ריבית שנרשמו (3)	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
3.0	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
1.4	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
0.1	-	-	שרותים פיננסיים
5.6	*-	*-	מסחרי- אחר
10.1	*-	*-	סך הכל מסחרי
10.5	0.1	0.1	אנשים פרטיים - אחר
20.6	0.1 (4)	0.1	סך הכל פעילות בישראל

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2015			בלתי מבוקר
יתרה (2) ממוצעת של חובות פגומים	הכנסות ריבית שנרשמו (3)	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
7.5	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
1.3	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
0.2	-	-	שרותים פיננסיים
5.5	*-	*-	מסחרי- אחר
14.5	*-	*-	סך הכל מסחרי
18.8	0.1	0.1	אנשים פרטיים - אחר
33.3	0.1 (4)	0.1	סך הכל פעילות בישראל

הערות:

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(3) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(4) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות ריבית בסך של 4.8 ו- 4.9 מיליוני ש"ח.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

31 במרס 2016			בלתי מבוקר
יתרת חוב רשומה			
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ , לא בפיגור	שאינו צובר הכנסות ריבית	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
2.8	-	2.8	בינוי ונדל"ן - בינוי
1.4	-	1.4	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
0.1	-	0.1	שרותים פיננסיים
2.3	0.7	1.6	מסחרי - אחר
6.6	0.7	5.9	סך הכל מסחרי
10.4	1.7	8.7	אנשים פרטיים - אחר
17.0	2.4	14.6	סך הכל פעילויות בישראל
31 במרס 2015			בלתי מבוקר
יתרת חוב רשומה			
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ , לא בפיגור	שאינו צובר הכנסות ריבית	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
3.9	-	3.9	בינוי ונדל"ן - בינוי
0.1	-	0.1	שרותים פיננסיים
1.7	0.2	1.5	מסחרי - אחר
5.7	0.2	5.5	סך הכל מסחרי
8.0	1.4	6.6	אנשים פרטיים - אחר
13.7	1.6	12.1	סך הכל פעילויות בישראל
31 בדצמבר 2015			מבוקר
יתרת חוב רשומה			
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ , לא בפיגור	שאינו צובר הכנסות ריבית	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
3.1	-	3.1	בינוי ונדל"ן - בינוי
1.3	-	1.3	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
0.1	-	0.1	שרותים פיננסיים
2.9	0.8	2.1	מסחרי - אחר
7.4	0.8	6.6	סך הכל מסחרי
9.5	1.6	7.9	אנשים פרטיים - אחר
16.9	2.4	14.5	סך הכל פעילויות בישראל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) צובר הכנסות ריבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

- ב. חובות (1) (המשך)
 2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)
 ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

ארגונים מחדש שבוצעו			בלתי מבוקר
בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2016			
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
1	-	-	מסחרי אחר
1	-	-	סך הכל מסחרי
47	2.1	1.9	אנשים פרטיים - אחר
48	2.1	1.9	סך הכל פעילות בישראל

ארגונים מחדש שבוצעו			בלתי מבוקר
בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2015			
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
4	0.3	0.3	מסחרי אחר
4	0.3	0.3	סך הכל מסחרי
31	1.1	1.1	אנשים פרטיים - אחר
35	1.4	1.4	סך הכל פעילות בישראל

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו (2)				בלתי מבוקר
בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2015		בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2016		
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
-	-	-	-	מסחרי - אחר
-	-	-	-	סך הכל מסחרי
11	0.2	11	0.7	אנשים פרטיים - אחר
11	0.2	11	0.7	סך הכל פעילות בישראל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

(3) החל מיום 1 ביולי 2015 מיישם הבנק עדכון לקובץ שאלות ותשובות בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, אשר מחייב, בין היתר, כי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי שאורגנו מחדש וארגון מחדש כשל יימחקו לכל המאוחר תוך 60 יום. הבנק יישם את ההוראה בדרך של מכאן ולהבא.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. מכשירים פיננסיים חוץ - מאזניים

31.12.2015	31.3.2015	31.3.2016	31.12.2015	31.3.2015	31.3.2016	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
הפרשה (2)			יתרה (1)			
						עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:
0.9	0.6	1.0	181.8	125.2	204.2	ערביות להבטחת אשראי
0.4	0.4	0.4	83.2	78.9	92.5	ערביות והתחייבויות אחרות
*-	*-	*-	8.6	1.7	9.8	מסגרות לפעולות למכשירים נגזרים שלא נוצלו
0.4	0.2	0.4	723.9	685.6	742.2	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
						מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות
0.7	0.6	0.7	670.8	658.7	669.0	בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
						התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר
0.1	0.1	*-	41.6	24.7	36.7	ועדיין לא ניתן
2.5	1.9	2.5	1,709.9	1,574.8	1,754.4	סך הכל

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

(1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

(2) יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה.

באור 14: נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

סך הכל	מטבע חוץ (1)				מטבע ישראלי		31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)
	פריטים שאינם כספיים (2)	אחר	אירו	דולר	צמוד	לא צמוד	
					למדד	המחירים	
נכסים							
1,335.1		13.9	76.8	189.4	43.3	1,011.7	מזומנים ופקדונות בבנקים
504.9			4.9		70.7	429.3	ניירות ערך
3,279.1			4.4	5.7	170.4	3,098.6	אשראי לציבור, נטו (3)
618.0					618.0		אשראי לממשלה
50.3	50.3						בניינים וציוד
0.4	0.3			0.1		*-	נכסים בגין מכשירים נגזרים
40.8				0.3	0.2	40.3	נכסים אחרים
5,828.6	50.6	13.9	86.1	195.5	902.6	4,579.9	סך כל הנכסים
התחייבויות							
4,494.8		13.0	81.8	190.9	591.2	3,617.9	פקדונות הציבור
353.0			*-	0.1	296.6	56.3	פקדונות מבנקים
0.9	0.3		0.5	0.1		*-	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
467.1					1.1	466.0	התחייבויות אחרות
5,315.8	0.3	13.0	82.3	191.1	888.9	4,140.2	סך כל ההתחייבויות
512.8	50.3	0.9	3.8	4.4	13.7	439.7	הפרש

באור 14: נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		31 בדצמבר 2015
		אחר	אירו	דולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים	לא צמוד	
נכסים							
1,456.9		13.1	83.4	197.0	30.2	1,133.2	מזומנים ופיקדונות בבנקים
789.8			13.3	11.3	104.3	660.9	ניירות ערך
3,475.0		*-	3.7	7.8	147.3	3,316.2	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
618.0					618.0		אשראי לממשלה
43.2	43.2						בניינים וציוד
0.5	0.3		0.1	0.1		-	נכסים בגין מכשירים נגזרים
37.6			-	0.7	1.3	35.6	נכסים אחרים
6,421.0	43.5	13.1	100.5	216.9	901.1	5,145.9	סך כל הנכסים
התחייבויות							
5,028.3		12.3	95.7	205.2	617.2	4,097.9	פיקדונות הציבור
373.5		-	0.4	1.6	298.5	73.0	פיקדונות מבנקים
0.7	0.2		0.5	*-		-	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
480.9				*-	1.1	479.8	התחייבויות אחרות
5,883.4	0.2	12.3	96.6	206.8	916.8	4,650.7	סך כל ההתחייבויות
537.6	43.3	0.8	3.9	10.1	(15.7)	495.2	הפרש

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

באור 15א': יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)					
שווי הוגן (א)				יתרה במאזן	
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
נכסים פיננסיים					
1,653.0	308.0	1,303.5	41.5	1,656.8	מזומנים ופקדונות בבנקים
795.2		39.5	755.7	795.2	ניירות ערך*
3,584.9	3,341.0	243.9		3,556.3	אשראי לציבור, נטו
604.6	604.6			618.0	אשראי לממשלה
1.4		1.3	0.1	1.4	נכסים בגין מכשירים נגזרים
8.6	8.6			8.6	נכסים פיננסיים אחרים
6,647.7	4,262.2	1,588.2	797.3	**6,636.3	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
5,314.6	928.3	4,386.3		5,304.8	פקדונות הציבור
370.3	293.0	77.3		372.5	פקדונות מבנקים
2.1		2.0	0.1	2.1	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
436.4	192.5	243.9		436.8	התחייבויות פיננסיות אחרות
6,123.4	1,413.8	4,709.5	0.1	**6,116.2	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
0.9	0.9			0.9	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

* לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה ביאור 5, "ניירות ערך".
 ** מזה: נכסים והתחייבויות בסך 791.8 מיליוני ש"ח ובסך 2.1 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאורים 15א-15ב.

(א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

באור 15א': יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 במרס 2015 (בלתי מבוקר)					
שווי הוגן (א)					
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן	
					נכסים פיננסיים
1,336.0	102.8	1,192.8	40.4	1,335.1	מזומנים ופקדונות בבנקים
505.1		12.7	492.4	504.9	ניירות ערך*
3,297.3	3,064.8	232.5		3,279.1	אשראי לציבור, נטו
612.1	612.1			618.0	אשראי לממשלה
0.4	***-	0.1	0.3	0.4	נכסים בגין מכשירים נגזרים
9.4	9.4			9.4	נכסים פיננסיים אחרים
5,760.3	3,789.1	1,438.1	533.1	**5,746.9	סך כל הנכסים הפיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
4,533.1	764.6	3,768.5		4,494.8	פקדונות הציבור
355.8	298.6	57.2		353.0	פקדונות מבנקים
0.9		0.6	0.3	0.9	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
419.6	187.1	232.5		419.8	התחייבויות פיננסיות אחרות
5,309.4	1,250.3	4,058.8	0.3	**5,268.5	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
					מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
0.9	0.9			0.9	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

* לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 5, "ניירות ערך".

** מזה: נכסים והתחייבויות בסך 500.4 מיליוני ש"ח ובסך 0.9 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאורים 15א – 15ב.

*** נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

(א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

באור 15א': יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

נכסים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2015					
שווי הוגן (x)				יתרה במאזן	
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
נכסים פיננסיים					
1,453.3	277.2	1,129.9	46.2	1,456.9	מזומנים ופיקדונות בבנקים
789.8	-	32.0	757.8	789.8	ניירות ערך*
3,502.2	3,256.9	245.3	-	3,475.0	אשראי לציבור, נטו
598.7	598.7	-	-	618.0	אשראי לממשלה
0.5	-	0.3	0.2	0.5	נכסים בגין מכשירים נגזרים
9.3	9.3	-	-	9.3	נכסים פיננסיים אחרים
6,353.8	4,142.1	1,407.5	804.2	** 6,349.5	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
5,033.9	899.0	4,134.9	-	5,028.3	פיקדונות הציבור
368.3	293.2	75.1	-	373.5	פיקדונות מבנקים
0.7	-	0.5	0.2	0.7	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
447.2	201.9	245.3	-	447.1	התחייבויות פיננסיות אחרות
5,850.1	1,394.1	4,455.8	0.2	** 5,849.6	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
1.0	1.0			1.0	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

* לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה ביאור 5, "ניירות ערך".
 ** מזה: נכסים והתחייבויות בסך 785.4 מיליוני ש"ח ובסך 0.7 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאורים 15א-15ג.

(א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

באור 15ב': פריטים הנמדדים בשווי הוגן

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

31 במרס 2016			
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב -			
סך הכל שווי הוגן	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
			פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה
			נכסים
			ניירות ערך זמינים למכירה:
753.1	28.6	724.5	איגרות חוב של ממשלת ישראל
3.8	3.8	-	איגרות חוב של ממשלות זרות
26.4	-	26.4	איגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
7.1	7.1	-	איגרות חוב של אחרים בישראל
790.4	39.5	750.9	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
1.4	1.3	0.1	נכסים בגין מכשירים נגזרים
791.8	40.8	751.0	סך כל הנכסים
			התחייבויות
2.1	2.0	0.1	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
2.1	2.0	0.1	סך כל ההתחייבויות

באור 15ב': פריטים הנמדדים בשווי הוגן

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2015			
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב -			
סך הכל שווי הוגן	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
			פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה
			נכסים
			ניירות ערך זמינים למכירה:
747.0	20.6	726.4	איגרות חוב של ממשלת ישראל
3.9	3.9	-	איגרות חוב של ממשלות זרות
26.4	-	26.4	איגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
7.6	7.5	0.1	איגרות חוב של אחרים בישראל
784.9	32.0	752.9	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
0.5	0.3	0.2	נכסים בגין מכשירים נגזרים
785.4	32.3	753.1	סך כל הנכסים
			התחייבויות
0.9	0.7	0.2	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
0.9	0.7	0.2	סך כל ההתחייבויות

ב. העברות בין רמות 1 ו-2 בהיררכיית השווי ההוגן

במהלך התקופות של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2016 ו-2015 ובמהלך שנת 2015, לא בוצעו העברות בין רמות 1 ו-2 בהיררכיית השווי ההוגן.

באור 15ג': שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר):				
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2015	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2015	רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו ושינויים סילוקים	שווי הוגן ליום 1 בינואר 2015	
				נכסים
				נכסים בגין מכשירים נגזרים:
-	-	(0.1)	0.1	*-
				חוזי מטבע חוץ
-	-	(0.1)	0.1 ⁽¹⁾	*-
				סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
-	-	(0.1)	0.1	*-
				סך כל הנכסים

(1) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".
(*) נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

באור 16: אירועים מהותיים בתקופת הדיווח

ביום 4 בינואר 2016 אישרה מליאת הכנסת את החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 216), התשע"ו-2016, אשר קבע, בין היתר, הורדת שיעור מס חברות החל משנת 2016 ואילך בשיעור של 1.5% כך שיעמוד על 25%. כתוצאה מהשינוי האמור שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים ירד מ-37.58% ל-35.89% משנת 2016 ואילך. יתרות המסים הנדחים ליום 31 במרס 2016 חושבו בהתאם לשיעור המס החדש כפי שנקבע בחוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 216), התשע"ו-2016, לפי שיעור המס הצפוי לחול במועד ההיפוך. השפעת השינוי על הדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2016 מתבטאת בקיטון ביתרות נכסי המסים הנדחים בסך של כ- 1.2 מיליוני ש"ח, כנגד הוצאות מסים נדחים בסך של כ- 1.2 מיליוני ש"ח,

באור 17: הוראות פיקוח ויזמות חקיקה

בשנה האחרונה פורסמו מספר יוזמות חקיקה, כגון היוזמות בתחום הגברת התחרותיות, עמלות, דרישות רגולטוריות יציבותיות ועוד.

התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל

ביום 12 בינואר 2016, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל. מכתב זה מציב את דרישת הפיקוח להתוויית תכנית רב-שנתית להתייעלות, כאשר לצד דרישה זו, על מנת להסיר מכשולים מהותיים ליישום תכנית ההתייעלות, הפיקוח ינקוט בין היתר, בצעדים המפורטים להלן:

- דרישה להתייעלות ארוכת טווח אשר לפיה דירקטוריון תאגיד בנקאי יתווה תכנית רב-שנתית להתייעלות (להלן - תכנית התייעלות), אשר בין היתר: תקבע פעולות ספציפיות בטווח של חמש השנים הבאות וכן, עקרונות התייעלות לטווח הארוך יותר, תכלול יעדי ביניים מגודרים היטב בתדירות לפחות שנתית, וכמו כן, תכלול אמצעי מעקב ופיקוח של הדירקטוריון אחר העמידה בתכנית וביעדי הביניים.
- על מנת לעודד יישום תכנית התייעלות, הפיקוח יאשר לתאגיד הבנקאי הקלות בנושא הלימות ההון אשר לפיה, תאגיד בנקאי יקבל דחיה במועד העמידה ביעדי הלימות ההון שהמפקחת על הבנקים קבעה לו כאשר ההקלה תהיה בגובה השפעת הקיטון הצפוי במועד אישור התכנית בהון הרגולטורי בגין העלויות המוגדרות (עלויות שהתאגיד הבנקאי יישא בהן לצורך ביצוע התכנית הרב-שנתית, למשל, עבור תכנית פרישה מרצון רב-שנתית או שינוי בקווי פעילות). הדחיה תהיה לתקופת זמן של חמש שנים ותיפרס בקו ישר.
- למרות שאומדן הפרישות לטווח הארוך יותר מתבסס על נסיון העבר בפועל, כשהוא מתאם לעקרונות התייעלות שנקבעו לטווח הארוך יותר, תאגיד בנקאי אינו נדרש להניח כי המענקים העודפים שצפויים בחמש השנים הקרובות מייצגים בהכרח את המענקים העודפים שצפויים בטווח הארוך יותר.

תחילה: ההקלות המפורטות במכתב יחולו על תכניות התייעלות שיאושרו החל מיום פרסומו ועד ליום 31 בדצמבר 2016.

חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים

ביום 28 במרס 2016, אושר חוק תגמול נושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016 (להלן: "החוק"). בין היתר, החוק קובע כללים לגבי אישור התקשרות למתן תגמול שההוצאה החזויה בגינו, כפי שחושבה במועד האישור בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים, צפויה לעלות על 2,500,000 ש"ח בשנה. לא תאושר התקשרות אלא אם היחס בין ההוצאה החזויה בגין התגמול לבין ההוצאה בגין התגמול הנמוך ביותר ששילם התאגיד הפיננסי לעובד בשנה שקדמה למועד ההתקשרות, קטן מ-35%. החוק יחול על התקשרויות שיאושרו לאחר פרסומו; לגבי התקשרויות שאושרו לפני פרסומו, יחולו הוראות החוק החל מתום שישה חודשים מיום הפרסום.

בהמשך לאישור החוק, ביום 7 באפריל 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בדבר היערכות הבנק לחוק (להלן: "המכתב").

בין היתר, בהתאם למכתב תאגידים בנקאיים נדרשים:

" לבחון את הצורך לעדכן את ההתחייבויות לזכויות עובדים בדוחות הכספיים הקרובים של הבנק, בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, על רקע השינויים שחלו בנסיבות, העלולים להשליך על אומדני הפרישה בתאגידים הבנקאיים".

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים לדוח השנתי

120	הדירקטוריון
121	הליך אישור הדוחות הכספיים
134	נספח 1- שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

הדירקטוריון

הדירקטוריון מתווה את האסטרטגיה העסקית ואסטרטגיית הסיכון של הבנק, מציב לבנק את המטרות והיעדים, מאשר את תכנית העבודה השנתית של הבנק, לרבות התקציב הכולל ואת הקצאת המשאבים להגשמת האסטרטגיה והמדיניות העסקית ומקיים מעקב תקופתי אחר ביצוע תכנית העבודה השנתית. הדירקטוריון מתווה את מדיניות החשיפה לסיכונים השונים ואת תיאבון הסיכון באמצעות אישור מסמכי המדיניות השונים. הדירקטוריון מפקח על דרגי הביצוע הבכירים של הבנק ועל עקביותם עם מדיניות הדירקטוריון ומוודא כי מדיניות ניהול הסיכונים מיושמת בצורה אפקטיבית. הדירקטוריון מתווה תרבות ארגונית של ניהול סיכונים וסטנדרטים של התנהגות מקצועית ויושרה ומוודא הטמעתם בכל דרגי הבנק. הדירקטוריון מוודא כי הבנק יפעל תוך ציות לחוק ולרגולציה וקבע קוד אתי המגדיר ציפיות ברורות לגבי יושרה ואתיקה.

הדירקטוריון דן ומאשר התקשרויות ופעולות אשר נקבע לגביהן בדין כי הן טעונות אישור הדירקטוריון לאחר שאושרו כדין על ידי ועדת הביקורת. הדירקטוריון קבע נהלי דיווח, מעקב ואישור עסקאות עם "אנשים קשורים" ובעלי עניין בהתאם לתנאי היתר בנק ישראל לבעלי השליטה, ולפיהם מאשר הדירקטוריון התקשרות הבנק עם מי מבעלי השליטה לרבות קרוביהם ותאגידים בשליטתם לקבלת שירותים הניתנים כרגיל ע"י נותנם ובמחיר שוק.

הדירקטוריון ממנה את המנהל כללי וקובע את אופן עבודתו וחובותיו כלפי הדירקטוריון, הדירקטוריון מאשר מינוי נושאי משרה בכירים ובעלי תפקידים נוספים בהתאם למדיניות מינוי הדרג הבכיר. הדירקטוריון דן בהערכת הביצועים של המנכ"ל ושל הדרג הבכיר, דן וקובע את מדיניות השכר, תנאי הפרישה ומערכת התגמול של העובדים ומנהלים בהתאם למדיניות התגמול כפי שאושרה על ידי הדירקטוריון.

הדירקטוריון מאשר את מינויים והפסקת כהונתם של גורמי ביקורת ובקרה מרכזיים ומוודא כי פונקציות ביקורת ובקרה נהנות ממעמד ראוי, מאוישות כהלכה, בעלות משאבים נאותים ומבצעות תפקידן באופן עצמאי ואפקטיבי. הדירקטוריון מאשר את תכנית העבודה של המבקר הפנימי, לאחר קבלת המלצת ועדת הביקורת, ולאחר שוודא כי תכנית העבודה של הביקורת הפנימית עונה על הנדרש מתכנית הציאות של הבנק. הדירקטוריון אישר נהלים והנחיות כדי להבטיח שהמבקר הפנימי יוכל למלא כראות את תפקידו בבנק. הדירקטוריון מקיים פיקוח ובקרה על הפעילות העסקית ומדיניות ניהול הסיכונים, באמצעות ועדות דירקטוריון ייעודיות.

עבודת הדירקטוריון וועדותיו

ועדת אשראי ועסקים, המשמשת גם כוועדה לניהול סיכונים, ועדת ביקורת ומאזן, המשמשת גם כוועדה לאישור עסקאות עם בעלי עניין ואנשים קשורים ופרויקטים וועדת תגמול המשמשת גם כוועדה לתנאי עבודה, קיימו דיונים מפורטים בהיבטים השונים של פעילות הבנק.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2016 התקיימו 3 ישיבות של מליאת הדירקטוריון, 3 ישיבות של ועדת אשראי ועסקים, ישיבה 1 של ועדת תגמול ו-3 ישיבות של ועדת ביקורת ומאזן (ראה להלן גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בבנק).

שינויים בהרכב הדירקטוריון

ביום 22 בפברואר 2016, חדל מר יוסי לוי לכהן כחבר בדירקטוריון הבנק.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בבנק

הדירקטוריון מופקד על בקרת העל בבנק. דירקטוריון הבנק מינה את ועדת הביקורת לקיים דיון בדוחות הכספיים, לעקוב אחר שינויים בכללים החשבונאיים ולדון במידת השפעתם על הבנק. הועדה דנה בנושאים שעלו מדוחות הביקורת של רואי חשבון המבקרים, בשינויים במערכי הדיווח הפנימי ומקיימת מעקב ובקרה על יישום המדיניות החשבונאית שנקבעה. במסגרת הליך אישור הדוחות הכספיים של הבנק, מועברים מסמכי רקע ו/או טיוטות של הדוחות הכספיים של הבנק, לרבות דוח הדירקטוריון לעיונם של חברי הועדה. הועדה מקיימת ישיבה לדיון בדוחות הכספיים ובעקבותיה ממליצה לדירקטוריון על אישור הדוחות הכספיים.

הועדה מורכבת מהחברים שלהלן:

גב' איריס שטרק, רו"ח - יו"ר הועדה (דירקטורית חיצונית, בעלת מיומנות חשבונאית ופיננסית), מר שמריהו בן צור, מר יוסי לוי (בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית) (עד ל- 22 בפברואר 2016), מר שמואל זיו זוסמן (דירקטור חיצוני, בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית), מר חיים קרופסקי (דירקטור חיצוני, בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית) ומר דורון שורר (דירקטור חיצוני, בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית).

לישיבות הוועדה בהם נדונים הדוחות הכספיים, מוזמנים מנכ"ל הבנק, חשב הבנק, חברי הנהלה נוספים לפי הצורך, המבקר הפנימי של הבנק וכן רואי החשבון המבקרים של הבנק המתבקשים להציג סקירת רואה החשבון, הממצאים העיקריים, אם היו כאלה, כפי שעלו מתהליך הביקורת ועומדים לרשות חברי הועדה בכל שאלה והבהרה בטרם קבלת החלטה להמליצה למליאת הדירקטוריון לאישור הדוחות הכספיים.

במסגרת הערכת הבקורות והנהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים לפי הוראת סעיף 302 לחוק Sarbanes-Oxley, נצבר ומועבר מידע להנהלת הבנק בהתייחס לדרישות הגילוי בדוחות הכספיים. דיווח בגין ליקויים משמעותיים מובא לדיון בוועדה בטרם אישור הדוחות הכספיים כנדרש. דיווח בגין חולשה מהותית, במידה וקיים, ניתן בדוחות הכספיים. במסגרת יישום הוראת ניהול בנקאי תקין 309 בדבר בקורות ונהלים לגבי הגילוי והבקרה פנימית על דיווח כספי של המפקח על הבנקים, במהלך השנה פועל הבנק למיפוי תהליכי עבודה חדשים ותיקוף תהליכי עבודה קיימים המשפיעים על תהליכי הדיווח הכספי וזאת בעקבות שינויים בהוראות רגולציה החלים על הבנק. תהליך זה כולל תיעוד של תהליכי עבודה חדשים ותיקוף של תהליכים קיימים, לרבות תיעודם ותיקוד הבקורות המבוצעות במסגרתם. כמו כן, מבוצעות במהלך השנה בדיקות אפקטיביות של מערך הבקרה הפנימית על תהליכי הדיווח הכספי של הבנק לרבות גילוי. דיווח על ממצאי התהליך מועברים באופן שוטף לוועדת ההיגוי בבנק.

לקראת ישיבת הדירקטוריון לאישור הדוחות הכספיים, מועברים מסמכי רקע וטיטות הדוחות הכספיים של הבנק, לרבות דוח הדירקטוריון, לעיונם של חברי הדירקטוריון. במהלך ישיבת הדירקטוריון, בה נידונים ומאושרים הדוחות הכספיים, סוקרים חברי הנהלת הבנק את עיקרי הדוחות הכספיים וכן סוגיות מהותיות בדיווח הכספי. בנוסף, נסקרת הפעילות השוטפת של הבנק והשפעת פעילות זו על התוצאות העסקיות של הבנק ומודגשות סוגיות עיקריות. לישיבה זו מוזמנים רואי החשבון המבקרים של הבנק המתבקשים להציג את סקירת רואה החשבון, הממצאים העיקריים, אם היו כאלה, כפי שעלו מתהליך הביקורת, ועומדים לרשות חברי הדירקטוריון בכל שאלה והבהרה. ועדת הביקורת ומאזן מגישה את המלצותיה בעניין אישור הדוחות הכספיים לדירקטוריון, אשר לו הבלעדיות לאשרם.

העיקריים, אם היו כאלה, כפי שעלו מתהליך הביקורת ועומדים לרשות חברי הועדה בכל שאלה והבהרה בטרם קבלת החלטה להמליצה למליאת הדירקטוריון לאישור הדוחות הכספיים.

במסגרת הערכת הבקורות והנהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים לפי הוראת סעיף 302 לחוק Sarbanes-Oxley, נצבר ומועבר מידע להנהלת הבנק בהתייחס לדרישות הגילוי בדוחות הכספיים. דיווח בגין ליקויים משמעותיים מובא לדיון בוועדה בטרם אישור הדוחות הכספיים כנדרש. דיווח בגין חולשה מהותית, במידה וקיים, ניתן בדוחות הכספיים.

במסגרת יישום הוראת ניהול בנקאי תקין 309 בדבר בקורות ונהלים לגבי הגילוי והבקרה פנימית על דיווח כספי של המפקח על הבנקים, במהלך השנה פועל הבנק למיפוי תהליכי עבודה חדשים ותיקוף תהליכי עבודה קיימים המשפיעים על תהליכי הדיווח הכספי וזאת בעקבות שינויים בהוראות רגולציה החלים על הבנק. תהליך זה כולל תיעוד של תהליכי עבודה חדשים ותיקוף של תהליכים קיימים, לרבות תיעודם ותייעוד הבקורות המבוצעות במסגרתם. כמו כן, מבוצעות במהלך השנה בדיקות אפקטיביות של מערך הבקרה הפנימית על תהליכי הדיווח הכספי של הבנק לרבות גילוי. דיווח על ממצאי התהליך מועברים באופן שוטף לוועדת ההיגוי בבנק.

לקראת ישיבת הדירקטוריון לאישור הדוחות הכספיים, מועברים מסמכי רקע וטיוטת הדוחות הכספיים של הבנק, לרבות דוח הדירקטוריון, לעיונם של חברי הדירקטוריון. במהלך ישיבת הדירקטוריון, בה נידונים ומאושרים הדוחות הכספיים, סוקרים חברי הנהלת הבנק את עיקרי הדוחות הכספיים וכן סוגיות מהותיות בדיווח הכספי. בנוסף, נסקרת הפעילות השוטפת של הבנק והשפעת פעילות זו על התוצאות העסקיות של הבנק ומודגשות סוגיות עיקריות. לישיבה זו מוזמנים רואי החשבון המבקרים של הבנק המתבקשים להציג את סקירת רואה החשבון, הממצאים העיקריים, אם היו כאלה, כפי שעלו מתהליך הביקורת, ועומדים לרשות חברי הדירקטוריון בכל שאלה והבהרה. ועדת הביקורת ומאזן מגישה את המלצותיה בעניין אישור הדוחות הכספיים לדירקטוריון, אשר לו הבלעדיות לאשרם.

פרטים נוספים

124	הסכמים מהותיים ונושאים אחרים
124	דירוג הבנק על ידי חברות דירוג
124	מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הבנק

הסכמים מהותיים ונושאים אחרים

מכרז החשב הכללי למתן הלוואות לעובדי הוראה ומענקים מותנים לסטודנטים להוראה. ביום 13 במרס 2014 חתם הבנק על הסכם למתן הלוואות לעובדי הוראה ומענקים מותנים לסטודנטים להוראה. תקופת ההתקשרות עד ליום 30 ביוני 2019, כאשר החשב הכללי רשאי להאריך את ההסכם לשתי תקופות נוספות של עד שנה כל אחת. במסגרת המכרז, הבנק הפקיד סך של 618 מיליון ש"ח לחשבון מיוחד של החשב הכללי, אשר יוחזר לבנק בסוף תקופת ההסכם בתוספת הצמדה. במסגרת המכרז תועמדה לעובדי ההוראה הלוואות מחשבון החשב הכללי האמור, באמצעות הבנק. ההלוואות הינן בסכום מירבי של עד 25 אלפי ש"ח ולתקופת זמן של עד 5 שנים, בהתאם לסוג ההלוואה. ההלוואות הינן ללא הצמדה ונושאות ריבית בשיעורים הנקבעים על ידי החשב הכללי. בנוסף, יעביר הבנק מענקים מותנים לסטודנטים להוראה מחשבון מיוחד של החשב הכללי בגבולות הקצאה מתקציב המדינה. המענק המותנה יהפוך למענק מלא רק בהתקיים קריטריונים שנקבעו על ידי משרד החינוך. במקרה של אי מימוש תנאי המענק, יהפוך המענק המותנה להלוואה לסטודנט, בתנאים שנקבעו על ידי החשב הכללי. בהתאם להסכם, הבנק מעביר את החזרי הקרן והריבית של ההלוואות לעובדי ההוראה ושל ההלוואות לסטודנטים לחשבונות החשב הכללי, בהתאם ללוחות הסילוקין של ההלוואות וללא קשר לגביה בפועל.

שומות מס במחלוקת

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2016 הוצאו לבנק שומות מס סופיות לשנים 2013-2008 במסגרת הסכם פשרה מול מס הכנסה.

דירוג הבנק

במהלך חודש פברואר 2016 חברת מידרוג בע"מ אישרה דירוג A1 באופק יציב לאיתנות הפיננסיות הפנימית של הבנק. בנוסף אושר דירוג Aa2 לפיקדונות לזמן ארוך ודרוג P1- לפיקדונות זמן קצר. אופק הדירוג נותר יציב.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים שחלים על הבנק

כללי

מערכת החקיקה המסדירה את תחום הבנקאות בישראל ואשר חלה על הבנק כוללת, בין היתר, את פקודת הבנקאות משנת 1941, חוק בנק ישראל, התש"ע-2010, חוק הבנקאות (רישוי) התשמ"א-1981 וחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981. מכוח חוקים אלה נתון הבנק לפיקוחו של בנק ישראל ובמיוחד לפיקוחם של נגיד בנק ישראל ושל המפקח על הבנקים, וחלים עליו הוראות, כללים, הנחיות וצווים של המפקח על הבנקים ("החקיקה הבנקאית"). החקיקה הבנקאית מהווה את הבסיס החוקי והמרכזי לפעילותו של הבנק. פרט לחקיקה הבנקאית, כפוף הבנק בפעילותו גם למערכות חקיקה מקבילות המסדירות את פעילותו בתחומים שונים, כגון פעילות בתחום שוק ההון, בתחום המשכנתאות ועוד. גם בתחומים אלה חלים על הבנק, בנוסף לדברי החקיקה, הוראות, כללים והנחיות של רשויות המדינה המוסמכות, ובהם של רשות ניירות ערך, של הממונה על שוק ההון, הביטוח והחסכון במשרד האוצר, של הבורסה לניירות ערך ושל רשות ההגבלים העסקיים. רגולציה נוספת בנושאים יחודיים מטילה על כלל המערכת הבנקאית חובות והוראות ספציפיות, לדוגמה דיני איסור הלבנת הון ומימון טרור, רגולציה העוסקת בפעילות מול תושבי חוץ כגון ה-FATCA וכיו"ב. הבנק פועל תוך ציות להוראות החוק והרגולציה החלים עליה כאמור. להלן בתמצית פירוט של שינויי חקיקה ויוזמות חקיקה רלוונטיים לתקופת הדוח אשר משפיעים או עשויים להשפיע על פעילות הבנק.

בנקאות

מכתב בנק ישראל בעניין צעדים בתחום העמלות

בהתאם לטיטוה לתיקון כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות), התשס"ח-2008, שהופצה ביום 17 לפברואר 2016, יידרשו הבנקים לצרף מיוזמתם למסלול הבסיסי, בהודעה ללקוח, לקוח המסווג כ"אזרח ותיק" או "נכה" ואשר עפ"י הקריטריונים שנקבעו בטיטוה צפוי להרוויח מהמעבר למסלול הבסיסי. הלקוח רשאי לבטל צירופו למסלול כאמור. עוד הודיע בנק ישראל במכתב שהופץ קודם לכן כי במסגרת טיפולו בעמלות חריגות בכוונתו לערוך במהלך שנת 2016 סריקה מקיפה של כל התעריפים בגין השירותים הבנקאיים הכלולים בתוספת הראשונה לכללי העמלות הנ"ל, במטרה לאתר ולטפל בעמלות אלה. הנחיות ספציפיות יינתנו לתאגידים הבנקאיים בהתאם לממצאי הסריקה. כמו כן, פרסם בנק ישראל טיוטות לפיקוח/הגבלת מחירי מספר עמלות הנגבות מיחידים ועסקים קטנים: דוחות לבקשת לקוח- דוחות סטנדרטיים ושינוי מועד פירעון של הלוואה לדיוור, ובתחום השירותים בגין פעילות בניירות ערך- עמלת קניה, מכירה ופדיון של ניירות ערך הנסחרים בבורסה בתל אביב (למעט מק"מ).

הוראת ניהול בנקאי תקין - מס' 425 - דוחות שנתיים ללקוחות התאגידים הבנקאיים

ביום 21 ביוני 2015 פורסמה על ידי בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא דוחות שנתיים ללקוחות התאגידים הבנקאיים. ההוראה קובעת חובת מסירת דיווח שנתי ללקוחות, ומגדירה את אופן מסירתו ואת פירוט המידע שייכלל בו. הדיווח יכלול מידע מקיף אודות נכסיו והתחייבויותיו של הלקוח. ההוראה נכנסה לתוקף ביום 28 בפברואר 2016 וחלה על יחידים ועסקים קטנים.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 432 - העברת פעילות וסגירת חשבון של לקוח

ביום 21 בדצמבר 2014 פורסם על ידי בנק ישראל תיקון להוראת נוהל בנקאי תקין בנושא העברת פעילות וסגירת חשבון של לקוח. עיקרי התיקון הם הרחבת האפשרות לבצע תהליכי סגירת חשבון או העברת פעילות באמצעות ערוצי תקשורת נוספים וכן מסירת מידע ללקוח במתכונת דומה לזו שנקבעה בהוראות בנק ישראל מס' 425 בנוגע לדוחות השנתיים ללקוחות. ההוראה נכנסה לתוקף באופן מלא ביום 28 בפברואר 2016 וחלה על יחידים ועסקים קטנים.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 454 - פירעון מוקדם של הלוואה שלא לדיוור

ביום 21 ביוני 2015 פורסם על ידי בנק ישראל תיקון להוראת נוהל בנקאי תקין בנושא פירעון מוקדם של הלוואה שלא לדיוור. מטרת התיקון היא להרחיב את תחולת ההסדר הקיים בהוראה, לקבוע מנגנון אחיד וגלוי לקביעת שיעור הרבית לפיה מחושב רכיב ההיוון וליצור אחידות, ככל הניתן, בין פירעון מוקדם של הלוואה לדיוור לבין פירעון מוקדם של אשראי שאינו לדיוור. לפי התיקון יחול ההסדר הקבוע בהוראה על הלוואות שניתנות לאנשים פרטיים או לעסקים זעירים כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור, לעומת הנוסח הקודם שחל רק על הלוואות שסכומן המקורי אינו עולה על 750 אלף ש"ח ושניתנו לתקופה של 6 חודשים לפחות ("הלוואות מוגנות"). כמו כן, לגבי הלוואות המוגנות נקבע מנגנון חדש לחישוב רכיב ההיוון, המבוסס על הרבית הממוצעת ומנטרל את פרמיית הסיכון של הלוואה במקרה של פירעון מוקדם. בנוסף, לגבי כל הלוואות הורחבו דרישות הגילוי ללקוח, בין היתר, באמצעות מתן דף הסבר גם בעת מתן הלוואה. התיקון נכנס לתוקף ביום 1 באפריל 2016.

צעדים להרחבת התפוצה והשימוש בכרטיסי חיוב מידי (דביט)

ביום 30 ביוני 2015 הפיץ בנק ישראל הוראות להטמעת כרטיסי חיוב (דביט) בישראל ולהגברת התחרות בתחום כרטיסי החיוב, כמפורט להלן-

1. במסגרת תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 470 נוספו להוראה שני פרקים - פרק "כרטיס חיוב מידי וכרטיס נטען" הכולל התייחסות למועדי העברת הכספים בעסקאות חיוב מידי (מחיוב מחזיק הכרטיס ועד לזיכוי בית העסק), וכן לאופן הגילוי ללקוח על עסקאות חיוב מידי, לרבות במסגרת חשבון העו"ש.

- פרק "שימוש בכרטיסי חיוב בתקן EMV" ("כרטיסים חכמים") הכולל הוראות למעבר מערך כרטיסי החיוב (הנפקה, סליקה, מכשירים אוטומטיים) לתקן EMV.
2. מכתב המפקח על הבנקים בעניין הרחבת תפוצת כרטיסי חיוב מידי (דביט) - התאגידים הבנקאיים נדרשים לנקוט בפעולות אקטיביות מול לקוחות חדשים וקיימים, לשם הצעת כרטיס חיוב מידי, וכן לנהל מעקב ודיווח תקופתי ביחס להפצת כרטיסי חיוב מידי לבנק ישראל.
3. צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות שניתן על ידי מנפיק לסולק בקשר לסליקה צולבת של עסקאות חיוב מיידיות) (הוראת שעה), התשע"ה-2015 - העמלה הצולבת לעסקאות בחיוב מידי הוכרזה כעמלה בפיקוח ומחירה יקבע על 0.3% (לעומת עמלה צולבת ממוצעת של 0.7% הנהוגה כיום לעסקאות בחיוב רגיל), החל מיום 1 באפריל 2016 לתקופה של שנה, על מנת לאפשר היערכות לקביעת העמלה על ידי הממונה על ההגבלים העסקיים. הצו פורסם ביום 26 באוגוסט 2015.
- כמו כן, ביום 28 ביוני 2015 פורסמו כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות) (תיקון מס' 2), התשע"ה-2015. התיקון, שנכנס לתוקף ביום 1 ביולי 2015, כולל בין היתר הגבלה על גביית דמי כרטיס בעד כרטיסי חיוב מידי, לרבות איסור על גביית דמי כרטיס בעד כרטיס חיוב מידי שהונפק ללקוח שברשותו כרטיס אשראי בתוקף שהונפק על ידי אותו תאגיד בנקאי, וזאת לתקופה של 36 חודשים ממועד ההנפקה של כרטיס החיוב המידי.
- הבנק נערך ליישום ההוראות.

חוזר בנק ישראל בעניין מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים

- ביום 9 ביוני 2015 פרסם המפקח על הבנקים חוזר לתיקון הוראת נוהל בנקאי תקין 313 בנושא מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. בהתאם לחוזר צומצמה הגדרת ההון להון רובד 1, ובכך הוקשחו המגבלות על מתן אשראי ללווה ולקבוצת לווים. כמו כן שונתה המגבלה על חבות של קבוצת לווים בנקאית לתאגיד בנקאי, והיא תעמוד על 15% מההון האמור במקום על 25%.
- מועד התחילה של התיקונים להוראה היה ב-1 לינואר 2016, למעט לעניין השינוי בהגדרת ההון, אשר הפחתתו תתבצע באופן מדורג, על פני 12 רבעונים, עד ל-31 בדצמבר 2018.

טיוות תזכיר חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 20), התשע"ה-2015

- הטיוטה, אשר הופצה ביום 3 בספטמבר 2015, כוללת מספר נושאים, וביניהם-
1. קביעת חזקה הניתנת לסתירה לפיה סירוב מצד תאגיד בנקאי לתת שירות ייחשב כסירוב סביר אם הוא נובע מאי-היענותו של הלקוח למסור פרטים הנדרשים על פי הוראות דין ובעיקר צו איסור הלבנת הון והוראת ניהול בנקאי תקין מס' 411. בנוסף, סירוב מצד תאגיד בנקאי למתן שירותים בהתקיים יסוד סביר להניח כי פעולה קשורה להלבנת הון או למימון טרור, יחשב אף הוא כסירוב סביר לעניין סעיף 2(א) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח).
  2. הרחבת ההסדר לביטול שעבודים שנוצרו להבטחת חוב שכבר נפרע גם ביחס להערות אזהרה ולהתחייבויות לרישום משכנתא שנרשמו להבטחת אותם חיובים תוך מתן אפשרות ללקוח למחוקם בעצמו, לרבות הסמכת המפקח על הבנקים להטיל עיצום כספי בגין הפרת חובה זו (חלף עבירת הקנס הקבועה כיום).
  3. תיקון הגדרת "לקוח" בהקשר לעמלות, באופן שיאפשר הגדרת יחיד המנהל חשבון למטרת עסק כ"עסק קטן" או "עסק גדול" עפ"י מחזור עסקי, בהתאם לתיקון שכבר הוכנס בכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), תשס"ח-2008 וכניסתו לתוקף הושעתה עד לתיקון הנ"ל בחוק הבנקאות (שירות ללקוח).
  4. הסמכת המפקח על הבנקים לפרסם נתונים בדבר ההכנסה הממוצעת בפועל של לקוחות מקבלת שירותים וכן שיעורי רביות המשולמות בפועל ללקוחות בעד פיקדונות שיקליים והנגבות בפועל מלקוחות בעד אשראי, בתאגידים הבנקאיים.

טיוות הוראת ניהול בנקאי תקין 450 בעניין הליכי גביית חובות

- ביום 27 במרס 2016 פרסם בנק ישראל טיוטה מתוקנת של הוראת נוהל בנקאי תקין בעניין הליכי גביית חובות, שמטרתה להסדיר את הפעולות שעל התאגיד הבנקאי לנקוט בתחום יחסי בנק לקוח ולהביא להגברת ההוגנות

והשקיפות בהליכי גביית חובות. בין עיקרי הטיטה- דרישה לקביעת מדיניות לטיפול בגביית חובות מלקוחות, הקמת פונקציה ייעודית לעניין זה, קביעת תקרת רבית פיגורים בגין הלוואה, לרבות מסגרת אשראי מאושרת בחשבון, והגילוי הנאות הנדרש.

טיטות הוראות בנק ישראל בנושא בנקאות בתקשורת

ביום 16 למרס 2016 הפיץ בנק ישראל טיטה מעודכנת של הוראת ניהול בנקאי תקין ייעודית חדשה בנושא "בנקאות בתקשורת", וכן טיטות נוספות, אשר מרחיבות את מגוון ההסכמים המותרים לאישור באמצעות האינטרנט ומשלוח הודעות ומכתבים בתקשורת.

מטרת ההוראות הינה הסרת חסמים קיימים להמשך התפתחות הבנקאות הדיגיטלית ומתן גמישות בהתאם לטכנולוגיה המשתנה, תוך הרחבת מגוון השירותים והמוצרים שניתן יהיה להציע ללקוחות באופן מקוון.

ההוראות החדשות כוללות הקלות ושינויים, בין היתר בנושאים הבאים - פתיחת חשבון חדש ללא הגעה לסניף, הצטרפות לשירותי בנקאות בתקשורת באופן מקוון, הסכמים מקוונים, העברות ותשלומים באופן מקוון, עדכון פרטי הלקוח ללא הגעה לסניף, שירותי ריכוז מידע (אגרגציה), התכתבות עם הבנק באמצעות הדואר האלקטרוני וקבלת הודעות מהבנק שלא בדואר רגיל.

לצד ההקלות, ההוראה מטילה על הבנקים אחריות מוגברת לניהול הסיכונים הכרוכים בהרחבת הפעילות הבנקאית מרחוק ולהגנה על המידע של הלקוחות, לרבות הוספת בקורות, ניטור פעולות חריגות, משלוח התראות ללקוחות והדרכת לקוחות.

בנוסף, במסגרת תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 420 נוספה חובה על הבנקים להודיע באמצעות מסרון ללקוח שסורבו חמישה שיקים בחשבונם או שהוטלה הגבלה על חשבונם.

מיזם לאיתור פיקדונות ללא תנועה וחשבונות של נפטרים

ביום 10 באפריל פורסמה על ידי בנק ישראל טיטת נהל בנקאי תקין בנושא המיזם לאיתור פיקדונות ללא תנועה וחשבונות של נפטרים. מיזם זה, אשר יופעל באמצעות פלטפורמה אינטרנטית של הפיקוח על הבנקים, נועד לסייע ללקוחות הבנקים ולירשיהם לסייע באיתור פיקדונות ללא תנועה וחשבונות של נפטרים. טיטת ההוראה מסדירה היבטים שונים הנוגעים להפעלת המיזם, לרבות גורמי הטיפול בלקוחות, תהליכי הזיהוי שיידרשו לשם מסירת מידע או קבלת כספים וכיו"ב.

חוק סליקה אלקטרונית של שיקים, התשע"ו - 2016

החוק פורסם ביום 10 בינואר 2016.

החוק מבטל את הצורך בשינוע פיזי של שיקים, אחסון ואחזור שלהם, ובכך מייעל את תהליך הסליקה, ומאפשר לעשות שימוש באמצעים טכנולוגיים מתקדמים לצורך הפקדת שיקים, מסדיר את אופן החזרתו של שיק שלא כובד ואת קבילותו של השיק הממוחשב בהליך המשפטי. היקף האחריות של הבנק כלפי לקוחו לא ישתנה בשל שינוי שיטת הסליקה. תחילתו של החוק תוך 6 חודשים ממועד פרסומו. עד 18 חודשים ממועד תחילת החוק ניתן יהיה במקביל לסלוק הן פיזית והן אלקטרונית, ולאחר מכן ניתן יהיה לסלוק שיקים רק בדרך אלקטרונית.

הצעת חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ו - 2016

ההצעה התקבלה בקריאה ראשונה ביום 9 למרץ 2016, וכוללת רפורמה מקיפה בדיני חדלות הפירעון, תוך קביעת מסגרת חקיקתית אחת הכוללת את שני סוגי החייבים- תאגידים ויחידים, והתייחסות להיבטים הייחודיים הנוגעים לכל אחד מהם. ההצעה כוללת, בין היתר, את החידושים הבאים:

הגדרת חדלות פירעון תהיה לפי המבחן התזרימי, וחדל הפירעון הוא מי שאינו יכול לשלם את חובותיו במועד, וזאת במקום המבחן המאזני הנוהג כיום;

נושה עתידי לא יהיה רשאי להגיש בקשה לפתוח בהליכים, אלא בנסיבות בהן החייב פועל במטרה להונות את נושיו ;
בית המשפט המוסמך לעניין הליכי חדלות פירעון של יחיד יהיה בית משפט השלום ואילו הליכי חדלות פירעון של תאגיד ימשיכו להתנהל בפני בית המשפט המחוזי ;

לגבי תאגידים, בית המשפט הוא שיחליט בדבר הדרך המתאימה לטיפול בחדלות הפירעון של התאגיד - הליכי שיקום או הליכי פירוק ;

לגבי יחידים, ההליכים יתנהלו בפני בית משפט השלום או גורמים מנהליים, בהתאם להיקף חובות החייב. בתקופת בדיקה, ייבחן מצבו הכלכלי של החייב והתנהלותו, ותחול הקפאת הליכים, בתום תקופת הבדיקה תיקבע לחייב תכנית שיקום, שעם השלמתה יופטר היחיד מחובותיו. אם ליחיד אין יכולת לשלם לנושיו הוא יופטר באופן מיידי ;

הרוב המכריע של החובות בדין קדימה יבוטל ;

בעל שעבוד צף יוכל להיפרע רק לסכום השווה ל- 75% משווי הנכסים הכפופים לשעבוד הצף, למעט אם השעבוד הצף נרשם טרם לפרסום החוק, כפוף לתנאים המפורטים בהצעה ;

נושה מובטח לא יהיה זכאי לקבל את ריבית הפיגורים על החוב המובטח ממימוש הנכסים המשועבדים, אלא רק לאחר שהחובות של הנושים הרגילים נפרעו במלואם ;

דירקטורים בתאגיד הנמצא בחדלות פירעון נדרשים לנקוט באמצעים סבירים לצמצום היקפה של חדלות הפירעון ;

שר המשפטים ימנה ממונה על הליכי חדלות פרעון ושיקום כלכלי, אשר יהיה בעל סמכויות אכיפה ביחס לעבירות הקשורות להליכי חדלות פירעון.

הצעת חוק המשכון, התשע"ה- 2015

ביום 17 ביולי 2015 אישרה מליאת הכנסת בקריאה ראשונה את הצעת חוק המשכון. ההצעה באה לעגן רפורמה מקיפה בדיני השעבודים ולהחליף את הוראות חוק המשכון הקיים ופקודת החברות לעניין זה.

בין השינויים המרכזיים בהצעה- זכותו של יחיד למשכן נכס שטרם הגיע לרשותו ואף נכס שטרם בא לעולם ; ביטול מוסד "השעבוד השוטף" - החברה החייבת תוכל ליצור משכון קבוע על הנכסים העתידיים של החברה, ומעמדו של משכון זה לא יהיה נחות אוטומטית ביחס לשעבודים ספציפיים ; ביטול האפשרות של נושה להגביל את כוחו של החייב לבצע עסקאות בנכס הממושכן, ועוד.

חוק נתוני אשראי, התשע"ו- 2016

ביום 12 לאפריל 2016 פורסם חוק נתוני אשראי, התשע"ו- 2016, אשר יחליף את חוק שירות נתוני אשראי, התשס"ב- 2002, החוק מסדיר את הקמתה של מערכת לשיתוף בנתוני אשראי, שבמרכזה מאגר ציבורי של נתוני אשראי שיוקם, ינוהל, ויופעל על ידי בנק ישראל. במסגרת החוק מספר שינויים מרכזיים, ביניהם:

הורחב היקף המידע שיימסר ויתקבל אודות לקוחות הבנק. היקף זה ייקבע, בהמשך, על ידי שר המשפטים, בהסכמת הנגיד ושר האוצר; במאגר ישמרו נתוני אשראי על לקוח, אלא אם כן ביקש שלא יאסף עליו מידע; בעל רישיון שירות נתוני אשראי יהיה רשאי למסור דוח אשראי לנותן אשראי בתנאי שקיבל את הסכמת הלקוח למסירת דוח אשראי אודותיו ; הטלת אחריות אישית על נושאי משרה בתאגיד בגין הפרה של הוראות החוק, והסמכת הממונה על שיתוף בנתוני אשראי, שמונה על ידי הנגיד, להטיל עיצום כספי בגין הפרות המנויות בסעיף 85 לחוק.

הצעת חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (תיקון מס' 3), התשע"ה- 2015 ("הצעת חוק אשראי הוגן")

הצעת החוק אושרה בקריאה ראשונה ב- 27 ביולי 2015. ההצעה באה בהמשך להמלצות הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית, ומטרתה להשוות בין הנורמות החלות על מלווים שאינם מוסדיים לאלה החלות על מלווים מוסדיים, לרבות המערכת הבנקאית. על פי התיקון המוצע, כלל הוראות חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות, לרבות הוראות הקשורות בתהליך מתן האשראי וגבייתו, יחולו גם על מלווים מוסדיים, ובלבד שלא יהיה בכך כדי לגרוע מחובותיו של מלווה מוסדי לפי חוק אחר. בהתאם להצעה, תיווסף הגדרה לשיעור עלות האשראי המרבי, ותיקבע נוסחה אחידה לחישוב תקרת הרבית לכל הגופים אשר נותנים אשראי ליחידים או לתאגידים מסוג שייקבע על ידי שר המשפטים.

הוועדה להגברת התחרות בשירותים בנקאיים ופיננסיים נפוצים

בחודש יוני 2015 מונתה "הוועדה להגברת התחרות בשירותים בנקאיים ופיננסיים נפוצים" בראשות עו"ד דרור שטרומ, אשר נתבקשה להמליץ על הצעדים הנדרשים להגברת התחרות בתחומים הנ"ל. ביום 14 בדצמבר 2015, הציגה הוועדה את דוח הביניים שגיבשה, הכולל המלצות לגבי השינויים הנדרשים בענף. הוועדה המליצה, בין היתר, להגביר את התחרות בשירותי הבנקאות הקמעונאית על ידי הכנסת שחקנים חדשים, לרבות באמצעות הפרדת הבעלות והשליטה של הבנקים הגדולים מחברות כרטיסי האשראי תוך 3 שנים, מתוך כוונה שחברות אלה יוכלו להציע למשקי הבית והעסקים הקטנים אשראי מתחרה לבנקים. לעניין זה, קבעה הוועדה כי "בנקים גדולים" הנם בנקים להם פעילות קמעונאית באשראי למשקי בית של 20% ויותר מסך האשראי הניתן למשקי הבית על ידי המערכת הבנקאית. עוד הומלץ, כי בתוך 4 שנים ייבדק האם יש צורך בהפרדת חברת כ.א.ל מבעלות בנק דיסקונט והבנק, וזאת בשים לב להתפתחות התחרות בתחום. בנוסף, המליצה הוועדה על צעדים נוספים, כגון הגברת התחרות בתחום הסליקה, על הרחבת היצע האשראי המועמד על ידי גופים מוסדיים באמצעות מתן תמריצים לגופים אלה, על הכנסת חברות מימון חוץ בנקאיות לתחרות תחת פיקוח, על העצמת התחרות בין הבנקים הקיימים, ועל מתן הקלות למתחרים חדשים. נכון למועד פרסום דוח זה, טרם פורסמו ההמלצות הסופיות של הוועדה.

מכתב בנק ישראל בעניין התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל

ביום 12 בינואר 2016 הופץ מכתב בנק ישראל בעניין התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל. בהתאם למכתב, סביבת הפעילות הכלכלית, הרגולטורית והטכנולוגית המשתנה של המערכת הבנקאית בישראל, עשויה להשפיע באופן מהותי על היקף הכנסות המערכת הבנקאית. עוד נאמר, כי ניתוח נתוני המערכת הבנקאית בישראל ושימוש במדדי ביצוע שונים מצביעים על רמת יעילות נמוכה בהשוואה למערכות בנקאיות במדינות מתקדמות אחרות. בהתאם לכך, נדרשים התאגידים הבנקאיים להתוות תכנית רב שנתית להתייעלות. התכנית תקבע פעולות ספציפיות בטווח של חמש השנים הקרובות וכן עקרונות התייעלות לטווח הארוך יותר. על מנת לעודד יישום תכנית התייעלות, הפיקוח יאשר לתאגיד בנקאי, בכפוף לעמידה בתנאים מסוימים, דחיה במועד העמידה ביעדי הלימות ההון שנקבעו לו, בגובה השפעת הקיטון הצפוי במועד אישור התוכנית בהון הרגולטורי בגין העלויות המוגדרות הכרוכות בתכנית התייעלות. כמו כן כולל המכתב הוראות לעניין הטיפול החשבונאי בהתייעלות ארוכת טווח הכוללת תכנית פרישה מרצון. ההקלות המפורטות במכתב יחולו על תכניות התייעלות שיאושרו החל מיום פרסומו ועד ליום 31 בדצמבר 2016.

שוק ההון

א. קרנות נאמנות

חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מס' 23), התשע"ד-2014

ביום 30 ביולי 2014 פורסם חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מס' 23), התשע"ד-2014. התיקון מסדיר, בין היתר, את האפשרות להציע לציבור בישראל יחידות של קרן חוץ, אשר קיבלו אישור הגוף המפקח במדינת המוצא שלהן ובכלל זה מאפשר לשר האוצר לקבוע הוראות לעניין תשלום עמלת הפצה על ידי מנהל קרן החוץ. החוק נכנס לתוקף 3 חודשים ממועד פרסומו, אולם הפרק המסדיר הצעת קרנות חוץ ייכנס לתוקף במועד כניסתן לתוקף של תקנות, אשר נועדו להבטיח את עניינו של ציבור המשקיעים בישראל. תקנות כאמור אושרו בועדת הכספים ביום 9 לפברואר, אולם טרם פורסמו ברשומות.

ב. קופות גמל

אגף שוק ההון במשרד האוצר פרסם ביום 29 ביולי 2015 טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה, מכירה והחזקה של ניירות ערך) (תיקון), התשע"ה - 2015. בהתאם לטיטה מוצע, בין היתר, כי בחריגים מסוימים, משקיע מוסדי הנמנה על קבוצת משקיעים (בהתאם להגדרות הרלוונטיות בטיטת התיקון), שלאחד מהם יש

הסכם התקשרות עם תאגיד בנקאי למתן שירותי ניהול או תפעול אינו רשאי לרכוש או למכור ניירות ערך או מטבע חוץ ואינו רשאי להחזיק ולסלוק ניירות ערך באמצעות אותו התאגיד הבנקאי או ממנו. מגבלות בנושא נקבעו גם לגבי צד קשור למשקיע מוסדי. כן מוצעת בטיטה הרחבה של הכללים ומספר המשתתפים בהליך התחרותי הנדרש, לרבות דרישה להליך תחרותי, לפחות אחת לשלוש שנים, בקשר להחזקה של ניירות ערך. במקביל פורסמה גם טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (קופות גמל בניהול אישי) (תיקון), התשע"ה - 2015 שמציעה תיקון מקביל לתיקון האמור לעיל, בהבדלים מסוימים. הבנק בוחן את ההשלכות האפשריות של הטיטות על פעילותו.

ממשל תאגידי

חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג),

התשע"ז - 2016

ביום 12 באפריל 2016 פרסם חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ז - 2016. החוק כולל שלושה הסדרים עיקריים. האחד, קביעת מנגנון תאגידי לאישור התקשרות למתן תגמול לנושא משרה בכירה או עובד בתאגיד פיננסי שההוצאה החזויה בגינו עולה על 2.5 מיליון ש"ח (צמוד) בשנה. סכום התגמול מחושב במצטבר בכל החברות באותו אשכול פיננסי. המנגנון כולל אישור ועדת תגמול ובהעדרה ועדת ביקורת, אם קיימת כזו, אישור הדירקטוריון, ברוב של הדירקטורים החיצוניים/הבלתי תלויים (ככל שיש כאלו), ואישור אסיפה כללית. בתאגיד שהוא חברה ציבורית, לאישור האסיפה הכללית נחוץ רוב מיוחס מקרב בעלי מניות המיעוט. ההסדר השני, קביעה כי בכל מקרה לא יאושר תגמול שההוצאה החזויה בגינו עולה על הסכום האמור אם הוא עולה על פי 35 מהתגמול הנמוך ביותר ששולם לעובד באותו תאגיד (לרבות עובדי קבלן המוגדרים בחוק) (להלן: "הגבלת היחס"). ההסדר השלישי, קביעה כי בהכנסה החייבת במס של תאגיד פיננסי לא יותרו ניכויים בשל שכר של נושאי משרה בכירה ועובדים בסכום כפל ההפרש בין עלות השכר לבין סכום של 2.5 מיליון ש"ח בשנה, ומתקרה זו יופחת סכום ההוצאה השנתי של הענקת מניות או זכות לקבלת מניות.

הגדרת התאגידים הפיננסיים עליהם חל החוק כוללת, תאגידים בנקאיים, מבטחים, חברות לניהול קופ"ג, חברות לניהול קרנות נאמנות, חברות לניהול תיקים, חברות שיעודן הנפקת מוצרי מדדים ותאגידים השולטים במי מהגופים האמורים ושמתקיימים בהם קריטריונים נוספים שנקבעו בחוק.

החוק יחול על התקשרויות שיאושרו מיום פרסום החוק ואילך. התקשרויות שאושרו קודם לפרסומו טעונות אישור עד לתום חצי שנה מפרסום החוק. יצוין כי, על פי החוק, ההוראה המגבילה את השיעור המותר לניכוי בהכנסה החייבת של תאגידים פיננסיים תיכנס לתוקף, לגבי התקשרויות שיאושרו לאחר פרסום החוק, ביום 1 בינואר 2017, ולגבי התקשרויות שאושרו קודם לפרסום החוק היא תיכנס לתוקף חצי שנה מפרסום החוק. איגוד הבנקים הגיש עתירה לבג"צ בענין הגבלת היחס ובענין אי הוודאות בקשר להשפעת הוראת המעבר על זכויות עבר של עובדים. עתירה בענין חוק זה הוגשה גם על ידי איגוד חברות הביטוח.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301A - מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי

ביום 13 באוגוסט 2015 פרסם בנק ישראל תיקון להוראה האמורה. התיקון מתמקד בשלושה נושאים עיקריים. האחד, הוראה כי כל חברי הדירקטוריון בתאגיד בנקאי, לרבות יו"ר דירקטוריון, יהיו רשאים לקבל תגמול קבוע בלבד. בנוסף, לגבי יו"ר הדירקטוריון, נקבעו קריטריונים לאופן בחינת גובה התגמול הקבוע ונקבע כי ניתן לשלם לו גם תגמים סוציאליים והוצאות נלוות כמקובל לנושאי משרה בתאגיד הבנקאי. לגבי תגמול שאר חברי הדירקטוריון, נקבע, כנהוג כיום בבנק, כי התגמול הקבוע ייקבע על פי המנגנון לדירקטורים חיצוניים; השני, דרישה כי תגמול משתנה שיוענק לעובדים מרכזיים בתאגיד הבנקאי יהיה בר השבה בנסיבות חריגות במיוחד, שייקבעו על ידי הבנק, בהתחשב בנסיבות שנקבעו בהוראה. כן נקבע כי התאגיד הבנקאי ינקוט בכל האמצעים הסבירים להשיב סכום הולם אם התקיימו התנאים להשבה. תקופת ההשבה נקבעה לחמש שנים עם אפשרות הארכה, לגבי נושאי משרה, בעוד שנתיים נוספות בהתקיים הנסיבות שנקבעו בהוראה. יצוין כי החובה לא תחול כאשר סך התגמול המשתנה לעובד מרכזי אינו עולה על שישית מהתגמול הקבוע שקיבל בשנה קלנדרית; השלישי (שייכנס לתוקף 6 חודשים מפרסום התיקון), הוראה כי

כל תאגיד בקבוצה בנקאית יישא בעלויות נושאי המשרה והעובדים שלו, וכן איסור על עובדים מרכזיים (שאינם דירקטורים, אך כולל יו"ר ודירקטורים חיצוניים) בתאגיד בנקאי לקבל תגמול מבעל היתר שליטה או מחזיק מהותי בתאגיד הבנקאי, לרבות קרוביו ותאגידים בשליטת מי מהם, ושאינם משתייכים לקבוצה הבנקאית. הובהר כי הדרישות על פי התיקון לא יחולו על זכויות שנצברו קודם לתיקון. בנוסף, נקבעה הוראת מעבר על פיה נקבע, בין היתר, כי לגבי הסכמי תגמול שנחתמו לפני פרסום התיקון, התיקון יחול לא יאוחר מיום 31 בדצמבר 2017. על הסכמי תגמול שיחתמו לאחר פרסום התיקון, כולל שינוי של הסכם תגמול קיים, התיקון יחול מיידית.

FATCA - FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT

התקנות שהותקנו לישומו של חוק ה-FATCA FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT, נכנסו לתוקף ב-1 ביולי 2014. מטרתו של החוק היא להעמיק את גביית המס מישויות אמריקאיות שבבעלותן נכסים מחוץ לגבולות ארה"ב, ובמסגרתו נדרשים מוסדות פיננסיים זרים (FOREIGN FINANCIAL INSTITUTIONS), לרבות בנקים ברחבי העולם, להעביר מידע אודות חשבונות המוחזקים אצלם על ידי אותן ישויות. לצורך כך, על המוסדות הפיננסיים הזרים להתקשר בהסכם עם רשות המס האמריקאית (IRS). מוסד פיננסי שלא יחתום על הסכם כאמור ו/או שלא יפעל בהתאם להוראות הנ"ל, יהיה כפוף, בין היתר, לחובת ניכוי מס במקור בשיעור של 30% מהתשלומים המגיעים לבנק ו/או ללקוחותיו ממקורות אמריקאיים.

ביום 30 ביוני 2014 נחתם הסכם בילטרלי (להלן - "ההסכם") בין ארה"ב לישראל בנוגע ליישום ה-FATCA (הסכמים בנושא זה הושגו גם בין ארה"ב למדינות אחרות). הסכם זה הופך את רשות המס הישראלית לגורם ביניים בין המוסדות הפיננסיים הישראליים ל-IRS האמריקאי.

ביום 6 באפריל 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בעניין היערכות ליישום הוראות ה-FATCA. בחוזר הבהיר המפקח כי סירוב לפתוח חשבון חדש ללקוח אשר אינו משתף פעולה עם התאגיד הבנקאי באופן הנדרש ליישום הוראות ה-FATCA וסירוב ליתן שירותים בנקאיים בחשבון קיים, אשר חושפים את התאגיד הבנקאי לסיכון שיחשב כמשתף פעולה עם הלקוח לשם עקיפת הוראות ה-FATCA, יחשבו כ"סירוב סביר" לעניין חוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א - 1981.

בהתאם לנדרש ממוסדות פיננסיים שאינם אמריקאיים, נרשמו הבנק וחברות רלוונטיות מקבוצת הבנק אצל רשויות המס האמריקאיות. הבנק עוקב אחר ההתפתחויות בחקיקה ונערך בהתאם.

חילופי מידע אוטומטיים על חשבונות פיננסיים עם מדינות ה-OECD לצרכי מס

ביום 28 באוקטובר 2014 הודיע משרד האוצר לארגון לשיתוף פעולה כלכלי של המדינות המפותחות כי ישראל תאמץ את הנוהל של חילופי מידע אוטומטיים על חשבונות פיננסיים לצרכי מס (COMMON REPORTING STANDARD - CRS) וזאת במסגרת המאבק לצמצום ההון השחור. בהתאם לנוהל זה על המוסדות הפיננסיים, ובכללם הבנקים, לערוך הליך לזיהוי בעלי החשבונות המוחזקים בהם ויעבירו לרשות המיסים מידע הנוגע לבעלי חשבונות שהם תושבי מדינות זרות. המידע יכלול את היתרות ואת ההכנסות הפיננסיות.

לשם יישום הוראות הנוהל ידרשו חתימת הסכם בין הרשויות במדינות השונות ותיקוני חקיקה.

ביום 24 בנובמבר 2015 הצטרפה ישראל לאמנה המולטילטרלית בדבר סיוע מנהלי הדדי בעניני מס. אשר פותחה על ידי ארגון ה-OECD ומועצת האיחוד האירופי ככלי לשיתוף פעולה בעניני מס ולהתמודדות בהימנעות ובהתחמקות מס. עד כה חתמו על האמנה 90 מדינות, בהן כל המדינות החברות בארגון OECD. בהתאם להוראות האמנה, רשויות המס של המדינות יסייעו זו לזו, בין היתר, בהחלפת מידע שנחוץ למדינה המבקשת לצרכי דיני המס שלה, לפי בקשה לגבי נישום או עסקה מסויימים ובאופן אוטומטי תקופתי לפי קטגוריות שיקבעו מראש.

ביום 26 בנובמבר 2015 פורסם חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 207), התשע"ו-2015, המאפשר למדינה העברת מידע, בתנאים מסויימים, הן למדינה עמה יש לישראל הסכם להקלת כפל מס, והן למדינה עמה יש לישראל הסכם לחילופי מידע.

שר האוצר יפרסם הודעה ברשומות בדבר הסכמים לחילופי מידע שנחתמו.

התיקון נכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2016.

ביום 22 בפברואר 2016 אושרה בכנסת בקריאה ראשונה הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 221), התשע"ו-2016. בהתאם להצעה, על מנת שניתן יהיה ליישם את הסכם FATCA שנחתם והסכמים לחילופי מידע אוטומטיים שייחתמו בין הרשויות המוסמכות במתכונת שטבע ארגון ה-OECD, תינתן לשר האוצר הסמכות לקבוע בתקנות הוראות לעניין פעולות שעל מוסד פיננסי חייב בדיווח לבצע לצורך זיהוי וזיהוי פרטים של בעלי החשבונות המנוהלים אצלו, פרטים שעל המוסד הפיננסי לדרוש מבעל חשבון, והוראות ביחס למידע שיש להעביר על חשבונות המוחזקים במוסד הפיננסי ואופן העברתו של המידע. בהתאם להצעה, תובטח האכיפה היעילה באמצעות הליך מהיר להטלת עיצומים כספיים על מוסד פיננסי שלא דרש מבעל חשבון למסור לו מידע, או לא ערך לגבי בעל חשבון את הבדיקות הדרושות. כמו כן כוללת ההצעה תיקון להגדרת בעל שליטה בחוק איסור הלבנת הון, במטרה להתאים הגדרה זו להמלצות הארגון הבינלאומי למאבק בהלבנת הון ובמימון טרור (FATF).

ניהול סיכונים הנובעים מפעילות חוצת גבולות של לקוחות (cross border)

ביום 16 במרס 2015 פרסם בנק ישראל חוזר בעניין ניהול סיכונים הנובעים מפעילות חוצת גבולות של לקוחות (cross border). בהתאם לחוזר, לאור התגברות הסיכונים הכרוכים בפעילות מול תושבי חוץ, על תאגיד בנקאי לבחון ולעדכן את מדיניותו, את נהליו ואת הבקורות ביחס לפעילות מול תושבי חוץ. עוד נקבע בחוזר, כי סירוב לפתוח חשבון חדש ללקוח שאינו משתף פעולה עם התאגיד הבנקאי באופן שנדרש ליישום מדיניותו ונהליו של התאגיד בעניין סיכון cross border וסירוב להעניק שירותים בנקאיים בחשבון קיים, אשר חושפים את התאגיד הבנקאי לסיכון שיחשב כמשתף פעולה עם הלקוח לשם עקיפת חקיקה זרה החלה על הלקוח, יחשבו כ"סירוב סביר" לעניין חוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א - 1981.

בחודשים ספטמבר-נובמבר 2014 פנה הפיקוח על הבנקים לבנק ולחלק מהבנקים האחרים בקבוצה (להלן בפסקה זו - "הבנק") (ולמיטב ידיעת הבנק, גם לבנקים אחרים) בנושא היערכותו לסיכונים רגולציה בפעילות לקוחות תושבי חוץ בבנק. לדעת הפיקוח על הבנקים, התחזקות הרגולציה והאכיפה של רשויות המס בחו"ל והניסיון לאתר כספי חייבי מס, שהועברו על ידי אזרחיהם באמצעות תאגידים בנקאיים זרים, עלולים להשליך על דפוסי התנהגות של לקוחות ומכאן גם לחשוף את הבנק לסיכונים ציית וסיכונים מוניטין.

הבנק ער לסיכונים בפעילות תושבי חוץ ולהתחזקות הרגולציה והאכיפה של רשויות המס בחו"ל, ובכלל זה לסיכונים בגין העלמות מס אפשריות של לקוחות שהם נישומי מס בארה"ב ("לקוחות אמריקאים"). לבנק מדיניות במסגרת איסור הלבנת הון ודרכי התמודדות עם הסיכונים בפעילות מול תושבי חוץ במסגרת נהליו השונים, לצד היערכותו ליישום הוראות ה-FATCA כמתואר בפרק זה. הבנק נקט בעבר ונוקט גם כיום בפעולות בדיקה וניטור של חשיפות וכן בפעולות מול לקוחות על מנת להקטין ככל הניתן חשש לחשבונות לא מדווחים. בתוך כך, ביחס ללקוחות אמריקאים, ועוד בטרם נחקקה רגולציית ה-FATCA, הבנק נקט צעדי מנע שכללו הנחיות ופיקוח צמוד של היחידה הרלוונטית בבנק, בחינה של תקבולים משוויץ וממדיניות המוגדרות כמרכזיים פיננסיים בינלאומיים (המוכרים כמקלטי מס), לחשבונות בבעלות או בשליטת לקוחות אמריקאים, וכן הטלת מגבלות בפתיחת חשבונות חדשים ללקוחות אמריקאים. בהתאם לפניית הפיקוח על הבנקים, הבנק נקט גם בצעדים נוספים ובכלל זה אימוץ מסמך מדיניות ייעודי העוסק בניהול הסיכון הרגולטורי הנובע מפעילות של לקוחות תושבי חוץ וביצוע ביקורת פנימית בבנקים בקבוצה, בסיוע של משרד רואי חשבון חיצוני, הן בדבר נאותות תהליך ניהול הסיכונים המשפטיים והרגולטוריים הגלומים בפעילות תושבי חוץ והן בנושא לקוחות אמריקאים.

לפרטים נוספים בענין חשיפות אפשריות בגין לקוחות אמריקאיים- ראה דוח הדירקטוריון לשנת 2015, פרק "חקיקה ופיקוח הנוגעים מערכת הבנקאית".

איסור הלבנת הון וציות לחוקי המס בישראל

חוק איסור הלבנת הון (תיקון מס' 14), התשע"ו-2016

התיקון, אשר פורסם ביום 7 באפריל 2016, מוסיף לעבירות המקור המנויות בתוספת הראשונה לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, עבירות מס מסוימות, אשר נעברו בסכומים ובתנאים מסוימים. עוד נקבע, כי במקרה בו נעברה עבירת הלבנת ההון שמקורה בעבירת המס על ידי מי שאינו האדם החייב במס, תיחשב עבירת העלמת המס כעבירת מקור, ללא נסיבות או תנאים נוספים. כמו כן, הורחבו סמכויות החקירה של רשות המסים ויכולתה לקבל מידע מהרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, על מנת לסייע בידה לגלות ולחקור עבירות הלבנת הון שמקורן בעבירות המס. תחילתו של התיקון תוך 6 חודשים ממועד פרסומו ברשומות.

הצעת חוק להעמקת גביית המסים ולהגברת האכיפה(אמצעים לאכיפת תשלום מסים ולהרתעה מפני הלבנת

הון)(תיקוני חקיקה) התשע"ה-2015

בהתאם להצעה, שפורסמה ביום 31 באוגוסט 2015, יחויבו גופים פיננסיים, ותאגידים בנקאיים בכללם, להעביר דיווחים שוטפים לרשות המיסים ביחס לפעילות המתבצעת בחשבונות העסקיים של לקוחותיהם (חשבונות תאגידים וכל חשבון המוגדר אצלם כחשבון עסקי). בנוסף, תוסמך רשות המיסים לדרוש מגופים פיננסיים המצאת מידע לגבי קבוצה של לקוחות בעלי מאפיינים משותפים, בשל החשד שלקוחות אלה עברו על חוקי המס באופן הגורם לאובדן מס בהיקף שאינו מבוטל. עוד מוצע לתקן את חוק איסור הלבנת הון כך שיתווספו עבירות מס חמורות כעבירות מקור, לרבות עבירות לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה ועבירות מס נוספות המתאפיינות ביסוד נפשי של כוונה מיוחדת להתחמק מתשלום מס.

טיטת מכתב בנק ישראל לתאגידים הבנקאיים בעניין פעילות תושבי ישראל בתאגידים הבנקאיים ובשלוחות

ח"ל - ציות לחוקי המס בישראל

בהתאם לטיטת האחרונה של המכתב, הנושאת תאריך 14 בדצמבר 2015, תאגיד בנקאי עלול להיחשף לסיכונים כאשר הוא פותח או מנהל חשבון בו מופקדים כספים שיתכן שמקורם בהתחמקות הלקוח מתשלום מס או שמקורם בהכנסות שלא דווחו לרשות המיסים כנדרש. לפיכך, נדרשים התאגידים הבנקאיים לנקוט בצעדים הנדרשים למזעור סיכונים אלה ושילובם במסגרת ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי. עוד נאמר בטיטת, כי סירוב להעניק שירותים בנקאיים הנובע מיישום המדיניות והנהלים שנקבעו מכוח המכתב - ייחשב כסירוב סביר לענין חוק הבנקאות(שירות ללקוח).

רפורמת EMIR

בשנת 2012 פורסמו בארצות הברית כללים לצורך הסדרת יישום החוק "The Dodd Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act" שחוקק בארצות הברית בשנת 2010 (להלן - "רפורמת DF"). מטרת רפורמת DF, בין היתר, היא הפחתת סיכון האשראי במסחר בשוק הנגזרים הנסחרים OTC והסיכונים המערכתיים הנובעים מהם והגברת השקיפות בשוק זה.

במסגרת רפורמת DF נקבעו, בין היתר, כללים לגבי סליקת עסקאות במסלוקה מרכזית, דרישות בטחונות ודיווח העסקאות לחאגרי מידע ייעודיים.

במקביל לרפורמת DF שפורסמה בארצות הברית, פורסמה באירופה רפורמה בעלת עקרונות דומים - European Market Infrastructure Regulation (להלן - "רפורמת EMIR").

רפורמת EMIR חלה על כל גוף אירופאי ולכן, צפויה להשפיע על אופן פעילות הבנק במכשירים נגזרים. הסליקה המרכזית על פי רפורמת EMIR אמורה להתחיל ביוני 2016 עבור חברי המסלוקה באירופה.

הבנק נערך ליישום הכללים מכח רפורמת EMIR, ככל שהם רלוונטיים לגביו.

**נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד
וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית**

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

31 במרס 2014			31 במרס 2015			31 במרס 2016			
שיעור ממוצעת הכנסה (%)	יתרה ממוצעת הכנסות ריבית (1)		שיעור ממוצעת הכנסה (%)	יתרה ממוצעת הכנסות ריבית (1)		שיעור ממוצעת הכנסה (%)	יתרה ממוצעת הכנסות ריבית (1)		
5.84	(5) 36.7	2,569.3	4.99	(5) 35.0	2,857.3	5.16	(5) 39.5	3,122.5	נכסים נושאי ריבית בישראל
-	-	-	(1.67)	(2.6)	619.7	-	-	618.0	אשראי לציבור (2)
0.34	0.3	356.6	(0.22)	(0.2)	370.9	0.75	1.1	589.9	אשראי לממשלה
0.92	1.7	741.1	0.16	0.3	764.2	0.10	0.2	763.7	פקדונות בבנקים
0.45	0.9	806.9	(0.17)	(0.2)	477.4	(0.21)	(0.4)	758.0	פקדונות בבנקים מרכזיים
-	*-	3.6	52.42	0.1	0.9	-	-	0.4	אג"ח מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה (3)
-	-	0.1	-	-	1.1	-	-	-	אג"ח למסחר (3)
3.58	39.6	4,477.6	2.57	32.4	5,091.5	2.79	40.4	5,852.5	נכסים אחרים
									סך כל הנכסים נושאי ריבית
		377.8			391.7			423.1	חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאי ריבית
		**170.6			208.4			238.4	נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית (4)
3.19	39.6	5,026.0	2.30	32.4	5,691.6	2.50	40.4	6,514.0	סך כל הנכסים

*נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.
הערות בסוף נספח 1.

**נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד
וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)**

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

31 במרס 2014		31 במרס 2015		31 במרס 2016				
שיעור הכנסה (%)	יתרה ממוצעת ריבית (1)	שיעור הכנסה (%)	יתרה ממוצעת ריבית (1)	שיעור הכנסה (%)	יתרה ממוצעת ריבית (1)	שיעור הכנסה (%)	יתרה ממוצעת ריבית (1)	
התחייבויות נושאות ריבית								
בישראל								
0.12	0.9	2,917.2	(0.60)	(4.2)	2,793.5	(0.33)	(2.5)	3,064.1
-	*-	37.5	(5.34)	(4.6)	337.5	(2.93)	(2.5)	337.2
-	-	0.9	-	-	2.4	-	-	6.0
סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית								
0.12	0.9	2,955.6	(1.12)	(8.8)	3,133.4	(0.59)	(5.0)	3,407.3
		377.8			391.7			423.1
		1,150.6			1,605.0			2,094.7
		**74.6			58.1			47.5
0.08	0.9	4,558.6	(0.68)	(8.8)	5,188.2	(0.33)	(5.0)	5,972.6
-		**467.4	-		503.4	-		541.4
		5,026.0			5,691.6			6,514.0
3.46			3.69			3.38		
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית (7)								
3.50	38.7	4,477.6	3.28	41.2	5,091.5	3.14	45.4	5,852.5

*נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.
הערות בסוף נספח 1.

**נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד
וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)**

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית

31 במרס 2014		31 במרס 2015		31 במרס 2016					
שיעור הכנסה (הוצאה) (%)	יתרה ממוצעת הכנסות ריבית (1)	שיעור הכנסה (הוצאה) (%)	יתרה ממוצעת הכנסות ריבית (1)	שיעור הכנסה (הוצאה) (%)	יתרה ממוצעת הכנסות ריבית (1)	שיעור הכנסה (הוצאה) (%)	יתרה ממוצעת הכנסות ריבית (1)		
מטבע ישראלי לא צמוד									
4.35	40.5	3,778.8	3.86	37.3	3,919.3	3.63	41.3	4,611.7	סך נכסים נושאי ריבית
(0.45)	(2.6)	2,262.1	(0.13)	(0.7)	2,108.6	(0.10)	(0.6)	2,371.6	סך התחייבויות נושאות ריבית
<u>3.89</u>			<u>3.73</u>			<u>3.53</u>			פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד									
(1.05)	(1.2)	453.7	(2.40)	(5.3)	889.8	(0.62)	(1.4)	899.0	סך נכסים נושאי ריבית
1.19	1.7	569.9	4.31	9.5	896.1	2.47	5.6	914.0	סך התחייבויות נושאות ריבית
<u>0.14</u>			<u>1.91</u>			<u>1.85</u>			פער הריבית
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)									
0.65	0.4	245.1	0.57	0.4	282.4	0.59	0.5	341.8	סך נכסים נושאי ריבית
-	-	123.6	-	*-	128.7	-	-	121.4	סך התחייבויות נושאות ריבית
<u>0.65</u>			<u>0.57</u>			<u>0.59</u>			פער הריבית
סך פעילות בישראל									
3.58	39.6	4,477.6	2.57	32.4	5,091.5	2.79	40.4	5,852.5	סך נכסים נושאי ריבית
(0.12)	(0.9)	2,955.6	1.12	8.8	3,133.4	0.59	5.0	3,407.0	סך התחייבויות נושאות ריבית
<u>3.46</u>			<u>3.69</u>			<u>3.38</u>			פער הריבית

*נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

הערות בסוף נספח 1.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד
וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

חלק ד' - ניתוח השינויים בהכנסות ריבית ובהוצאות ריבית

31 במרס 2015 לעומת 31 במרס 2014			31 במרס 2016 לעומת 31 במרס 2015			
שינוי	גידול (קטון) בגלל שינוי	שינוי	גידול (קטון) בגלל שינוי	שינוי	שינוי	
נטו	כמות	מחיר	נטו	מחיר	כמות	
נכסים נושאי ריבית בישראל						
(1.7)	(5.2)	3.5	4.5	1.1	3.4	אשראי לציבור
(5.5)	(5.1)	(0.4)	3.5	3.3	0.2	נכסים נושאי ריבית אחרים
(7.2)	(10.3)	3.1	8.0	4.4	3.6	סך הכל הכנסות הריבית
התחייבויות נושאות ריבית בישראל						
(5.1)	(5.3)	0.2	1.7	1.9	(0.2)	פקדונות הציבור
(4.6)	(0.5)	(4.1)	2.1	2.1	-	התחייבויות נושאות ריבית אחרות
(9.7)	(5.8)	(3.9)	3.8	4.0	(0.2)	סך הכל הוצאות ריבית
2.5	(4.5)	7.0	4.2	0.4	3.8	סך הכל הכנסות ריבית נטו

הערות:

- (1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבעי ישראלי לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).
- (2) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (3) מהיתרה הממוצעת של איגרות חוב למסחר ושל איגרות חוב זמינות למכירה נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר וכן של רווחים/הפסדים בגין איגרות חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

לשלושת החודשים		
שהסתיימו ביום 31 במרס		
2015	2016	
2.9	0.7	לא צמוד
1.8	(0.1)	צמוד מדד
0.5	0.3	מט"ח וצמוד מט"ח
5.2	0.9	

- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (5) עמלות בסך 0.7 מיליוני ש"ח, 0.8 מיליוני ש"ח ו-0.8 מיליוני ש"ח נכללו בהכנסות ריבית ב- 31.3.2015, 31.3.2014, בהתאמה.
- (6) לרבות מכשירים נגזרים.
- (7) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

חילון מונחים

ABC - **ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process** - תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח כי יוחזק על ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.

EAD - Exposure At Default - החשיפה בעת הכשל - היקף חשיפתו או חשיפתו בעת כשל לסיכון אשראי של צד נגדי.

FATCA - Foreign Accounts Tax Compliance Act - חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.

LDC - Less Developed Country - ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.

LTV - Loan To Value Ratio - היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).

Middle Market - פעילות מסחרית המבוצעת מול לקוחות בסדר גודל בינוני.

LGD - Loss Given Default - שיעור ההפסד בהינתן כשל - אחוז ההפסד מהחשיפה הכללית כאשר לקוח פושט רגל.

CDS - Credit Default Swap - מכשיר פיננסי המעביר חשיפת אשראי למנפיק בין הצדדים לעסקה.

CLS - Continuous Linked Settlement - CLS הוא בנק לסליקת עסקאות במטבע חוץ של שני צדדים המעוניינים להימנע ככל הניתן מסיכוני סליקה ואשראי. הייחוד של CLS הוא בהיותו נקודת אמצע, מתווך, של שני צדדים, ניטרלי ובעל מנגנוני סליקה המפחיתים סיכונים באופן מירבי.

Dodd-Frank - תקנות פדרליות בארצות הברית שאושרו בקונגרס ב-2010 בניסיון למנוע את הישנותם של אירועים שהובילו למשבר בשווקים הפיננסיים של שנת 2008 על ידי הפחתת הסיכון במערכת הבנקאית בארצות הברית בין היתר על ידי הגבלת ההשקעות המוחזקות בחשבון הנוסטרו והסדרה של מסחר בנגזרים. מכוח תקנות אלו הוקמו גופים ממשלתיים שתפקידם לפקח, לאכוף ולעקוב אחר הביצועים של גופים פיננסיים גדולים.

EMIR - European Market infrastructure Regulation - רגולציה של האיחוד האירופי שנועדה להגדיל את יציבותם של השווקים מעבר לדלפק (OTC) בכל מדינות האיחוד האירופי.

FHLMC - Freddie Mac - סוכנות המסונפת לממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן לציבור. (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).

FNMA - Fannie Mae - חברה ציבורית בחסות ממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן בשוק החופשי (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).

GNMA - Ginnie Mea - חברה פדראלית למשכנתאות. האג"ח המונפקות על ידה זוכות לערבות של הסוכנות הממשלתית למשכנתאות (Government National Mortgage Association).

Var - Value at Risk - מודל סטטיסטי מקובל לכימות סיכוני שוק. המודל מעריך, על בסיס נתונים היסטוריים ורמת הוודאות הנדרשת את ההפסד המקסימלי בשווי השוק של התיק למסחר, כתוצאה משינויים יומיים במחיר.

א איגוח - פעולה של הפיכת הלוואות ואשראי בנקאי להלוואה ארוכת טווח באמצעות אגרות חוב כחלק מהתהליך של גיוס הון חוץ-בנקאי. הגיוס מבוצע באמצעות ישות למטרה מיוחדת אשר מגייס חוב על ידי הנפקת איגרות חוב המגובות על ידי מצרף של תזרימים צפויים או נכסים שנרכשו ושקובצו יחד (בפעולת איגוח - Pooling) והפכו לניירות ערך, הניתנים להנפקה. אגרות החוב או ניירות ערך שמונפקים כחלק מתהליך האיגוח מגובים בנכסים (התזרימים) האלה. האיגוח יכול להתייחס לכל זרם מוגדר של הכנסות (למשל: תקבולים עסקיים, תקבולים ממשכנתאות).

איגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS) - איגרות חוב המגובות במשכנתאות שבהן תשלומי הרבית והקרן מתבססים על תזרים מזומנים הנובע מפירעון הלוואות המובטחות במשכנתאות.

איגרות חוב מגובי נכסים (ABS) - נייר ערך שתשלומי הרבית והקרן ביגו מגובים על ידי נכסים פיננסיים מסוימים. הנכסים המגבים עשויים להיות קבוצות של הלוואות, לרבות משכנתאות למגורים, או נכסים פיננסיים אחרים.

אינפלציה - היא מונח כלכלי המתאר תהליך של עלייה כללית ומתמשכת של רמת המחירים במדינה או בשוק מסוים.

אירוע קיברנטי (סייבר) - אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר, לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.

ארגון המדינות המפותחות (OECD) - ארגון, שמרכזו בפריז, המורכב ממדינות שמשיקהן מפותחים. תנאי הקבלה הבסיסיים לארגון הם קבלת עקרונות הדמוקרטיה והשוק החופשי. מטרת הארגון היא להוביל מהלכים של פיתוח כלכלי ושיתוף פעולה עסקי בינלאומי. ישראל התקבלה כחברה בארגון במאי 2010.

אשראי on call - אשראי שניתן למספר ימים ונפרע על פי קריאה בהתאם לתנאי ההסכם בין הבנק ללקוח.

ב באזל 2/ באזל 3 - הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.

ג גידור - עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה.

ה הון עצמי רובד 1 - הון על בסיס מתמשך - going concern capital.

הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", ובכפוף להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין 299 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".

הון רובד 2 - שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר (gone concern capital) והוא כולל בעיקר מכשירי כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל 3 וכן מכשירי ההון החדשים הכשירים שמהווים הון המותנה (Contingent CoCo - Convertible). כמו כן, במסגרת הון זה נכללים פריטים נוספים כגון: יתרת הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי.

הון רגולטורי - הון המשמש לחישוב יחס הלימות הון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד). רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי).

הלבנת הון - פעולות פיננסיות שמטרתן להסתיר מקור של כסף, בדרך כלל כסף שמקורו לא חוקי או כסף שלא שולם עליו מס. תהליך ההלבנה "מחזיר" את הכסף למערכת החוקית.

הלוואה לדיור - הלוואה המקיימת אחד מאלה, ובלבד שלא נתינה למטרת עסק;

1. ההלוואה מיועדת לרכישה או לחכירה של דירת מגורים, בנייתה, הרחבתה, או שיפוץ;
2. ההלוואה מיועדת לרכישת מגרש לבניית דירת מגורים או לרכישת זכות בדירת מגורים תמורת דמי מפתח;
3. ההלוואה ניתנה במשכון דירת מגורים;
4. ההלוואה מיועדת למימון פירעון מוקדם של הלוואה במלואה או בחלקה כאמור בסעיפים קטנים 1,2.

הלוואת בלון/בולט - הלוואה שבמהלך כל תקופתה משולמים רק תשלומי הרבית, ואילו הקרן נפרעת במלואה בסוף התקופה. לעיתים גם הרבית משולמת בסוף התקופה.

הלמ"ס - השלכה המרכזית לסטטיסטיקה - ארגון הפועל מתוקף סמכות חוקית לאיסוף נתונים רשמיים על החברה ועל הכלכלה בישראל ולהפצתם.

הסכמי CSA - הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמזעור סיכוני האשראי בפעילות זאת, על-ידי התחשבות יומית, לרוב, המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם.

הפרשה פרטנית - הפרשה שנקבעת בהתאם לבחינה פרטנית של כל חוב ונקבעת בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי מהוון בשיעור הרבית המקורית של החוב או, כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון, בהתאם לשווי הוגן של הבטחון. לצורך קביעת הפרשה הנאותה, הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את תיק האשראי במטרה לאתר, מוקדם ככל הניתן, לווים בהם עלתה רמת הסיכון והחשיפה, והזקוקים לתשומת לב ניהולית מיוחדת וליווי צמוד ולסיווג החוב כפזם, זאת על רקע מאפייני סיכון או כתוצאה מתנאים כלכליים/משקיים העלולים להשפיע על מצב הלווים, במטרה לשפר את מצבם. הערכת עומק הבעיה נעשית תוך הפעלת שיקול דעת ע"י הגורמים העסקיים המטפלים בלווה, ע"י יחידות ניהול סיכוני האשראי בחטיבה לניהול סיכונים ובאמצעות הערכה אובייקטיבית של הקשיים שאותרו, במטרה לקבוע את דירוג הסיכון שלהם. ללא הקשר בסיווג בהתאם לקריטריונים האיכותיים שקבע הבנק כאמור לעיל, הפרשה הפרטנית מבוצעת על כל חוב העולה על 1 מיליון ש"ח המצוי בפיגור של 90 יום.

הפרשה קבוצתית - הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, ובגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. הפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי הפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.

חבות - סך חשיפות האשראי של הבנק כלפי הלווה או קבוצת לווים כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין. החבות כוללת, בין היתר, אשראי באחריות הבנק, השקעה בניירות ערך של הלווה, התחייבויות התאגיד הבנקאי לשלם כסף על חשבון הלקוח (לרבות ערבויות ואשראי תעודות) ועסקאות בנגזרים מבעבר לדלפק (OTC).

חבות/חוב בהשגחה מיוחדת - חוב או חבות, לרבות חשיפת אשראי חוץ מאזנית, הנהלת הבנק רואה צורך להגביר לגביהם את אמצעי המעקב והפיקוח, אם כי אינה צופה להפסדי אשראי בגינה. לחוב/חבות בהשגחה מיוחדת יש חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב של הנהלה. צורך כזה יתכן שיווצר נוכח שיקולים הקשורים בהתפתחויות ענפיות או אזריות, או נוכח שיקולים ספציפיים הקשורים באיתנותו הפיננסית של החייב, היקף וטיב המידע המצוי בידי התאגיד הבנקאי באשר לחייב ופעילותו העסקית, מצב הבטחונות, פיגורים בפירעון החובות, קשרי החייב עם גופים אחרים הנחשבים כבעייתיים וכו'.

חברת דירוג - חברה הקובעת דירוגי אשראי לממשלות, לחברות ולחובות המונפקים על ידיהן. בישראל פועלות שתי חברות דירוג - "מעלות" ו"מדרוג".

חוב בעייתי - חוב בהשגחה מיוחדת, חוב בסיווג נחות, או חוב בסיווג פגום, לרבות חוב שאורגן מחדש.

ח

חוב בפיגור - פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו. החוב נמצא בפיגור אם כולו או חלקו לא נפרע תוך 30 יום מהמועד שנקבע לפרעונו. לעניין זה, חוב בחשבון עובר ושב ייחשב כחלק של חוב בפיגור, אם חריגות ממסגרות אשראי מאושרות לא תיפרענה תוך 30 יום ממועד היווצרותן או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה שתגדיר הנהלת התאגיד הבנקאי.

חוב שאורגן מחדש - הסדר שלפיו תאגיד בנקאי - משיקולים כלכליים או משפטיים הקשורים במצבו הפיננסי של הלווה - מעניק ללווה, לפי הסכם או על פי דין, תנאים מיוחדים שלא היו ניתנים בנסיבות אחרות ואשר מכוונים לאפשר ללקוח לעמוד בהחזר החוב בתנאיו החדשים, למעט הסדר לשינוי בתנאי חוב שבעיקרו משקף תמורות בתנאי האשראי במשק.

חובת נזילות - לפי חוק בנק ישראל מוטלת על הבנקים חובה להחזיק היקף נכסים נזילים בהתאם להוראות הנזילות.

חוזה SWAP - סדרת חוזים עתידיים או סדרת חוזי אקדמה למספר תקופות ידוע מראש אשר בהם שני הצדדים מסכימים להחליף זרמי תשלומים על קרן מושגית.

חוזה אקדמה (FORWARD) - חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה זה אינו חוזה סטנדרטי ואינו נסחר בשווקי הון מאורגים אלא נעשה לפי צרכי הלקוח.

חוזה עתידי (FUTURE) - חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה עתידי זה הוא חוזה סטנדרטי הנסחר בשווקי הון מאורגים.

חוזי אופציה - מתחלקים לחוזי רכש (CALL) ולחוזי מכר (PUT). חוזה רכש הוא הזכות לקנות כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופית) תאריך מסוים.

חוזה מכר הוא הזכות למכור כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופית) תאריך מסוים.

חשבונות חוזרים דביטוריים (חח"ד) - חשבונות עו"ש שלגביהם קיימות מסגרות אשראי מאושרות מראש החייבות בעמלת הקצאה.

יחס הלימות ההון - יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות.

יחס כיסוי נזילות (LCR) - יחס כיסוי הנזילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.

יחס מינוף - מוגדר כמדידת ההון (המונה) מחולק במדידת החשיפה (המכנה), כאשר היחס מבוטא באחוזים.

כושר החזר - היכולת של לווה לעמוד בתשלומים שנקבעו להחזר הלוואה.

כשל תוך שנה מיום הדרוג בתקופה נתונה PD (Probability of Default) - מונח המתאר את הסבירות הפיננסית לכשל אשראי בתוך תקופת זמן נתונה. המונח מספק הערכה של הסבירות שלוה לא יוכל לעמוד בהתחייבויות שלו.

כתבי התחייבות נדחים - כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבויות אחרים מאותו סוג.

לווה - בעל חבות מאזנית או חוץ מאזנית בבנק. לווה עשוי להיות נוטל התחייבות למתן אשראי, ערבות או אשראי בבנק וגם המנפיק של ניירות ערך בהם השקיע הבנק. לצורך בחינת החשיפת הבנק הלווה מוגדר כ"אדם בעל חבות, לרבות בן זוגו וכן מספר לווים, כאשר ההחזר הצפוי של החבות מתבסס בעיקרו על אותו מקור החזר, ולאף אחד מהם אין מקור משמעותי נוסף להחזר החבות".

מדיניות מוניטרית - מדיניות המנוהלת על ידי הבנק המרכזי. תפקידה להשיג את מטרות הבנק באמצעות קביעת הרבית לטווח קצר וכלים מוניטריים נוספים.

מדיניות פיסקלית - מדיניות הממשלה בנושאי תקציב המדינה, הכנסותיה והוצאותיה, גביית המסים וגודל החוב הציבורי. על תכנון וביצוע מדיניות זו מופקד משרד האוצר

מס"ב - מרכז הסליקה הבנקאי בע"מ - חברה בבעלות חמשת הבנקים הגדולים, המנהלת מערכת אוטומטית לסליקה נטו של חיובים וזיכויים אלקטרוניים.

מערכת זה"ב RTGS - מערכת תשלומים לסליקה מיידית וסופית של תנועות כספיות בין בנקים לגורמים עסקיים נוספים.

מק"מ- מלווה קצר מועד - נייר ערך ממשלתי המונפק על ידי בנק ישראל, והוא משמש כאחד הכלים המוניטריים שמפעיל בנק ישראל. המק"מ מונפק לטווח של עד שנה, אינו צמוד ואינו נושא רבית.

משך חיים ממוצע (מח"מ) - הממוצע המשוקלל של זמן פירעון הקרן ותשלומי הרבית של האיגרת.

נגזר אשראי - חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללבוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון.

נגזר מגדר (Hedge) - נגזר שהנהלת הבנק מייעדת אותו כמגדר ובתנאי שהוא כשיר לכך. זאת כאשר אופי החשיפה לסיכונים של המגדר זהה לאלה של המגודר. הפריט המגודר צריך להיות מזוהה ספציפית. בתחילת הגידור קיים תיעוד פורמלי של יחס הגידור ושל המטרה והאסטרטגיה של ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי ביצירת הגידור, לרבות זיהוי המכשיר המגדר, הפריט המגודר, מהות הסיכון המגודר, ואופן הערכת האפקטיביות של המכשיר המגדר בקיזוז החשיפה לשינויים בשווי ההוגן של הפריט המגודר, שניתן ליחס אותה לסיכון המגודר. נדרש בסיס סביר לאופן בו התאגיד הבנקאי מתכנן להעריך את אפקטיביות המכשיר המגדר.

ניירות ערך זמינים למכירה - ניירות ערך שלא סווגו כאיגרות חוב המוחזקות לפדיון או כניירות ערך למסחר.

ניירות ערך למסחר (Trading securities) - ניירות ערך שנרכשו ומוחזקים במטרה למכרם בקרוב. (לכן הם מוחזקים לתקופות קצרות). פעילות למסחר מתבטאת בדרך כלל בפעילות ערה של קניות ומכירות ומטרתה בדרך כלל להפיק רווחים ממסחר - הפרשים בין מחירי BID ו-ASK, הפרשים בין מחירי retail-I wholesale, שינויים קצרי מועד במחיר וכו'.

סיכון אשראי - הסיכון שצד בעסקה לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו במלואן.

סיכון אשראי חוץ-מאזני - כפי שחושב לצורך המגבלה על חבות של לווה, כמוגדר להלן:

סך כל הסכומים האלה:

1. ערבות, קבול שטרות, ניכיון משנה של שטרות, אשראי תעודות והתחייבות לשלם כסף על חשבון הזולת.
2. עסקה עתידית - סך כל הסכומים האלה:
10% מיתרת עסקה עתידית.

א. "עסקה עתידית" - כל אחת מאלה, הן כשהתאגיד הבנקאי צד לה והן כשהוא ערב לה:

(1) עסקה מסוג Future או Forward, במטבע שהוא הילך חוקי או בסל המטבעות, בטובין, בניירות ערך או בזכויות; אלא אם כן קיימת עם אותו לקוח עסקה עתידית מאותו סוג שתקוזז כנגד העסקה הראשונה במועד פירעונה;

(2) עסקת חליפין ברבית או בתשואות אחרות, לרבות בהפרשי הצמדה או בהפרשי שער;

(3) הסכם מסוג Future rate agreement או Forward rate agreement.

-
- 4) רכישת אופציה על ידי התאגיד הבנקאי לקנות או למכור את אחד הנכסים האמורים בפסקה זו. למעט:
- עסקה בחוזה הנסחר בבורסה, שמסלקת הבורסה אחראית כלפי הלקוח למימושו וקיימות דרישות להתאמה היומית של ה"מרג'ין";
- יתרת עסקה עתידית עם לקוח שהוא מהסוג המפורט בפסקה 2(א)(1) לעיל, אשר תקוזז במועד פירעונה כנגד עסקה עתידית הפוכה מאותו סוג ועם אותו לקוח - בסכום שחייב במועד הלקוח לאחר הקיזוז.
- סכום ההתחייבויות של התאגיד הבנקאי למסלקת מעו"ף, בגין סכום הבטוחות שבו מתחייב לקוח לפי התרחישים כמפורט בחוקי העזר של מסלקת מעו"ף.
3. התחייבויות (לרבות מותנות) של התאגיד הבנקאי למתן אשראי או להוצאת ערבות, למעט התחייבות כאמור, שמימושה מותנה בקבלת ביטחונות המשמשים כניכויים - בגובה סכום האשראי או הערבות.
4. האמור לעיל כפוף להוראות האלה:
- א. אם התחייבות למתן אשראי או להוצאת ערבות מותנית בפירעון אשראי אחר או ערבות אחרת, סכום החבות לא יעלה על סכום החבות המירבית מביניהם, ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא כי לא ניתן לממש את ההתחייבות ללא הקטנת האשראי, או הערבות, הקיימים, באותו סכום.
- ב. התחייבות למתן חבות לא תשוקלל בשיעור גבוה יותר מהחבות הסופית עצמה, אם תמומש.
- ג. התחייבות למתן אשראי, או להוצאת ערבות, אשר נקבע במפורש בהסכם עם הלווה כי תמומש רק אם לא תביא לחריגה ממגבלות לווה או קבוצת לווים בהתאמה, לא תיחשב כ"חבות", ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא כי לא ניתן לממש את ההתחייבות אם תביא לחריגה ממגבלות לווה או קבוצת לווים בהתאמה, באותו סכום.

סיכון אשראי מאזני - אשראי לציבור באחריות התאגיד הבנקאי בניכוי הפרשה פרטנית להפסדי אשראי ובתוספת השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור.

סיכון משפטי - סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים.

סיכון נזילות - הוא האפשרות שבנק לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו למפקידים, עקב התפתחויות לא צפויות, ויאלץ לבצע פעולות מהירות למימוש נכסים במחירי הפסד. במובנו הרחב יותר, סיכון נזילות מתייחס לכל גוף, לאו דווקא בנק, שיש לו התחייבויות, ועלול להגיע למצב של חדלות פרעון עקב אי יכולת לממש את נכסיו במועד הפרעון.

סיכון רבית - סיכון להפסד או לירידת ערך כתוצאה משינויים בשיעורי הרבית במטבעות השונים.

סיכון שוק - סיכונים שוק (סיכונים פיננסיים) הינם סיכונים קיימים או עתידיים להכנסות, להון ולשחיקה בשווי ההוגן של הקבוצה כתוצאה משינויים במחירים, שערים ומרווחים בשווקים הפיננסיים בהם היא פועלת או עשויה לפעול והמשפיעים על ערך נכסי הקבוצה או התחייבויותיה: שיעורי הרבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי ניירות ערך, התנודתיות של פרמטרים אלה ושינויים במדדים כלכליים אחרים.

סיכון תפעולי - הסיכון שליקויים במערכות או בסביבתן יביאו לאובדן בלתי צפוי. בסיכון זה נכללות טעויות אנוש או קריסת רכיבי חומרה, תוכנה או מערכת תקשורת שיש להם חשיבות חיונית לסליקה.

סליקה - תהליך פיננסי של חיוב וזיכוי לקוחות.

ע	<p>ערבויות להבטחת אשראי - התחייבויות על חשבון לקוחות מהסוגים הבאים:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ערבות, כתב שיפוי או התחייבות אחרת לנותן האשראי או למי שערב למילוי התחייבותו של מקבל האשראי, לרבות ערבויות ליתרות חוב הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי; 2. ניכיון משנה שלא על ידי בנק ישראל, כאשר לקונה זכות חזרה אל התאגיד הבנקאי המוכר; 3. ערבות לטובת ספק שירותים או סחורות להבטחת תשלומים בעד השירותים או הסחורות שהוא מספק. 4. ערבות לטובת משכיר ציוד להבטחת תשלומים של שוכר הציוד. <p>ערבות בנקאית - התחייבות של הבנק הערב לשלם לצד ג' את הסכום הנקוב בכתב הערבות בעת דרישתו. הערבות הבנקאית מונפקת על פי בקשתו של לקוח הבנק.</p> <p>ערבות חוק מכר - ערבות הניתנת על ידי בנק לרוכש דירת מגורים ממוכר דירה חדשה, המבטיחה לקונה את החזרת הכספים ששילם למוכר תמורת הדירה במקרה שהמוכר לא יוכל להעביר לקונה את הזכויות בנכס, כמוסכם בהסכם המכר ומחמת העילות שנקבעו בחוק.</p>
פ	<p>פח"ק - פיקדון חוזר קרדיטורי - פקדון חוזר קרדיטורי הינו פקדון שתנאיו הם:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. אסור כי החשבון יימצא ביתרת חובה. 2. אין לשלם מהחשבון בהמחאה. 3. אין להעביר מהחשבון למוטב אחר או לחשבון אחר, למעט חשבון העו"ש של אותו לקוח באותו תאגיד בנקאי. 4. הפיקדון אינו צמוד. <p>פיקדון קצר מועד (פק"מ) - כסף המופקד בבנק לתקופה קצרה - עד שנה - הנושא רבית שקלית, קבועה מראש לכל התקופה או משתנה בהתאם לשינויים ברבית בנק ישראל.</p> <p>פיקדון רבית יומי (פר"י) - פיקדון שניתן למשוך אותו בכל יום, הנושא רבית ואינו צמוד.</p> <p>פקדונות לזמן קצוב - פיקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים מיום ההפקדה.</p> <p>פקדונות לפי דרישה - פיקדון שאינו פיקדון לזמן קצוב.</p>
ק	<p>קבוצת לווים - הלווה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידי אלה, למעט בנקים; כאשר תאגיד נשלט על ידי יותר מאדם אחד, יש לכלול בקבוצת לווים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית), לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. כמו כן, כאשר תאגיד מוחזק על ידי יותר מאדם אחד, מחזיק שאין לו שליטה, שהתאגיד המוחזק הוא מהותי עבורו (כגון: מבחינה הונית), יחד עם התאגיד המוחזק וכן כל מי שנשלט על ידם בקבוצת לווים אחת.</p> <p>קונסורציום - עסקת אשראי במסגרתה מתאגדים מספר גופים פיננסיים ומעניקים יחד הלוואה ללווה.</p> <p>קרן נאמנות - קרן המנוהלת על ידי גוף שהוא הנאמן שלה - כגון בנק, חברת ביטוח, או חברה להשקעות בניירות ערך - על פי הסכם נאמנות שאישרה הרשות לניירות ערך, ולאחר פנייה לציבור באמצעות תשקיף. קרן נאמנות מאפשרת למשקיעים לפזר השקעות על ידי השקעה בסל מגוון של ניירות ערך.</p>
ר	<p>רווח בסיסי למניה - הרווח הבסיסי למניה יחושב ע"י חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה) במהלך התקופה.</p> <p>רבית בנק ישראל - רבית בה בנק ישראל מלווה או לווה כספים/למאת התאגידים הבנקאים.</p> <p>רבית פריים - רבית הנקבעת בכל בנק על בסיס רבית בנק ישראל.</p>

ש שווי הוגן - ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית:

רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק;

רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים;

רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש טכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.

שווי הוגן ברוטו חיובי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים שחייב לבנק הצד הנגדי לו, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.

שווי הוגן ברוטו שלילי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים, כאשר הבנק חייב כסף לצד הנגדי, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.

שוק המעו"ף - שוק של מכשירים פיננסיים נגזרים הנסחרים בבורסה לניירות ערך בתל אביב.

שיעור המימון (LTV) - שיעור המימון הינו המימון של הבנק בעסקת הרכישה ביחס לשווי הנכס הנרכש. שיעור המימון משקף את מידת סיכון ההלוואה, כאשר אחוז המימון גבוה ומחירי הדיור יורדים, לווים עלולים למצוא את עצמם במצב של הון שלילי, בו הם חייבים יותר מערך הבית שבידיהם.

שיעור התשואה הפנימי (ש"פ) - מדד לבחינת כדאיות ביצוע השקעות. המדד מצביע על יעילותה ואיכותה של השקעה ספציפית לעומת ערך נוכחי נקי המצביע על ערכה וגודלה. שיעור התשואה הפנימי הינו שיעור הרבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים מהמכשיר הפיננסי אל היתרה המאזנית בדוח הכספי.

שיעור התשואה להון - התשואה להון הינה הרווחה נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מחולק בהון הממוצע המיוחס לבעלי מניות הבנק.

שירותים בנקאיים אוטומטים - חברה בע"מ שהוקמה בשנת 1978 על ידי חמשת הבנקים הגדולים בישראל כדי לנהל עסק של מתן שירותים למוסדות פיננסיים שונים (בנקים, מוסדות כספיים, חברות לכרטיסי אשראי, קופות גמל וכד'). חברת שב"א פועלת בארבעה תחומים עיקריים:

(1) ניהול רשת התקשורת בין מסופי כרטיסי האשראי שבבתי העסק להלן (POS) לחברות לכרטיסי אשראי.

(2) ניהול רשת הכספומטים שאינם מוצבים בסניפי הבנק.

(3) ניהול רשת התקשורת של הכספומטים המוצבים בבנקים.

(4) מתן שירותי תקשורת לחברות לכרטיסי אשראי מול מס"ב ולתאגידים הבנקאיים המשתתפים במכרזים המוניטריים מול בנק ישראל.

ת תהליך הסקירה הפיקוחי SREP (Supervisory Review Process) - התהליך נועד להבטיח כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכונים.

תוצר מקומי גולמי (תמ"ג) - סך הסחורות והשירותים שיוצרו בתוך מדינה מסוימת במהלך תקופה נתונה, במונחים כספיים. התוצר שווה גם סך תשלומי השכר ורווחי הפירמות.

תעודת סל - נייר ערך המקנה למחזיק בו תשואה על פי מדד כלשהו. מנפיק התעודה מבטיח לקונה להחזיר לו את כספו בתום תקופה מסוימת בתוספת שיעור העלייה של המדד שהתעודה צמודה אליו.

תשואה לפדיון - התשואה שתתקבל מאיגרת חוב (או מכל מכשיר חוב אחר) אם היא תוחזק עד לפדיונה הסופי, ואם כל התקבולים ממנה (קרן ורביית) יישאו אותו שיעור תשואה. ידועה גם כתשואה הפנימית של איגרת חוב ומוצגת בדרך כלל במונחים של רבית שנתית אפקטיבית.

אינדקס

87	נגזרים	ג
84, 46	נזילות	
67, 17	ניירות ערך	
80, 19	נכסי סיכון	
98, 70, 32	סיכון אשראי	ס
47	סיכון מימון	
46	סיכון נזילות	
40	סיכון רבית	
38	סיכון שוק	
47	סיכון תפעולי	
47	סיכונים אחרים	
16	עמלות	ע
35	ענפי משק	
38	ערך בסיכון (VAR)	
47, 18	פקדונות הציבור	פ
75	פנסיה	
111	שווי הוגן	ש
31	תיאבון לסיכון	ת
67	תיק למסחר	
6	תשואה להון	

49	אומדנים חשבונאיים קריטיים	א
8	אסטרטגיה עסקית	
75	אקטואריה	
80, 19	באזל	ב
49	בקרות	
54	דוח רווח והפסד	ד
55	דוח על הרווח הכולל	
57	דוח על השינויים בהון	
58	דוח תזרים מזומנים	
52	דוח רואי החשבון המבקרים	
80, 19	הון והלימות הון	ה
81	הון עצמי רובד 1	
81	הון רובד 2	
47	הלבנת הון	
	הסדרי חוב וארגון מחדש	
105	של חובות בעייתיים	
16	הפרשה למסים על הרווח	
15	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	
15	הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי	
129	ועדת שטרומ	ו
100, 70	חובות בעייתיים	ח
100, 70	חובות פגומים	
80, 19	יחסי הון	י
80, 19	יעד הון	
28	לקוחות עסקיים	ל
26	לקוחות קמעונאיים	
56	מאזן	ס
92, 22	מגזרי פעילות	
10	מדד המחירים לצרכן	
38	מדינות זרות	
60	מדיניות חשבונאית	
31	מדיניות ניהול סיכונים	
83, 21	מינוף	
107	מסגרות אשראי	
47	מפקידים גדולים	

ל' ניסן תשע"ו
08/05/2016

לכב'
מר אלון שפירא, סמנכ"ל
בנק מסד בע"מ

הערכה אקטוארית להתחייבות כלפי עובדים ופנסיונרים

הצהרת אקטואר

נתבקשתי על ידי בנק מסד להעריך את ההתחייבות שלו כלפי פנסיונרים ועובדים בגין תקופת הפרישה והטבות ליום 31 במרס 2016 (להלן - "ההתחייבות"), בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים וכללי חשבונאות מקובלים בישראל.

פרט לביצוע הערכה אקטוארית זו, ולדו"ח "אקטואר מתקף" שערכתי בעבר, אין לי כל קשרים עסקיים עם בנק מסד, חברות הבנות שלו, חברות קשורות לבנק, בעל עניין בבנק או כל גורם אחר העלולים להעלות ספקות באשר לאובייקטיביות שלי. לא קיימת תלות ביני ובין הבנק ועבודתי לא לוותה בהגבלות או בהתניות כלשהן אשר עשויות היו להשפיע על עבודתי.

היקף חוות הדעת האקטוארית

לצורך חישוב ההתחייבויות של הבנק, הסתמכתי על נתונים אשר הומצאו לי על ידי הבנק. בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לצורך הערכת ההתחייבות בדוחות הכספיים. בחנתי את סבירות והלימות הנתונים ובכלל זה השויתי את הנתונים האמורים לנתוני השנה אליה מתייחס הדוח ולנתוני תקופות קודמות.

ההנחות האקטואריות ששימשו אותי בעבודתי, וכן השיטות להערכת ההתחייבות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיפוטי המקצועי, וזאת בכפוף להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים להלן.

השכלה

תואר ראשון ושני במתמטיקה מאוניברסיטת קמברידג', אנגליה
חבר נלווה במכון האקטוארים (בריטניה)
חבר מלא באגודת האקטוארים בישראל

ניסיון מקצועי

London Life Association Ltd – מתמחה במחלקה אקטוארית	1975-1978
הסנה חברה ישראלית לביטוח בע"מ – מנהל מחלקה אקטוארית	1978-1980
כלל חברה לביטוח בע"מ – אקטואר ראשי	1980-1986
עלית תעשיות בע"מ – כלכלה, תמחור, מערכות מידע	1986-1991
מנורה חברה לביטוח בע"מ – סמנכ"ל, אקטואר ראשי	1991-2000
מגדל חברה לביטוח בע"מ – סמנכ"ל, אקטואר ראשי ביטוח חיים ובריאות	2001-2006
יועץ עצמאי	מ-2007
בין לקוחותיי: בנקים, חברות ביטוח, חברות ציבוריות (חשובי IAS19), חברת ביטוח משנה, חברות פיננסיות	

Office: Shatner Centre (Bldg 3), Jerusalem
Address: POB 34080, Jerusalem 91340, Israel
Telephone: +972 2 654 1420

משרד: מרכז שטנר (בניין 3), ירושלים
מען: ת.ד. 34080, ירושלים 91340
טלפון: 02-6541420

חוות הדעת

הערכתי את ההתחייבויות בהתאם לכללים אקטואריים מקובלים, הוראות הדיווח לציבור וכללי חשבונאות מקובלים. לאחר שבחנתי את הנתונים המוזכרים לעיל, הגעתי לידי מסקנה כי הנתונים סבירים ומספקים, וכי ניתן להסתמך עליהם לצורך הערכתי. ההנחות והשיטות להערכת ההתחייבות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיקול דעתי המקצועי ובהתאם להנחיות וכללים המפורטים לעיל.

ההתחייבות המפורטת בדין וחשבון האקטוארי, מהווה לפי מיטב ידיעתי והערכתי התחייבות הולמת לכיסוי ההתחייבויות הבנק כלפי פנסיונרים ועובדים בגין תקופת הפרישה והטבות אחרות וכן את התחייבותו בגין עתודה לפיצויים מוגדלים ופנסיה תקציבית לעובדים בכירים.

אני מסכים שחוות דעתי זו תפורסם כחלק מהדוחות הכספיים של הבנק ליום 31 במרס 2016.

ביקשתם שאחשב את ההתחייבות כלפי העובדים של הבנק ליום 31 במרס 2016 בגין חובת פיצויים, שי לחג, הטבות לפנסיונרים, ימי מחלה, מענק ותק, המבוססת על הנתונים שנמסרו לי על ידכם, בהתאם להוראות בנק ישראל. ההתחייבות ליום המאזן היא כדלקמן:

לאחר תקופת העסקת העובד -
התחייבות ברוטו: 72,895 אלפי ₪
נכסי תכנית: 57,539 אלפי ₪

במהלך תקופת ההעסקה (מענקי יובל): התחייבות 892 אלפי ₪.

ר' טבלאות מפורטות בהמשך.

בכבוד רב

דב רפאל MA AIA FILAA
אקטואר יועץ

Office: Shatner Centre (Bldg 3), Jerusalem
Address: POB 34080, Jerusalem 91340, Israel
Telephone +972 2 654 1430
Fax +972 2 652 8451
Mobile tel +972 54 214 4329

www.4actuaries.co.il

משרד: מרכז שטנר (בניין 3), ירושלים
מען: ת.ד. 34080, ירושלים 91340
טלפון 02-6541430
פקס 02-6528451
טלפון נייד 054-2144329

dov@4actuaries.co.il

תיאור של כל אחת מההטבות

- **פיצויים פיטורין:** הנחת הבנק היא שכל עובד שיעזוב או יפרוש לפנסיה יקבל פיצויי פיטורין כחוק (שכר אחרון כפול ותק) או הנכס הנצבר לזכותו. נכסי עובדים מעבר לחובת הפיצויים נחשבים "נכסים עודפים" ואינם כלולים החישוב האקטוארי.
- **שי לחג:** מתנה שמועברת לעובדים ולאוכלוסייה בפרישה כל שנה בפסח ובראש השנה. העלות הנוכחית לבנק הינו 850 ₪ בחג הפסח ועוד 150 ₪ בראש השנה. ערך השי לחג אינו מוצמד למדד וזאת עקב הסכם עם העובדים שנחתם בספטמבר 2009. על הטבה זו יש להוסיף מס שכר (17%) בגין עובדים ופנסיונרים, אבל לא בני הזוג. שי לחג ניתן גם לבן זוגו של פנסיונר לאחר פטירתו. ההתחייבות הרשומה כוללת את בן הזוג.
- **הבראה:** הפנסיונרים (אבל לא לבני זוג) שפרשו לפני 1/7/2014 זכאים לקבל כל שנה שווי של 9 ימים של תעריף הבראה יומי 496 ₪ נכון ליום החישוב. סכום זה משולם פעם אחת בשנה (ההנחה היא שהתשלום מתבצע בסוף הרבעון השני בכל שנה). בעקבות הסכם שנחתם במהלך רבעון שלישי של 2009 עם העובדים, שונתה ההנחה לגבי הטבה זו באופן הבא: כל עוד גובה ההטבה מעל המינימום הנדרש לפי חוק, ההטבה לא צמודה למדד ותישאר בגובה הנומינלי הנוכחי. ברגע שהסכום על פי חוק (עקב הצמדתו למדד) משתווה לגובה של ההטבה, הסכום יוצמד למדד מאותו רגע והלאה. בהנחה של עליית המדד לטווח הארוך, צפוי ביטול הצמדה לתקופה של כשנתיים. על ההטבה יש להוסיף מס שכר בשיעור 17%.
- **קאנטרי קלאב:** פנסיונר זכאי להשתתפות של הבנק בחברות של עובד בתרבות פנאי (קאנטרי, מכון כושר, בריכת שחיה) יש תקרה בהשתתפות לעובד ובנוסף יש מגבלת תקציב לתשלום הטבה זו לעובדים. עלות ההטבה הממוצעת לפנסיונרים, על פי נתוני 2013, היא 471 ₪. על הטבה זו יש להוסיף מס שכר בשיעור של 17%. ההטבה ניתנת גם לבן זוג של הפנסיונר לאחר פטירתו. ההתחייבות הרשומה כוללת את בן הזוג.
- **קייטנות:** פנסיונר שפרש לפני 1/7/2014 זכאי לקבל השתתפות הבנק בשליחת 2 ילדים/נכדים לקייטנות בקיץ. הטבה זאת מאוד תלויה במצב המשפחתי של הפנסיונר, מספר וגיל הילדים ונכדים של הפנסיונר. הטבה זו ניתנת בדרך כלל בחודשי הקיץ. על בסיס הנתונים שנמסרו לנו חישבנו את ההטבה הממוצעת שמשולמת לעובד שמנצל זכות זאת וסכום זה עומד על 969₪ לשנה נכון ליום החישוב, כאשר עיתוי התשלום הוא אמצע אוגוסט (רבעון שלישי). בדומה לשי לחג גם הטבה זו בעבר הייתה צמודה למדד והצמדה זו בוטלה בשנת 2010 בעקבות ההסכם שנחתם עם העובדים. עלות ההטבה הממוצעת לפנסיונרים, על פי נתוני 2013, היא 239 ₪. על הטבה זו יש להוסיף מס שכר בשיעור של 17%. ההטבה ניתנת גם לבן זוג של הפנסיונר לאחר פטירתו. ההתחייבות הרשומה כוללת את בן הזוג.
- **נופש לגימלאי:** גמלאי הבנק זכאי להחזר בגין נופש עד לסך 300 ₪ כנגד הצגת חשבונית. הנופש חייב להיות בארץ. עלות ההטבה הממוצעת לפנסיונרים, על פי נתוני 2013, היא 45 ₪. אין להוסיף מס שכר על הטבה זו.
- **מנוי לתאטרון:** לתיאטראות שבהסדר חיוב של 65% מעלות המנוי, לתיאטראות שאינם בהסדר החזר של 35% מעלות המנוי עד לתקרה של 400 ₪. עלות ההטבה הממוצעת לפנסיונרים, על פי נתוני 2012, היא 49 ₪. אין להוסיף מס שכר על הטבה זו.
- **מתנות לרגל אירועים - הולדת ילד/ה, בר/בת מצווה של בן/בת נכד/נכדה, בן/בת התחתן/ה, הולדת נכד/ה שווי ההטבה 250 ₪. עלות ההטבה הממוצעת לפנסיונרים, על פי נתוני 2012, היא 57 ₪. אין להוסיף מס שכר על הטבה זו.**

Office: Shatner Centre (Bldg 3), Jerusalem
 Address: POB 34080, Jerusalem 91340, Israel
 Telephone +972 2 654 1430
 Fax +972 2 652 8451
 Mobile tel +972 54 214 4329

משרד: מרכז שטנר (בניין 3), ירושלים
 מען: ת.ד. 34080, ירושלים 91340
 טלפון 02-6541430
 פקס 02-6528451
 טלפון נייד 054-2144329

- **מתנת גיוס:** גמלאי הבנק זכאי לקבל תיק לנכדו/נכדתו (2 נכדים בלבד) בעת גיוסו/ה לצה"ל. עלות משוערת 200 ₪. אין להוסיף מס שכר. לצורך החישוב ובהעדר מידע אחר, הנחנו שהמתנות ייתנו בהגיע הגמלאי לגיל 75 ולגיל 80.
- **סל אבילים:** במקרה של מוות מדרגה ראשונה. עלות משוערת 1,100 ₪. אין להוסיף מס שכר. לצורך החישוב ובהעדר מידע אחר, הנחנו שהמתנות ייתנו בהגיע הגמלאי לגיל 75 ולגיל 80.
- **ימי מחלה:** העובדים צוברים זכאות לימי מחלה של 25 יום בשנה (30 יום במקרה של עובד שעובד 6 ימים בשבוע). אין תקרה לימי מחלה. ימים אלו ניתן להשתמש בהם/לנצלם או, במידה והניצול של ימי מחלה היה נמוך, ניתן לקבל פיצוי/מענק בפרישה לפנסיה מוקדמת או פנסיה לפי גיל. במקרה מוות ימי מחלה ניתנים כפיצוי/מענק אם העובד נפטר. מענק ימי מחלה הינו 20% משווי ימי המחלה הלא מנוצלים אם שיעור הניצול הוא מתחת ל- 36%, או 15% אם שיעור הניצול נע בין 36% ל- 65%. אם שיעור הניצול עולה על 65%, העובד אינו זכאי למענק כלל. החישוב מבוסס על תחזית ימי המחלה בעת פרישה, על פי המצב בפועל ביום החישוב ובהנחה שינצל כל שנה בעתיד 11.5 ימי מחלה – זאת על פי ניתוח נתוני הבנק בשנים עד 2015. עלות יום מחלה נכון ליום החישוב מדווחות ע"י הבנק. מתוך בדיקת ניסיון העבר (מעודכנת ל- 2015), צפוי שעלות יום מחלה תעלה ריאלית בהתאם לגיל העובד כדלקמן:

עד גיל 29	8.3%
גיל 30-39	2.9%
גיל 40-49	1.0%
מגיל 50	0.0%

- **מענק 25 שנה:** כל עובד בנק זכאי לקבל מענק בגובה משכורת חודשית אחת בהגיעו לוותק של 25 שנים בניכוי תקופות חל"ת. רכיבי משכורת לצורך הטבה נקבע ע"י הבנק. עלות המענק לבנק כוללת ביטוח לאומי והפרשות סוציאליות (ביחד כ- 26%). מתוך בדיקת ניסיון העבר (מעודכנת ל- 2015), צפוי שהמשכורת לצורך מענק הוותק תעלה ריאלית בהתאם לגיל העובד כדלקמן:

עד גיל 29	3.3%
גיל 30-39	2.6%
גיל 40-49	1.3%
מגיל 50	0.0%

- **בדיקות רפואיות:** ההטבה כוללת השתתפות של הבנק בבדיקות רפואיות שנתיות. החל מ- 12/2013, נערך חישוב בדומה להטבות האחרות. עלות ההטבה הממוצעת לעובד, על פי נתוני 2012, היא 29 ₪.

Office: Shatner Centre (Bldg 3), Jerusalem
 Address: POB 34080, Jerusalem 91340, Israel
 Telephone +972 2 654 1430
 Fax +972 2 652 8451
 Mobile tel +972 54 214 4329

משרד: מרכז שטנר (בניין 3), ירושלים
 מען: ת.ד. 34080, ירושלים 91340
 טלפון 02-6541430
 פקס 02-6528451
 טלפון נייד 054-2144329

www.4actuaries.co.il

dov@4actuaries.co.il

- **ביטוח רפואי:** פנסיונרים של הבנק (העובד בלבד ללא בן זוג) זכאים להשתתפות בהוצאות עבור ביטוח רפואי/סיעודי במידה והם מחזיקים פוליסת ביטוח. השתתפות הבנק מוגבלת ולבנק אין עד היום אף פנסיונר שמנצל הטבה זו. בשלב זה לא כללנו הערכה להתחייבות זו בהנחה שהיא לא מהותית.
- **השכלה גבוהה:** ההטבה כוללת מימון של עד 4 שנות לימוד עבור ילדים לעובדים קבועים שהחלו לקבל את ההטבה לפני פרישת ההורים, וכן החלו את לימודים לפני גיל 26. גובה ההטבה הינו ₪ 15,267 לשנה בתוספת מס שכר. הערכת העלות הצפויה מבוססת על נתוני ילדי העובדים והצפי לנצל את ההטבה לאחר מועד הפרישה, בהתאם לשיעור השתתפות בהשכלה גבוהה בישראל (כ- 45% לפי פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה).
- **צבירת זכויות על פני תקופת העבודה:** ההתחייבות בגין זכויות העומדות לתשלום בעת הפרישה או לאחר מכן (פדיון ימי מחלה והטבות לפנסיונרים) פרוסה לפי קו ישר על פני התקופה מכניסת העובד לעבודה ועד למועד הפרישה הצפוי. ההתחייבות בגין מענק ותק פרוסה על פני תקופת המענק.

אוכלוסייה ונתונים הרלבנטית לכל אחת מההטבות

פעילים (זכאים לכל ההטבות, למעט דמי הבראה וקייטנות) : 320
פנסיונרים: (זכאים להטבות פנסיונרים, אבל לא למענק ותק וימי מחלה): 49
שאיירי פנסיונרים (חלק מההטבות): 12

הנחות דמוגרפיות וכלכליות

- תמותה: בהתאם להנחיית המפקח על הבנקים, ההערכה מבוססת על לוחות תמותה עדכניים לחברות הביטוח ושיטת החישוב כפי שמפורט בחוזר מספר 2-1-2013 שהתפרסם ב- 6/3/2013.
- שיעורי יציאה לנכות: כפי שמפורט בחוזר מספר 4-3-2012 שהתפרסם ב- 27/12/2012.
- עזיבות: נתוני עזיבה מתוך ניסיון הבנק בשנים 2010-2012 מוצגים להלן, ולדעת הבנק אין סיבה להניח שינוי מהותי בעתיד. שיעור העזיבה הממוצע בשנה הקרובה, הנובע מהטבלה זו, הוא 1.26%. נעשתה בדיקה מעודכנת עד 2015 ולא נמצאו הפרשים מהותיים, ולכן הטבלה נשארת ללא שינוי.

ותק	בעבודה	עזב	שיעור
0	68	13	19.1%
1	88	7	8.0%
2	78	8	10.3%
3	79	4	5.1%
מ-4 עד 9	130	6	4.6%
מ-10	477	4	0.8%
סה"כ	920	42	

- שיעור היוון: ריבית אג"ח ממשלתית בתוספת מרווח קונצרני, על פי הנחיית המפקח על הבנקים. שיעור ההיוון הממוצע ליום המאזן הוא 1.83% ריאלית.
- שיעור אינפלציה צפויה: 0.4% לשנת 2016, 1.6% לשנת 2017 ו- 2% לאחר מכן.
- גידולי ראלי של משכורת: ר' התייחסות לעיל בסעיפים "ימי מחלה" ו"מענק ותק".
- ניצול ימי מחלה: כמפורט לעיל, 11.5 ימי מחלה לשנה לעובד.
- גיל פרישה צפוי: להערכת הבנק, 67 לגברים ו- 65 לנשים.
- שיעור מס שכר 17%, כפי שהיה במועד החישוב

Office: Shatner Centre (Bldg 3), Jerusalem
 Address: POB 34080, Jerusalem 91340, Israel
 Telephone +972 2 654 1430
 Fax +972 2 652 8451
 Mobile tel +972 54 214 4329

משרד: מרכז שטנר (בניין 3), ירושלים
 מען: ת.ד. 34080, ירושלים 91340
 טלפון 02-6541430
 פקס 02-6528451
 טלפון נייד 054-2144329

www.4actuaries.co.il

dov@4actuaries.co.il

ריכוז התחייבויות ונכסים ל-31/3/2016, באלפי ש"ח:

מקנ"כ	סה"כ	בדיקות רפואיות	השכלה גבוהה	סל אבלים	גיוס	אירועים	תיאטרון	מפוש	הבראה	קייטנה	קאנטרי קלאב	שי לחג ר"ה	שי לחג	ימי מחלה	פיצויים	ריכוז התחייבויות ונכסים ליום המאזן
882	68,596	41	441	113	20	80	69	63	2,903	178	897	302	1,986	6,865	54,640	ערך נוכחי של התחייבות בתחילת השנה
892	72,895	44	439	122	22	86	74	68	2,963	181	966	330	2,169	7,287	58,141	ערך נוכחי של ההתחייבות בסוף התקופה
10	4,298	3	(2)	10	2	6	5	5	60	4	69	28	184	422	3,501	הפרש
	54,254														54,254	ערך נוכחי של נכסים בתחילת השנה
	57,539														57,539	ערך נוכחי של נכסים בסוף התקופה
	3,284														3,284	הפרש
	602														602	התחייבות לפיצויים נטו בתום התקופה
	68,596	41	441	113	20	80	69	63	2,903	178	897	302	1,986	6,865	54,640	ערך נוכחי של התחייבות בתחילת הרבעון
	54,254														54,254	ערך נוכחי של נכסים בתחילת הרבעון

השוואה לעומת תקופות קודמות, על פי כללי החישוב החדשים (סה"כ הטבות ביום העסקה, לא כולל מענקי יובל):

31/12/2014	31/12/2015	31/03/2016	ריכוז התחייבויות ונכסים ליום המאזן
62,261	69,226	68,596	ערך נוכחי של התחייבות בתחילת התקופה
69,226	68,596	72,895	ערך נוכחי של ההתחייבות בסוף התקופה
6,965	(629)	4,298	הפרש
49,743	53,980	54,254	ערך נוכחי של נכסים בתחילת התקופה
53,980	54,254	57,539	ערך נוכחי של נכסים בסוף התקופה
4,237	274	3,284	הפרש
633	386	602	התחייבות לפיצויים נטו בתום התקופה
70,190	68,906	68,596	ערך נוכחי של התחייבות בתחילת הרבעון
54,757	54,298	54,254	ערך נוכחי של נכסים בתחילת הרבעון
			ב. השפעה על שני בנקודת אחוז אחת
(7,497)	(7,542)	(8,100)	היוון+1
8,597	8,778	9,409	היוון-1
(7,354)	(7,435)	(788)	מדד+1
8,307	8,535	700	מדד-1
20	313	35	עזיבה+1
(339)	(595)	(336)	עזיבה-1
7,557	7,779	8,275	שכר+1
(6,785)	(6,864)	(7,333)	שכר-1
66,672	66,939	71,067	התחייבות לפי 0 עליית שכר ריאלית

Office: Shatner Centre (Bldg 3), Jerusalem
 Address: POB 34080, Jerusalem 91340, Israel
 Telephone +972 2 654 1430
 Fax +972 2 652 8451
 Mobile tel +972 54 214 4329

משרד: מרכז שטנר (בניין 3), ירושלים
 מען: ת.ד. 34080, ירושלים 91340
 טלפון 02-6541430
 פקס 02-6528451
 טלפון נייד 054-2144329

www.4actuaries.co.il

dov@4actuaries.co.il